

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK IX. 194

SUNNHETSTILSTANDEN
OG
MEDISINALFORHOLDENE
1938

86. ÅRGANG

Rapport sur l'état sanitaire et médical pour l'année 1938

86IÈME ANNÉE

UTGITT AV
DET STATISTISKE SENTRALBYRÅ

OSLO
I KOMMISSJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.
1940

Pris kr. 2,00

Norges Offisielle Statistikk, rekke IX. (Statistique Officielle de la Norvège, série IX.)

Rekke IX.

Trykt 1938.

- Nr. 127. Syketrygden 1936. (*Assurance-maladie nationale.*)
— 128. Norges jernbaner 1936—37. (*Chemins de fer norvégiens.*)
— 129. Rekruttering 1934 og 1935. (*Recrutement.*)
— 130. Skatteligningen 1937—38. (*Répartition d'impôts.*)
— 131. Norges industri 1936. (*Statistique industrielle de la Norvège.*)
— 132. Jordbruksstatistikk 1937. (*Superficies agricoles et élevage du bétail. Récoltes etc.*)
— 133. Kommunevalgene 1937. (*Élections en 1937 pour les conseils communaux et municipaux.*)
— 134. Telegrafverket 1936—37. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
— 135. Kriminalstatistikk 1935 og 1936. (*Statistique de la criminalité pour les années 1935 et 1936.*)
— 136. Norges kommunale finanser 1935—36. (*Finances des communes.*)
— 137. Sjømannstrygden 1935. Fiskertrygden 1935. (*Assurances de l'État contre les accidents des marins. Assurances de l'État contre les accidents des marins pêcheurs.*)
— 138. Norges Handel 1937. (*Commerce.*)
— 139. Norges fiskerier 1936. (*Grandes pêches maritimes.*)
— 140. Det civile veterinærvesen 1936. (*Service vétérinaire civil.*)
— 141. Norges Postverk 1937. (*Statistique postale.*)
— 142. Industriarbeidertrygden 1935. (*Assurances de l'État contre les accidents pour les travailleurs de l'industrie, etc.*)
— 143. Sinnssykeasylenes virksomhet 1936. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
— 144. Norges Brandkasse 1935—1937. (*Statistique de l'Office national d'assurance contre l'incendie.*)
— 145. Norges private aktiebanker og sparebanker 1937. (*Statistique des banques privées par actions et des caisses d'épargne pour l'année 1937.*)
— 146. Arbeidsvilkårene for hushjelp i norske byer. (*Conditions de travail des domestiques dans les villes norvégiennes.*)
— 147. Norges bergverksdrift 1937. (*Mines et usines.*)
— 148. Folkemengdens bevegelse 1936. (*Mouvement de la population.*)
— 149. Kommunenes gjeld m. v. pr. 30. juni 1938. (*Dette etc. des communes.*)
— 150. Meieribruket i Norge 1937. (*L'industrie laitière de la Norvège 1937.*)
— 151. Forsikringsselskaper 1937. (*Sociétés d'assurances.*)
— 152. Rekruttering 1936. (*Recrutement.*)
— 153. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1936. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)

Trykt 1939.

- Nr. 154. Syketrygden 1937. (*Assurance-maladie nationale.*)
— 155. Norges jernbaner 1937—38. (*Chemins de fer norvégiens.*)
— 156. Skolevesenets tilstand 1935—36. (*Instruction publique.*)
— 157. Norges industri 1937. (*Statistique industrielle de la Norvège.*)
— 158. Bedriftstellingen 9. oktober 1936. Første hefte. Detaljerte oppgaver for de enkelte næringsgrupper. (*Recensement d'établissements au 9 octobre 1936. I. Données détaillées sur les différentes branches d'activité économique.*)
— 159. Jordbruksstatistikk 1938. (*Superficies agricoles et élevage du bétail. Récoltes etc.*)

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK IX. 194

SUNNHETSTILSTANDEN
OG
MEDISINALFORHOLDENE
1938

86. ÅRGANG

Rapport sur l'état sanitaire et médical pour l'année 1938

86ÈME ANNÉE

UTGITT AV
DET STATISTISKE SENTRALBYRÅ

OSLO
KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.
1940

For årene 1882—1897	sc Norges Offisielle Statistikk, rekke III.		
—»— 1898—1903		—»—	— IV.
—»— 1904—1911		—»—	— V.
—»— 1912—1916		—»—	— VI.
For året 1917		—»—	— VII, nr. 3.
—»— 1918		—»—	— VII, » 58.
—»— 1919		—»—	— VII, » 108.
—»— 1920		—»—	— VII, » 138.
—»— 1921		—»—	— VII, » 152.
—»— 1922		—»—	— VII, » 188.
—»— 1923		—»—	— VIII, » 13.
—»— 1924		—»—	— VIII, » 29.
—»— 1925		—»—	— VIII, » 59.
—»— 1926		—»—	— VIII, » 81.
—»— 1927		—»—	— VIII, » 116.
—»— 1928		—»—	— VIII, » 142.
—»— 1929		—»—	— VIII, » 174.
—»— 1930		—»—	— IX, » 2.
—»— 1931		—»—	— IX, » 20.
—»— 1932		—»—	— IX, » 49.
—»— 1933		—»—	— IX, » 78.
—»— 1934		—»—	— IX, » 101.
—»— 1935		—»—	— IX, » 125.
—»— 1936		—»—	— IX, » 153.
—»— 1937		—»—	— IX, » 178.

Forord.

«Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1938» er utarbeidd på samme måte som statistikken for 1937.

Resultatene av de mer inngående undersøkelser av dødelighetsforholdene i landet omkring folketellingen i 1930 er trykt i medisinalstatistikken for 1932 og i «Folkemengdens bevegelse 1921—1932».

Det Statistiske Sentralbyrå, Oslo 25. juni 1940.

Gunnar Jahn.

Julie E. Backer.

Innhold.

Innledning.

	Side
1. Legedistrikter og medisinalpersonale.....	1
2. Sykehus, sanatorier, tuberkulosehjem og andre anstalter under medisinalvesenet	2
3. Gamlehjem, barnehjem, offentlige varmbad m. v.....	8
4. Vaksinasjon.....	10
5. Rettsmedisinske forretninger.....	11
6. Dødelighetsforholdene	11
7. Dødsfall med kjent årsak	13
8. Oversikt over de viktigste dødsårsaker	14
9. Tuberkulose	17
10. Kreft	22
11. Epidemiske sykdommer	24
12. Veneriske sykdommer	32
13. Spedalskhet	33
14. Fødsler, dødsfall på barselseng, obstetrisiske operasjoner m. m.....	34
Résumé en français.....	40

Tabeller.

Tabell 1. Legedistrikter og medisinalpersonale ved utgangen av 1938	43
» 2. Sykeplasser og behandlede syke på sykehusene i 1938	47
» 3. Sykeplasser og behandlede tuberkuløse på sanatorier og tuberkulosehjem og kysthospitaler i 1938	52
» 4. Dødsfall med kjent dødsårsak fordelt etter fylker i 1938	56
» 5. Dødsfall med kjent dødsårsak fordelt etter de dødtes alder og kjønn i 1938	76
» 6. Dødsfall av tuberkulose i de forskjellige aldersgrupper i 1938. Bygder og byer i hvert fylke	96
» 7. Meldte tilfelle av tuberkuløse sykdommer i 1938 etter utdrag av tuberkuloseprotokollene sendt inn for byer og herreder.....	98
» 8. Tilfelle av epidemiske sykdommer meldt av legene i 1938. Bygder og byer i hvert fylke.....	106
» 9. Tilfelle av epidemiske sykdommer meldt av legene i bygdene etter måned i 1938.....	108
» 10. Tilfelle av epidemiske sykdommer meldt av legene i byene etter måned i 1938.....	109
» 11. Fødsler meldt av jordmødre og leger i 1938	110

Table des matières.

Texte.

	Pages
1. Nombre de sections et de personnels médicaux.....	1
2. Établissements médicaux.....	2
3. Établissements des vieillards et des enfants, des bains chauds publics, etc.	8
4. Vaccination.....	10
5. Examens médico-légaux.....	11
6. Mortalité totale.....	11
7. Décès dont les causes sont connues.....	13
8. Les causes de décès les plus importantes.....	14
9. Tuberculose.....	17
10. Cancer.....	22
11. Maladies épidémiques.....	24
12. Maladies vénériennes.....	32
13. Lèpre.....	33
14. Nombre de naissances, mortalité puerpérale, opérations obstétricales.....	34
Résumé en français.....	40

Tableaux.

Tableau 1.	Sections et personnels médicaux à la fin de 1938.....	43
— 2.	Nombre des lits et des malades soignés aux hôpitaux en 1938.....	47
— 3.	Nombre des lits et des malades souffrant de tuberculose soignés aux sanatoriums, aux hôpitaux maritimes et aux maisons de tuberculeux en 1938.....	52
— 4.	Causes de décès par préfecture 1938.....	56
— 5.	Causes de décès par âge et sexe 1938.....	76
— 6.	Décès de tuberculose par âge et préfecture 1938.....	96
— 7.	Cas des maladies tuberculeuses déclarés d'après les registres des commissions de santé publique 1938.....	98
— 8.	Cas des maladies épidémiques déclarés par les médecins, répartis par préfecture en 1938.....	106
— 9.	Cas des maladies épidémiques déclarés par les médecins dans les districts ruraux par mois en 1938.....	108
— 10.	Cas des maladies épidémiques déclarés par les médecins dans les villes par mois en 1938.....	109
— 11.	Naissances déclarées par les sages-femmes et les médecins 1938.....	110

1. Legedistrikter og medisinalpersonale.

Sections et personnels médicaux.

I tabell 1 i tabellavdelingen er gitt en oversikt over landets inndeling i legedistrikter og over tallet på leger, tannleger, jordmødre, sykepleiersker utenfor anstaltene, apotek og eksaminert apotekpersonale.

Riket var ved utgangen av 1938 delt i 375 legedistrikter, derav 11 stadsfysikater og 23 stadslegedistrikter. I løpet av året er 2 legedistrikter opphevd. Hof legedistrikt i Hedmark er opphevd fra 1. juli og Hof herred er lagt til Åsnes distrikt. I Vestfold er Svelvik legedistrikt opphevd og Svelvik lade-
sted og Strøm herred er lagt til Skoger distrikt og Sande herred til Hof lege-
distrikt.

I medisinalberetningen for 1929 finner en oppgave over arealet og folketallet pr. 1. desember 1930 i de enkelte legedistrikter. I «Norges inndeling 1. juli 1937» er senere forandringer i inndelingen kommet med.

Foruten de 375 legedistrikter var det 1 distriktslegestilling uten fast distrikt i Finnmark. Ved utgangen av 1938 var det ansatt fylkeslege i alle fylker. Alle fylkeslegene var samtidig distriktsleger. I alle stadsfysikater og stadslegedistrikter var stadsfysikus eller stadslegen ordfører unntatt i Fåberg distrikt, hvor distriktslegen er helserådsordfører i Fåberg herred, mens det er ansatt særskilte ordførere for Østre og Vestre Gausdal.

Det ble i 1938 uteksaminert 100 nye leger, hvorav 5 kvinner. Da 28 leger døde i 1938 har det altså vært en nettotilgang i året på 72 leger. Tallet på autoriserte leger ved utgangen av 1938 var etter den offisielle legefartegnelse 2351, hvorav 169 kvinner. 47 leger var bosatt i utlandet. Av de andre er 2182 nevnt i distriktslegenes beretninger som bosatt i de forskjellige distrikter.

Av tannleger ble det i 1938 uteksaminert 48, hvorav 6 kvinner. Etter fortegnelsen over autoriserte leger, tannleger og dyrleger var det ved utgangen av 1938 i alt 1481 tannleger, hvorav 321 kvinner. Av disse hadde 1410 kjent bopel her i landet, mens 37 var bosatt i utlandet.

Etter de offentlige legers oppgaver var det ved utgangen av 1938 i alt 1521 praktiserende jordmødre i landet. Det ble i årets løp uteksaminert 51 nye jordmødre, 16 ved jordmorskolen i Oslo og 35 ved jordmorskolen i Bergen.

Etter de oppgaver som er kommet inn, var det ved utgangen av 1938 1642 utdannede sykepleiersker beskjeftiget utenfor sykehusene.

I 1938 var 273 apotek og filialapotek i virksomhet. Det er i løpet av året opprettet 6 nye apotek og 1 filialapotek: Ila og Sandaker apotek i Oslo, Sinsen og Sogn Haveby apotek i Aker, Hurum apotek i Buskerud, Mørejarlen apotek i Ulstein og et filialapotek i Lødingen i Nordland.

Det eksaminerte personale ved apotekene var etter de offentlige legers oppgaver 748. 35 kandidater underkastet seg apotekereksamen i 1938, herav 11 kvinner.

2. Sykehus, sanatorier, tuberkulosehjem og andre anstalter under medisinalvesenet.

Établissements médicaux.

Etter de offentlige legers medisinalberetninger fantes det ved utgangen av 1938 følgende anstalter til pleie av legemlig og åndelig syke:

Anstalter	I alt		Herav drives av:									
			Staten		Fylket		Kom-munen		Fylket og kom-munen		Private	
	Antall	Antall senger	Antall	Antall senger	Antall	Antall senger	Antall	Antall senger	Antall	Antall senger	Antall	Antall senger
Alm. sykehus, klinikker og sykestuer	195	13 378	4	972	22	2 008	79	6 423	6	939	84	3 036
Anstalter { Sanatorier	17	1 665	5	784	-	-	1	247	-	-	11	634
Tub.hjem for												
til kur { lungetub.	120	3 450	1	37	33	863	31	1 000	1	23	54	1 527
og pleie { Kysthospitaller ..	5	507	4	482	-	-	-	-	-	-	1	25
av tuber- { Sykehus for												
kuløse { hud- og kirur- gisk tub.	2	159	-	-	-	-	-	-	-	-	2	159
Fødselsklinikker og fødehjem	14	442	2	228	1	19	2	66	-	-	9	129
Hospitaler for spedalske....	2	113	1	65	-	-	-	-	-	-	1	48
Kuranstalter for alkoholikere	7	166	2	80	-	-	-	-	-	-	5	86
Sinnssykeasyler	23	6 153	6	1 595	7	1 866	4	1 260	3	1 177	3	255
Pleiehjem for sinnssyke	6	302	-	-	1	84	5	218	-	-	-	-
—» » epileptikere ..	1	60	1	60	-	-	-	-	-	-	-	-
—» » åndssvake ...	2	440	2	440	-	-	-	-	-	-	-	-

Oppgavene i tabellen på neste side over tallet på senger ved de forskjellige anstalter i de senere år gir et bilde av utviklingen.

Under alminnelige sykehus er tatt med alle offentlige og private sykehus, klinikker og sykestuer som for den overveiende del er bestemt for medisinske og kirurgiske pasienter og til isolasjon av epidemiske og veneriske sykdommer. 25 av de alminnelige sykehus var kombinert med tuberkulosehjem. Disse teller derfor også med under antallet av tuberkuloseanstalter.

Av tuberkuloseanstalter var det 17 sanatorier med 1665 senger og 120 tuberkulosehjem med 3450 senger, tilsammen 5115 senger, vesentlig til forpleining av lungetuberkuløse pasienter. Dessuten var det 5 kysthospitaller med 507 plasser og 2 sykehus for hud- og kirurgisk tuberkulose med 159 plasser

til behandling av skrofulose og kirurgisk tuberkulose. Foruten sykeklassene på disse rene tuberkuloseanstalter var 634 senger på 23 alminnelige sykehus reservert tuberkuløse pasienter. Ved utgangen av 1938 rådde landet altså over 6415 plasser for tuberkuløse. Det er også tatt imot tuberkuløse pasienter på mange av de alminnelige sykehus, uten at disse sykehusene har oppgitt å ha noen spesiell avdeling eller reserverte sengeplasser for den slags pasienter.

Ved utgangen av året	Alm. sykehus, klinikker og sykestuer	Anstalter til kur og pleie av tuberkuløse	Fødselsklinikker og fødehjem	Hospitaller for spedalske	Kuranstalter for alkoholikere	Sinnsykeasyll	Pleiehjem for		
							Sinnsyke	Epileptikere	Åndssvake
Antall senger.									
1927	10 742	4 376	305	138	120	5 368	106	60	323
1928	10 986	4 611	306	138	115	5 368	101	60	320
1929	11 195	4 740	308	138	119	5 663	104	60	315
1930	11 352	4 876	383	138	128	5 625	165	60	315
1931	11 462	5 006	415	138	162	5 707	184	60	315
1932	11 929	5 098	427	138	174	5 726	183	60	380
1933	11 973	5 115	427	113	160	5 726	190	60	380
1934	12 178	5 223	423	113	167	5 832	201	60	380
1935	12 355	5 432	416	113	157	5 862	296	60	440
1936	12 676	5 640	403	113	161	5 952	289	60	440
1937	12 905	5 728	416	113	164	5 946	314	60	440
1938	13 378	5 781	442	113	166	6 153	302	60	440
Antall senger pr. 100 000 innbyggere.									
1927	386.6	157.5	11.0	5.0	4.3	193.2	3.8	2.2	11.6
1928	393.7	165.2	11.0	4.9	4.1	192.4	3.6	2.2	11.5
1929	399.9	169.3	11.0	4.9	4.3	202.3	3.7	2.1	11.3
1930	403.2	173.2	13.6	4.9	4.5	199.8	5.9	2.1	11.2
1931	405.1	176.9	14.7	4.9	5.7	201.7	6.5	2.1	11.1
1932	419.4	179.2	15.0	4.9	6.1	201.3	6.4	2.1	13.4
1933	419.0	179.0	14.9	4.0	5.6	200.4	6.6	2.1	13.3
1934	424.3	182.0	14.7	3.9	5.8	203.2	7.0	2.1	13.2
1935	428.8	188.5	14.4	3.9	5.4	203.4	10.3	2.1	15.3
1936	438.1	194.9	13.9	3.9	5.6	205.7	10.0	2.1	15.2
1937	444.7	197.3	14.3	3.9	5.6	204.6	10.5	2.1	15.1
1938	457.9	197.9	15.1	3.9	5.7	210.6	10.3	2.1	15.1

I 1938 var 14 fødselsklinikker og fødehjem i virksomhet: Kvinneklippene i Oslo og Bergen, som begge tilhører staten og er forbundet med jordmorskoler, Oslo kommunale kvinneklipp i Oslo, E. C. Dahls Stiftelse i Trondheim, og 10 mindre fødehjem og fødselsklinikker. Dessuten fantes ved en del av de større sykehus spesielle fødselsavdelinger, som er regnet med i sengeantallet på de alminnelige sykehus. Ved de 2 kvinneklippene i Oslo og ved kvinneklippen i Bergen, var det spesielle avdelinger for kvinnesykdommer.

Av forandringer ved sykehusene i 1938 kan nevnes: Oslo: Norske Kvinners Sanitetsforenings nye Reumatisesykehus ble åpnet for delvis drift den 15. september. Samtidig ble den gamle klipp som sanitetsforeningen

drev i Pilestredet, overtatt som en avdeling av Menighetssøsterhjemmet. Østfold: Sarpsborg kommunale sykehus var ved årets utgang under ombygging, så sengetallet har vært varierende i løpet av året. Østfold fylkes tuberkulosehjem, Mysen, er modernisert og ombygd i 1937—38, og sengetallet økt fra 20 til 34. Akershus: Røde Kors sykestue, Ski, er ombygd og utvidd med 10 senger fra 11 til 21. Hedmark: Hedmark fylkessykehus, Elverum, har fått 2 nye senger. Trysil sykehus var ved utgangen av året under utvidelse. Ved Storelvdal sykehus ble tuberkuloseavdelingen nedlagt den 1. juli 1938. Oppland: Søndre Land sykehus er utvidd fra et sengetall på 46 til 57. Vestre Slidre sykehus var under ombygging ved årets utgang. Arbeidet ble ferdig våren 1939. Lom og Sjøk sykestue som brente ned i 1937, ble bygd opp igjen og åpnet 18. mai 1938 under navnet Ottadalens Helseheim. Den har 10 senger for alminnelige syke og 19 for tuberkuløse. Buskerud: Ved Kongsberg kommunale sykehus arbeides det med et tilbygg med plass til 24 senger. Vestfold: Vestfold fylkessykehus, Tønsberg, er utvidd ved nybygg fra 240 til 310 plasser, og har fått ny arbeidsavdeling for medisinsk avdeling, ny kjøkkenavdeling og vaskeri. Det er også opprettet ny medisinsk avdeling hvor det er ansatt 5 nye leger. Telemark: St. Josefs hospital, Porsgrunn, er fra nyttår 1938 blitt indremedisinsk spesialavdeling med egen overlege og 1 assistentlege. Avdelingen er en del utvidd, så den nå disponerer 56 senger mot før 48. Høgås tuberkulosehjem i Gjerpen er modernisert og utvidd fra 24 til 35 plasser. Vest-Agder: Farsund sykehus på 59 plasser ble åpnet i september. Sogn og Fjordane: Ved Nordfjord sykehus, Eid, er i årets løp påbegynt bygging av en ny fløy som skal gi plass for teknisk arbeidsplass og beboelsesrom. Gloppen tuberkulosehjem har økt sengetallet med 4 senger til 45, ved at det er leid rom for 4 sykepleiersker utenfor pleiehjemmet. Møre og Romsdal: Ålesund kommunale sykehus er utvidd slik at det nå har 141 senger. Stelle Maris klinikk har fått et tilbygg med føderom og barnerom, og sengetallet er økt fra 10 til 12. I Volda ble åpnet et nytt sykehus, Søre Sunnmøre Sjukehus, med 43 ordinære senger og 10 ekstrasenger den 24. januar 1938. Ved Reknes sanatorium, Molde, utløp kontrakten med St. Carolus sykehus om leie av 18 senger den 1. januar 1939. Fra 15. august har det vært ombygging ved sanatoriet, og arbeidet ble ferdig mellom jul og nyttår. Under ombyggingen var ca. 20 senger ute av bruk. Sør-Trøndelag: Ved E. C. Dahls stiftelse, Trondheim, er 4de etasje innredet så sengetallet er økt fra 32 til 44. Nord-Trøndelag: Namdal sykehus, Namsos, har gått med overbelegg de siste årene. I 1938 er innredet en ny gård, Overhallsveien 17, til bolig for 36 elever og instruksjonssøster. Sengetallet er økt fra 150 til 200. Nordland: Sandnessjøens sykehus har oppgitt sengetallet ved utgangen av 1938 til 100 mot 80 ved utgangen av 1937. Ved Stokmarknes sykehus er det tatt i bruk en ny funksjonærbolig hvor det er innredet epidemivdeling. På den måten har en fått rom i sykehuset som før ble brukt til betjeningen. Senge-

tallet er økt fra 85 til 97. Omkring 1. desember ble det nye tilbygg ved Narvik kommunale sykehus ferdig. Sengetallet ble derved økt fra 35 til 90. Utbyggingen av Lødingen sykestue (ventestasjon) etter planer approbert av Medisinaldirektøren, ble ferdig i januar 1938. Vågan tuberkulosehjem er utvidd med 18 senger, idet den nye avdeling ved hjemmet ble tatt i bruk like etter nyttår 1938. Men ved årets utgang manglet en del utstyr m. m., så sengetallet er oppført med 53 plasser ved årets utgang. **T r o m s**: Ved Harstad og Troms fylkessykehus er nybygget tatt i bruk i løpet av året. Sengetallet er derved økt fra 70 til 100. Den tidligere lasarettbygning står tom i påvente av en ordning med lasarett for byen og fylket. **F i n n m a r k**: Ved Kjelvik tuberkulosehjem er sengetallet økt til 38 fra 34.

Ved flere andre sykehus har det etter oppgavene vært større eller mindre forandringer i sengetallet, uten at det er gitt noen nærmere opplysninger om utvidelsen eller innskrenkningen. Mye skyldes vel bare variasjoner i tallet på ekstrasinger.

Den overveiende del, eller ca. 78 pst. av det samlede sengetall på sykehus og pleiehjem faller på anstalter som tilhører det offentlige, og ca. 22 pst. på anstalter drevet for privat regning. Av de private sykehus og pleiehjem var det 5 diakonisseanstalter med 428 senger. 19 sykehus med 1067 senger ble drevet av katolske organisasjoner. Norske Kvinners Sanitetsforening drev 38 sykehus med 1222 plasser og Røde Kors 20 sykehus med 597 plasser. De religiøse organisasjoner og Røde Kors driver fortrinnsvis større klinikker i byene, vesentlig beregnet på kirurgiske pasienter. Røde Kors har dessuten opprettet en del mindre sykestuer i fiskeridistriktene nordpå og driver 2 mindre fødehjem, 1 i Asker og 1 i Kristiansand. Norske Kvinners Sanitetsforening driver særlig anstalter til kur og pleie av tuberkuløse. Den har 1 sanatorium med 139 senger og 27 tuberkulosehjem med 788 senger. 9 tuberkulosehjem med 311 senger drives av lokale tuberkuloseforeninger.

Det samlede antall sykeplasser på de alminnelige sykehus og på tuberkulosehjemmene fordeler seg slik på de forskjellige fylker:

Fylker	Antall sykeplasser		Fylker	Antall sykeplasser	
	På alm. sykehus	På tub.-hjem		På alm. sykehus	På tub.-hjem
Østfold	536	143	Hordaland	109	185
Akershus	973	248	Bergen	915	—
Oslo	3 763	—	Sogn og Fjordane ...	202	117
Hedmark	535	216	Møre og Romsdal....	448	171
Opland	401	144	Sør-Trøndelag	888	263
Buskerud	332	192	Nord-Trøndelag	409	225
Vestfold	567	216	Nordland	764	355
Telemark	471	184	Troms	356	253
Aust-Agder	299	98	Finmark	294	180
Vest-Agder	374	104			
Rogaland	742	156	Riket i alt	13 378	3 450

Etter forskriftene skal alle sykehus, sanatorier og tuberkulosehjem sende inn årsberetning om sin virksomhet. Oppgavene i tabell 2 og 3 i tabellavdelingen er hentet fra disse beretninger. For de sykehus som er kombinert med tuberkulosehjem, gjelder oppgavene i tabell 2 hele virksomheten, mens det i tabell 3 er gitt særskilte oppgaver for tuberkulosehjemmet.

Tabellen nedenfor viser tilgangen og avgangen av pasienter på sykehus og tuberkuloseanstalter i 1938:

Anstalter	Innlagt i året	Til- sammen beh.	Utgått	
			levende	døde
Alminnelige sykehus, klinikker og sykestuer ¹⁾	171 212	180 507	164 857	6 340
Anstalter for behandling av lungetuberkulose.				
Sanatorier.....	3 688	5 230	3 620	100
Tuberkulosehjem.....	3 032	6 082	2 110	834
Tilsammen	²⁾ 6 720	11 312	5 730	934
Anstalter for behandling av kirurgisk tub. og skrofulose.				
Kysthospitaller	541	1 054	531	16
Sykehus for hud- og kirurgisk tuberkulose...	267	401	256	5
Tilsammen	³⁾ 808	1 455	787	21
Tuberkuloseanstalter i alt	7 528	12 767	6 517	955

Følgende oversikt viser hvor mange tilfelle av epidemiske og andre sykdommer det er innlagt i 1938 på de sykehusene som er tatt med i tabell 2.

Eksantematisk tyfus	—	Influenza	161
Tyfoidefeber og paratyfus	54	Laryngitt og bronkitt, akutt....	649
Cerebrospinalmeningitt, epidemisk	26	Lungebetennelse	1 528
Encephalitt, epidemisk	7	Erythema nodosum	208
Poliomyelitt, akutt	58	Pleuritt	913
Skarlagensfeber	1 080	Giktfeber	234
Meslinger	304	Malaria	38
Difteri	183	Febris undulans	2
Dysenteri	8	Gastroenteritt, akutt	196
Barselfeber	41	Skabb	190
Pyæmi, septhæmi	189	Tuberkulose	4 000
Pemfigus hos nyfødte	37	Ulcus molle	22
Bosen	368	Syfilis, ervervet (nye tilf.)	149
Kusma	50	Syfilis, medfødt	56
Kikhoste	40	Gonorré, uretritt.....	874

Som det vil ses av tabellen, er i alt 4000 tilfelle av tuberkulose innlagt på de alminnelige sykehus.

¹⁾ Pasienter på tuberkulosehjem som er kombinert med sykehus, er ikke regnet med her, men under tuberkulosehjem.

²⁾ Herav 165 for annen sykdom enn tuberkulose.

³⁾ » 112 » » » » » »

Legger en sammen tallene for sykehusene og tuberkuloseanstaltene, finner en at det i 1938 i alt ble innlagt 11 251 tilfelle av tuberkulose og 167 489 tilfelle av andre sykdommer. De tilsvarende tall for 1937 var 11 487 og 159 674.

I løpet av de siste årene er følgende antall lungetuberkuløse pasienter innlagt i sanatorier og tuberkulosehjem:

År	Sanatorier	Tuberkulosehjem	Tilsammen
1923	2 040	1 634	3 674
1924	2 469	2 015	4 484
1925	2 588	2 018	4 606
1926	2 818	1 971	4 789
1927	3 095	2 191	5 286
1928	3 160	2 338	5 498
1929	3 297	2 601	5 898
1930	3 101	2 637	5 738
1931	3 322	2 716	6 038
1932	3 313	2 745	6 058
1933	3 216	2 383	5 599
1934	3 075	2 720	5 795
1935	3 457	2 739	6 196
1936	3 615	2 974	6 589
1937	3 659	3 015	6 674
1938	3 630	2 925	6 555

Det ville være av interesse å ha en oversikt over hvor stor del av tuberkulosedødsfallene finner sted på anstalter og hvor mange i de sykes hjem, men dessverre gis det bare særskilte oppgaver over dødsfall av tuberkulose på sanatorier og tuberkulosehjem. For de siste årene har en disse tall:

År	Antall dødsfall i		Tilsammen	Pst. av alle dødsfall av lungetub.
	sanatorier	tuberkulosehjem		
1923	21	575	596	14.8
1924	40	727	767	17.6
1925	34	671	705	17.4
1926	40	628	668	18.8
1927	37	733	770	22.1
1928	47	743	790	22.6
1929	39	833	872	24.9
1930	45	846	891	26.2
1931	47	894	941	27.6
1932	71	938	1 009	32.1
1933	79	878	957	34.0
1934	62	827	889	33.5
1935	57	892	949	38.3
1936	93	893	986	41.9
1937	88	910	998	44.1
1938	100	834	934	43.9

Tabellen nedenfor viser belegget på fødselsstiftelsene i 1938:

	Innlagt i året	Til- sammen beh.	Utgått		Antall fødende kvinner på klinikken	Antall barn født på klinikken
			levende	døde		
Kvinneklinikken, Oslo ...	3 048	3 128	3 047	7	2 063	2 104
—»— Bergen .	2 135	2 202	2 111	13	1 498	1 518
Oslo komm. kvinneklinikk	1 410	1 451	1 414	4	797	811
E. C. Dahls Stiftelse, Trondheim	736	760	739	1	731	743
Fødselsstiftelser i alt	7 329	7 541	7 311	25	5 089	5 176

3. Gamlehjem, barnehjem, offentlige varmbad m. v.

Établissements des vieillards et des enfants, des bains chauds publics, etc.

Oversikten på neste side viser tallet på gamlehjem og barnehjem i de enkelte fylker. Ved utgangen av 1938 var det i alt i landet 469 gamlehjem med 13 201 plasser og 170 barnehjem med 4410 plasser. 27 av barnehjennene med 984 plasser var for tuberkulosestruede barn; dessuten ble det tatt imot en del tuberkulosestruede barn på flere av de alminnelige barnehjem nordpå. For barn med medfødt syfilis fantes 2 hjem med ca. 60 plasser. Ved siden av de egentlige barnehjem var det 4 friluftsskoler med plass for 147 svake og tuberkulosestruede barn.

Av mødre hjem var det i alt 14 med tilsammen 305 plasser. I flere av de større byer og i en del landdistrikter fantes kontrollstasjoner for mødre og spebarn.

Videre var det 1 offentlig barneskole og 1 offentlig og 1 privat arbeidsskole for blinde med plass for i alt 149 og 3 hjem for blinde med i alt 51 plasser, 3 skoler for døve med 215 plasser, 4 skoler for utviklingsdyktige åndssvake med 405 plasser og 6 for vanføre med i alt 235 plasser.

Etter de innkomne opplysninger fantes det ved utgangen av 1938 376 varmbad som var åpne for almenheten, 95 i byene og 281 på landsbygda. 185 av badene ble drevet for offentlig regning og 191 for privat regning.

Om de nye bad har en disse opplysninger: I Sauda i Hordaland er åpnet et nytt folkebad i Sand. I Tranøy i Troms har sanitetsforeningen åpnet et nytt bad og i Skjervøy har en fått to nye folkebad. I Støren har en fått et nytt skolebad med adgang for almenheten.

Gamlehjem og barnehjem i riket ved utgangen av 1938.

Fylker	Gamlehjem		Barnehjem			
			I alt		Herav for tuberkulosestruede	
	Antall	Antall plasser	Antall	Antall plasser	Antall	Antall plasser
Østfold	27	804	12	275	1	30
Akershus.....	34	1 237	30	774	2	80
Oslo	43	1 544	14	432	1	66
Hedmark	33	1 148	12	221	2	51
Opland	35	808	3	68	—	—
Buskerud	26	732	5	150	1	30
Vestfold	28	811	7	156	1	38
Telemark	24	657	8	224	1	50
Aust-Agder.....	22	487	6	142	2	75
Vest-Agder	17	365	7	127	—	—
Rogaland	35	909	14	385	2	75
Hordaland	11	251	9	307	3	115
Bergen	1	268	8	264	1	60
Sogn og Fjordane	13	280	1	15	—	—
Møre og Romsdal.....	35	683	8	201	2	68
Sør-Trøndelag	26	758	5	111	1	24
Nord-Trøndelag	26	619	4	124	1	44
Nordland	20	566	4	106	1	30
Troms	4	85	5	98	2	50
Finnmark	9	189	8	230	3	98
Riket i alt	469	13 201	170	4 410	27	984

I byene er de fleste bad selvstendige anlegg. Ved utgangen av 1938 var det, ved siden av de selvstendige anlegg, bare 3 bedriftsbad, 15 skolebad, 5 sykehusbad og 3 bad ved gamlehjem som også var åpne for almenheten. På landsbygda derimot er badene for det meste ikke selvstendige anlegg; de blir drevet i tilknytning til en bedrift eller en eller annen institusjon. Ved utgangen av 1938 var 31 av badene på landet bedriftsbad, 78 skolebad, 18 sykehusbad og 16 bad på gamlehjem, som ved siden av sin egentlige bestemmelse også blir brukt som folkebad.

Skolebad var innredet ved de fleste skoler i alle de større byer. De fleste var bare beregnet på skolens elever. Bare 15 av skolebadene i byene var også åpne for almenheten. Etter de opplysninger en har, fantes det skolebad ved 245 skoler på landsbygda. Herav var 167 bare for elevene, mens 78 også ble brukt som folkebad.

Oversikten på neste side viser hvorledes badene er fordelt på bygder og byer i de enkelte fylker:

Bad som er åpne for almenheten.

Fylke	Antall bad i alt		Av badene var:										
			Selvstendige anlegg		Kombinert off. bad og bad for								
					anlegg, bedrift etc.		skole		sykehus, tub.-hjem etc.		gamle-hjem, barnehjem og lign.		
	Byer	Bygd.	Byer	Bygd.	Byer	Bygd.	Byer	Bygd.	Byer	Bygd.	Byer	Bygd.	
Østfold	7	7	6	4	—	1	—	1	—	—	—	1	1
Akershus.....	2	27	2	13	—	1	—	13	—	—	—	—	—
Oslo	8	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hedmark	2	21	2	7	—	4	—	7	—	2	—	—	1
Opland	2	19	1	7	1	2	—	10	—	—	—	—	—
Buskerud	3	6	3	4	—	1	—	1	—	—	—	—	—
Vestfold	9	2	7	1	—	—	1	1	1	—	—	—	—
Telemark	7	11	6	7	—	—	—	3	—	—	—	1	1
Aust-Agder.....	6	4	4	3	—	—	1	1	—	—	—	1	—
Vest-Agder	4	3	3	2	—	—	1	1	—	—	—	—	—
Rogaland	13	14	6	6	1	4	6	3	—	—	—	—	1
Hordaland	—	28	—	11	—	4	—	13	—	—	—	—	—
Bergen	6	—	3	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—
Sogn og Fjordane	1	21	—	9	—	3	—	2	1	4	—	—	3
Møre og Romsdal	5	22	4	10	—	1	—	6	1	2	—	—	3
Sør-Trøndelag ..	3	17	3	4	—	4	—	7	—	1	—	—	1
Nord-Trøndelag	4	17	2	6	—	5	1	4	1	—	—	—	2
Nordland	5	13	3	5	—	—	2	3	—	4	—	—	1
Troms	2	16	2	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Finmark	6	33	4	23	1	1	—	2	1	5	—	—	2
Riket i alt	95	281	69	138	3	31	15	78	5	18	3	16	

4. Vaksinasjon.

Vaccination.

Etter de offentlige legers oppgaver ble det i 1938 foretatt 18 305 førstegangs vaksinasjoner og 526 revaksinasjoner, mot henholdsvis 22 346 og 680 i 1937. Tallene for de enkelte fylker ses av tabellen nedenfor.

Fylker	Førstegangs vaksinasjoner	Revaksinasjoner	Fylker	Førstegangs vaksinasjoner	Revaksinasjoner
Østfold	1 498	176	Hordaland	381	3
Akershus.....	1 101	14	Bergen	42	37
Oslo	1 403	117	Sogn og Fjordane ...	424	1
Hedmark	997	—	Møre og Romsdal....	926	12
Opland	1 127	10	Sør-Trøndelag	1 478	4
Buskerud	1 111	9	Nord-Trøndelag	941	17
Vestfold	683	5	Nordland	2 631	74
Telemark	861	14	Troms	1 326	2
Aust-Agder	278	3	Finmark	769	20
Vest-Agder	173	5			
Rogaland	155	3	Tilsammen	18 305	526

Etter beretningen fra den animale vaksineavdeling ved Statens Institutt for Folkehelsen er det i 1938 produsert 152 g. råvaksine. Det ble etter de innkomne meldinger til Instituttet foretatt 18 604 førstegangsvaksinasjoner med 94.4 pst. anslag og 893 revaksinasjoner. De to sett oppgaver stemmer som det vil ses ikke overens. Det er sannsynlig at både oppgavene til Byrået og til Folkehelseinstituttet er ufullstendige.

Det er til Statens Institutt for Folkehelsen kommet melding om 7 tilfelle av postvaccinal encephalitt med 5 dødsfall, derav 3 tilfelle i Finnmark, 1 i Oslo og 1 i Østfold.

5. Rettsmedisinske forretninger.

Examens médico-légaux.

Det ble i 1938 i alt innsendt 456 saker til den Rettsmedisinske Kommissjon. Av disse saker ansås 6 som kommissjonen uvedkommende. De andre 450 fordelte seg slik på de forskjellige fylker:

Østfold	30	Telemark	14	Møre og Romsdal.	9
Akershus	73	Aust-Agder	8	Sør-Trøndelag	23
Oslo	67	Vest-Agder	7	Nord-Trøndelag	4
Hedmark	14	Rogaland	34	Nordland	17
Opland	19	Hordaland	10	Troms	8
Buskerud	35	Bergen	51	Finnmark	9
Vestfold	14	Sogn og Fjordane	4		

Av alle sakene var 223 alminnelige rettsmedisinske forretninger, 198 rettspsykiatriske og 29 rettskjemiske. Av de alminnelige rettsmedisinske forretninger var 150 legale obduksjoner (4 av nyfødte barn og 146 av andre), 56 synsforretninger over lik og likrester, 4 undersøkelser av levende i anledning av tilføyde legemsskade, 2 undersøkelser av kvinner til avgjørelse av spørsmål om svangerskap eller fødsel, 4 undersøkelser av barn og voksne kvinner til avgjørelse av spørsmål om forøvet utukt, 3 undersøkelser av helbredstilstand og 4 andre rettsmedisinske undersøkelser. 404 saker ble henlagt uten å foranledige noen forføyning fra kommissjonens side, mens 46 ga foranledning til at kommissjonen fant å måtte henlede vedkommende retts- eller påtalemyndighets oppmerksomhet på spesielle forhold ved saken.

6. Dødelighetsforholdene.

Mortalité totale.

Det inntraff i 1938 i alt 29 211 dødsfall, herav 14 641 blant menn og 14 570 blant kvinner. I forhold til folkemengden døde 10.0 pr. 1000 — blant menn 10.3 og blant kvinner 9.8. Dødeligheten i bygdene var 9.9 pro mille og i byene 10.4 pro mille. Følgende oversikt viser dødeligheten i 1938 sammenlignet med tidligere år:

Døde pr. 1000 levende.

Décès par mille vivants.

	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
Menn ..	11.5	11.1	11.6	10.7	11.0	10.6	10.3	10.0	10.4	10.5	10.6	10.3
Kvinner	11.0	10.7	11.3	10.4	10.8	10.6	10.0	9.8	10.3	10.3	10.3	9.8
Riketialt	11.2	10.9	11.5	10.5	10.9	10.6	10.2	9.9	10.3	10.4	10.4	10.0
Bygder .	11.2	10.8	11.5	10.5	10.8	10.5	10.1	9.8	10.2	10.3	10.3	9.9
Byer ...	11.2	11.1	11.4	10.6	10.9	10.9	10.3	10.2	10.6	10.7	10.8	10.4

Tallene nedenfor viser hvor stor dødeligheten har vært blant menn og kvinner i de enkelte aldersklasser.

Dødeligheten etter kjønn og alder i årene 1926—1938.

Mortalité par sexe et groupes d'âge 1926—1938.

Alder ¹⁾	Dødsfall				Dødsfall pr. 10 000 av middel-folkemengden			
	1926-30	1931-35	1937	1938	1926-30	1931-35	1937	1938
Menn.								
0—11 mndr.	7 141	5 637	1 047	1 010	571.3	517.6	491.2	456.6
1—2 år	.	1 054	186	183	.	47.2	45.9	44.3
3—4 »	.	528	90	88	.	22.6	21.6	21.7
0—4 år	9 244	7 128	1 301	1 261	139.7	126.0	125.6	121.3
5—9 »	1 419	964	198	154	19.2	14.8	17.3	13.8
10—14 »	1 110	993	159	123	15.6	13.6	11.9	9.5
15—19 »	2 233	1 696	368	304	32.8	24.3	25.2	20.9
20—24 »	3 436	2 709	483	435	56.8	41.9	35.5	31.6
25—29 »	3 229	2 557	483	459	58.5	44.9	39.0	36.1
30—39 »	4 973	4 708	897	908	54.0	46.4	42.3	42.3
40—49 »	4 701	4 563	981	973	69.4	60.4	57.9	56.0
50—59 »	6 459	6 415	1 322	1 338	119.5	109.8	108.0	107.8
60—69 »	10 183	10 319	2 207	2 250	259.7	250.9	249.2	247.9
70—79 »	14 771	15 549	3 233	3 164	619.4	627.6	628.6	611.6
80 år og over	14 083	15 196	3 354	3 272	1 763.5	1 743.3	1 812.4	1 760.2
Tils.	75 841	72 797	14 986	14 641	111.8	104.6	105.5	102.5
Kvinner.								
0—11 mndr.	5 274	4 096	792	682	441.3	395.8	390.8	324.1
1—2 år	.	940	144	146	.	44.2	37.0	36.9
3—4 »	.	408	59	46	.	18.2	15.0	11.9
0—4 år	7 048	5 358	981	867	111.3	99.1	99.5	87.4
5—9 »	1 091	743	121	107	15.3	11.9	11.0	10.0
10—14 »	1 022	815	121	92	14.9	11.6	9.4	7.4
15—19 »	2 084	1 571	247	225	31.6	23.3	17.5	16.0
20—24 »	2 703	2 072	344	304	43.6	32.4	26.0	22.8
25—29 »	2 868	2 243	396	344	48.8	37.7	31.9	27.3
30—39 »	4 616	4 226	768	714	47.0	39.1	33.9	31.3
40—49 »	4 669	4 392	815	821	60.9	52.8	44.8	44.1
50—59 »	6 176	6 269	1 316	1 189	100.8	94.5	94.0	83.8
60—69 »	10 236	10 039	2 068	2 074	214.5	204.0	199.3	195.9
70—79 »	16 507	17 403	3 747	3 517	547.8	546.5	563.3	524.8
80 år og over	18 153	19 878	4 307	4 316	1 631.2	1 629.4	1 656.6	1 651.7
Tils.	77 173	75 009	15 231	14 570	108.0	102.9	103.0	98.1

¹⁾ Differansen mellom dødsår og fødselsår. For de 5 første leveår også fordeling etter fylte aldersår.

Av de døde i 1938 var 1692 barn under 1 år. I alminnelighet uttrykkes spebarndødeligheten ved forholdet mellom antallet av døde under 1 år og antallet av levendefødte i samme år. Beregnet på denne måten blir spebarndødeligheten i 1938 37.3 pro mille i hele Riket, 37.4 pro mille i bygdene og 37.2 pro mille i byene.

Døde i alderen 0—11 mndr. pr. 1000 levendefødte i hvert år.

Décès d'enfants de moins d'un an par 1000 nés-vivants.

	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
Gutter	54.2	61.8	50.3	53.6	51.9	54.0	42.7	50.0	46.7	46.4	43.3
Piker	43.5	46.4	40.7	38.6	41.4	40.6	35.7	38.2	37.1	37.3	31.0
Riket i alt ..	49.0	54.4	45.6	46.3	46.8	47.6	39.3	44.2	42.0	42.0	37.3
Bygder	47.5	54.0	45.2	44.7	45.2	47.8	37.4	44.4	41.4	42.6	37.4
Byer	54.2	55.7	47.3	52.5	53.0	46.6	46.6	43.7	44.4	39.7	37.2

Mer inngående oppgaver over dødelighetsforholdene i Norge finnes i de årlige oversikter over folkemengdens bevegelse, og i de fem- og ti-årige sammendrag av disse. En viser også til «Dødelighetstabeller for det norske folk», utarbeidd av Det Statistiske Sentralbyrå for hvert ti-år fra 1871 til 1930. Der vil en finne oversikter over dødelighetsforholdenes utvikling gjennom et lengre tidsrom.

7. Dødsfall med kjent årsak.

Décès dont les causes sont connues.

Dødsårsaksstatistikken for 1938 omfatter, som i tidligere år, alle inntrufne dødsfall. Statistikken er utarbeidd på grunnlag av dødsmeldinger som er kommet inn til de offentlige leger, og for de tilfelle hvor dødsmelding har manglet, på grunnlag av prestenes opplysninger. I 1938 manglet dødsmelding for 80 personer. De er registrert hos sognepresten, men dødsmelding er ikke sendt den offentlige lege. For disse dødsfall har en ingen annen opplysning om dødsårsaken enn den som er oppgitt til presten og som står på prestelisten. Det er altså ikke kontrollert av lege at diagnosen er riktig. Det samme er også tilfelle med oppgaven over dødsårsaken for de personer som den offentlige lege riktignok har fått dødsmelding for, men som er døde uten å være legebehandlet under den siste sykdom.

I byene blir dødsårsaken nesten alltid konstatert av lege, men på landet dør det temmelig mange uten at lege blir tilkalt under den siste sykdom. I 1938 døde i bygdene i alt 2230 eller vel 10 pst. uten å være legebehandlet under den siste sykdom.

Forholdet er meget forskjellig på de forskjellige kanter av landet. Slår en sammen tallet på dem som er døde uten legebehandling og tallet på dem som det manglet døds melding for, og setter summen (altså alle de tilfelle hvor dødsårsaken ikke er konstatert eller kontrollert av lege) i forhold til alle dødsfall, så får en følgende procenter for bygdene i hvert fylke:

	Pst.		Pst.		Pst.
Østfold	1.1	Telemark	5.5	Møre og Romsdal ...	18.0
Akershus.....	1.9	Aust-Agder.....	7.3	Sør-Trøndelag	11.1
Hedmark	4.3	Vest-Agder	14.1	Nord-Trøndelag	10.1
Opland	7.5	Rogaland	15.6	Nordland	18.4
Buskerud	3.1	Hordaland	14.9	Troms	21.2
Vestfold	4.7	Sogn og Fjordane	21.4	Finnmark	27.3

Prosenten varierer meget sterkt, fra 1.1 i Østfold til 27.3 i Finnmark. At dette forhold har stor innflytelse på dødsårsaksstatistikkens kvalitet på de forskjellige steder, er innlysende. Ser en på statistikken for tidligere år, vil en finne at forholdet etter hvert har bedret seg i alle fylker.

De som ikke er legebehandlet er for en stor del gamle folk og spebarn. Dødsårsaken er ofte ukjent eller meget ubestemt angitt, så mange av de ikke legebehandlede er kommet med i gruppen «uoppgitt eller ubestemt angitt dødsårsak» og i de meget omfattende grupper «alderdomssvakhet» og «medfødt svakhet».

Av alle dødsfall som ble meldt til de offentlige leger i 1938 var det 1352 tilfelle — 4.3 pst. av alle dødsfall — hvor dødsårsaken var ukjent eller ubestemt angitt. I landdistriktene var prosenten noe høyere enn i byene, nemlig 4.4 mot 4.1.

Til uoppgitt eller ubestemt angitt dødsårsak regnes alle ubestemte og ikke nøyere definerte diagnoser, som: lungesykdom, hjertesykdom, mavesykdom osv. og alle sykdomssymptomer og symptomer som ledsager døden, som: hjertelammelse, lungødem, coma osv.

8. Oversikt over de viktigste dødsårsaker.

Les causes de décès les plus importantes.

I tabell 4, side 56 finner en oppgave over alle dødsfall som er inntruffet i de forskjellige fylker, fordelt etter dødsårsak, og i tabell 5, side 76 oppgaver over de samme dødsfall fordelt etter dødsårsak, kjønn og alder. I begge tabellene er oppgavene utarbeidd særskilt for bygder og byer.

Tallet på alle dødsfall med kjent dødsårsak var i 1938 27 959, herav var 26 523 dødsfall av sykdommer og 1436 dødsfall ved ulykker, selvmord og drap.

Følgende tabell viser dødeligheten av de viktigste årsaker i 1938 og i noen tidligere år.

Dødeligheten av de viktigste årsaker 1921—1938.

Mortalité des causes de décès les plus importantes 1921—1938.

Dødsårsak <i>Cause de décès</i>	Døde pr. 100 000 levende <i>Décès par 100 000 habitants</i> Kursiv: Prosent av 1921—25					
	1921 -25	1926 -30	1931 -35	1936	1937	1938
Rosen, septikæmi, blodforgiftning. <i>Erysipèle et septicémie</i>	10.1 100	13.2 131	11.6 115	14.6 145	13.1 130	9.8 97
Tuberkulose. <i>Tuberculose</i>	203.5 100	161.3 79	124.4 61	101.6 50	97.8 48	88.2 43
Andre infeksjonssykdommer. <i>Autres maladies infectieuses</i>	35.9 100	34.5 96	26.0 72	25.0 70	22.7 63	17.3 48
Blodsykdommer og hæmorrhagiske diateser. <i>Maladies du sang</i>	6.3 100	7.0 111	6.5 103	5.8 92	7.0 111	7.0 111
Diabetes. <i>Diabète sucré</i>	9.8 100	10.5 107	10.3 105	10.1 103	8.6 88	9.0 92
Andre ernærings- og indresekresjonssykdommer. <i>Autres maladies de la nutrition et des glandes endocrines</i>	4.6 100	3.2 70	3.2 70	2.4 52	2.6 57	2.8 61
Apopleksi. <i>Hémorrhagie cérébrale</i>	73.5 100	84.6 115	89.9 122	90.8 124	94.4 128	98.4 134
Andre sykdommer i nervesystemet. <i>Autres maladies du système nerveux</i>	37.1 100	25.9 70	23.0 62	20.6 56	24.2 65	21.7 58
Kronisk endokarditt, klappefeil. <i>Endocardite chron.</i>	46.3 100	55.5 120	54.9 119	57.9 125	54.9 119	52.6 114
Kronisk hjertemuskel sykdom. <i>Myocardite chron.</i>	16.8 100	20.0 119	31.9 190	39.6 236	43.5 259	46.7 278
Arteriosclerose. <i>Artériosclérose</i>	36.5 100	48.2 132	59.9 164	59.6 163	57.9 159	57.4 157
Bronkitt og lungebetennelse. <i>Bronchite et pneumonie</i>	102.1 100	102.6 100	97.6 96	114.0 112	115.8 113	104.8 103
Pleuritt, empyem. <i>Pleurésie</i>	3.6 100	3.3 92	2.9 81	3.1 86	2.6 72	2.0 56
Andre sykdommer i åndedretsorganene. <i>Autres maladies de l'appareil respiratoire</i>	9.0 100	7.7 86	7.0 78	7.7 86	8.0 89	7.6 84
Sykdommer i fordøyelsesorganene. <i>Maladies de l'appareil digestif</i>	41.1 100	41.2 100	38.4 93	40.1 98	40.7 99	37.3 91
Nefritt. <i>Néphrite</i>	25.7 100	28.7 112	29.4 114	27.5 107	26.4 103	25.4 99
Kreft. <i>Cancer</i>	112.6 100	119.2 106	128.5 114	130.1 116	131.1 116	130.5 116
Andre sykdommer. <i>Autres maladies</i>	88.2 100	85.1 96	78.6 89	81.7 93	83.6 95	83.5 95
Ulykker, drap og selvmord. <i>Morts violentes</i>	41.9 100	46.1 110	42.4 101	43.5 104	43.1 103	49.3 118
Alderdomssvakhet. <i>Sénilité</i>	167.2 100	140.4 84	118.4 71	117.8 70	111.3 67	108.2 65
Uoppgitt eller ubestemt angitt dødsårsak. <i>Causes de décès inconnues ou mal définies</i>	79.5 100	60.4 76	52.4 66	49.0 62	52.8 66	43.0 54
Døde i alt. <i>Décès totaux</i>	1 151.3 100	1 098.6 95	1 037.2 90	1 042.5 91	1 042.1 91	1 002.5 87

Tuberkulosedødeligheten er nærmere omtalt i avsnitt 9 og dødeligheten av kreft i avsnitt 10. En analyse av dødeligheten i de senere år av de forskjellige alderdomssykdommer og av diabetes og pernisiøs anemi ble gitt i medisinalberetningen for 1935.

Dødeligheten har i 1938 vært betydelig lavere enn i 1937. Særlig sterk nedgang har det vært i dødeligheten av infeksjonssykdommer. Tallene for ernærings- og indresekresjonssykdommer, apopleksi, kronisk hjertemuskel-sykdom og voldsomme dødsfall var høyere enn i 1937, men tallene for de andre viktige dødsårsaker var enten lavere eller lå på samme nivå som i 1937.

Ser en på utviklingen siden 1921—25, vil en finne at diagnosen alderdoms-svakhet forekommer stadig sjeldnere. En enda sterkere nedgang har det vært i tallet på dødsfall med oppgitt årsak. Det er derfor klart at den stigning i dødeligheten av apopleksi, hjertesykdommer, arteriosclerose og kreft som tabellen gir uttrykk for, for en stor del ikke er reell. En må også, som en flere ganger tidligere har pekt på i disse beretninger, være oppmerksom på den store betydning aldersdelingen av folkemengden til enhver tid har på dødeligheten av de forskjellige sykdommer.

For å vise bevegelsen i dødeligheten blant barn under 1 år, har en i den følgende tabell beregnet antallet av dødsfall pr. 1000 levendefødte for en rekke viktigere årsaker.

Dødeligheten av alle årsaker underrett har sunket fra 42,0 pro mille i 1937 til 37,3 pro mille i 1938. Tallene for alle de viktigste sykdommer viser nedgang.

**Dødeligheten av de viktigste årsaker i alderen
under 1 år 1916—1938.**

Mortalité des causes de décès les plus importantes de l'âge 0—11 mois 1916—1938.

Dødsårsak <i>Cause de décès</i>	Døde pr. 1000 levendefødte <i>Décès par 1000 nés-vivants</i>						
	1916 -20	1921 -25	1926 -30	1931 -35	1936	1937	1938
Medfødt svakhet og andre sykdommer hos nyfødte. <i>Débilité congénitale et autres maladies des nouveaux nés</i>	18.2	17.4	20.9	19.9	20.0	20.8	18.5
Infeksjøs gastroenteritt, kolerine. <i>Entérite infectieuse</i>	3.6	2.8	2.3	2.0	2.0	1.6	1.4
Tuberkulose. <i>Tuberculose</i>	1.7	1.6	1.4	1.0	0.9	0.8	0.7
Andre infeksjonssykdommer. <i>Autres maladies infectieuses</i>	5.6	3.9	3.3	2.7	2.3	2.8	2.0
Rakitt, engelsk syke. <i>Rachitisme</i>	0.3	0.4	0.3	0.1	—	0.1	0.1
Kramper hos småbarn. <i>Convulsions</i>	4.5	4.2	2.9	2.4	1.7	1.2	1.1
Bronkitt og lungebetennelse. <i>Bronchite et pneumonie</i>	9.9	9.2	8.8	8.2	7.1	7.3	7.0
Andre sykdommer. <i>Autres maladies</i>	2.9	2.7	2.7	3.3	3.5	3.3	3.3
Ulykker og mord. <i>Morts violentes</i>	0.3	0.4	0.4	0.3	0.4	0.3	0.4
Uoppgitt eller ubestemt angitt dødsårsak. <i>Causes de décès inconnues ou mal définies</i> . . .	15.2	9.1	6.5	5.0	4.1	3.8	2.8
Alle årsaker. <i>Tous les causes</i>	62.2	51.7	49.5	44.9	42.0	42.0	37.3

Tabellen nedenfor gir nærmere opplysninger om de dødsfall ved ulykker og selvmord som er ført opp i tabell 4 og 5, nummer 8500—8790.

Mer detaljerte oppgaver over voldsomme dødsfall er trykt i Byråets publikasjon «Folkemengdens bevegelse».

Opplysninger om dødeligheten av de viktigste sykdommer blant menn og kvinner i de forskjellige aldersklasser i bygder og byer finner en i medisinalberetningen for 1932, hvor resultatene av undersøkelsene av dødelighetsforholdene omkring folketellingsårene 1900, 1910, 1920 og 1930 er trykt.

Nomenklatur-nummer	Dødsårsak	Dødsfall								
		Riket			Bygder			Byer		
		M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.
Ulykker.										
8500	Drukning	432	47	479	344	34	378	88	13	101
8510	Kvelning	7	6	13	5	5	10	2	1	3
8520	Forbrenning	54	32	86	33	19	52	21	13	34
8530	Forfrysning	4	5	9	3	5	8	1	—	1
8540	Solstikk, heteslag	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8550	Elektrisk støt	5	—	5	3	—	3	2	—	2
8560	Lynnedslag	2	2	4	2	2	4	—	—	—
8570	Kvestelser, knusning, benbrudd ...	332	148	480	237	88	325	95	60	155
8580	Stikk-, snitt-, huggsår	1	1	2	1	1	2	—	—	—
8590	Skuddsår	14	—	14	12	—	12	2	—	2
8600	Akutt forgiftning	32	9	41	15	4	19	17	5	22
8610	Hunger, utmattelse	3	—	3	2	—	2	1	—	1
8650	Andre og uoppgitte ulykker	63	11	74	47	7	54	16	4	20
	I alt	949	261	1 210	704	165	869	245	96	341
Selvmord.										
8700	Drukning	22	25	47	16	17	33	6	8	14
8710	Hengning, strypning	70	12	82	45	9	54	25	3	28
8720	Kvestelser, knusning, benbrudd ...	3	2	5	2	1	3	1	1	2
8730	Stikk-, snitt-, huggsår	7	2	9	6	1	7	1	1	2
8740	Skuddsår	37	1	38	26	1	27	11	—	11
8750	Gift	8	6	14	2	3	5	6	3	9
8790	Andre former for selvmord	7	2	9	3	2	5	4	—	4
	I alt	154	50	204	100	34	134	54	16	70

9. Tuberkulose.

Tuberculose.

Oppgaver over dødsfall av de forskjellige former av tuberkulose i de enkelte fylker finnes i tabell 4, og tilsvarende oppgaver for de enkelte aldersklasser i

tabell 5. I tabell 6 er alle dødsfall av tuberkulose fordelt samtidig etter de dødes alder og hjemsted.

Det er i 1938 meldt 2571 dødsfall av tuberkulose, mot 2836 i 1937 og 2933 i 1936. Av de døde i 1938 var 1347 menn og 1224 kvinner. 82.8 pst. av dødsfallene falt på lungetuberkulose og 17.2 pst. på annen tuberkulose. Tabellen nedenfor viser dødeligheten i de senere år.

Dødeligheten av tuberkulose i alt og av lungetuberkulose 1921—1938.

Mortalité de la tuberculose totale et de la tuberculose des poumons 1921—1938.

År	Døde pr. 10 000 levende									
	Tuberkulose i alt					Lungetuberkulose				
	Riket			Byg- der	Byer	Riket			Byg- der	Byer
	M.	K.	Tils.			M.	K.	Tils.		
1921.....	20.1	21.5	20.8	21.1	20.2	15.4	17.4	16.5	16.9	15.4
1922.....	20.4	21.8	21.1	21.0	21.3	15.6	17.7	16.7	16.6	16.9
1923.....	19.3	20.0	19.6	19.5	20.1	14.7	15.8	15.3	15.1	15.7
1924.....	20.0	21.4	20.7	20.8	20.6	15.3	17.4	16.4	16.4	16.3
1925.....	19.1	19.9	19.5	19.5	19.6	14.1	16.0	15.1	15.0	15.5
1921—25.....	19.8	20.9	20.4	20.4	20.3	15.0	16.9	16.0	16.0	16.0
1926.....	17.0	17.1	17.1	17.3	16.6	12.9	13.4	13.2	13.2	13.1
1927.....	16.8	17.5	17.1	17.1	17.2	12.7	14.1	13.4	13.2	13.8
1928.....	15.4	16.1	15.8	15.6	16.1	11.8	13.2	12.5	12.3	13.0
1929.....	15.6	16.0	15.8	16.0	15.4	12.1	12.9	12.5	12.5	12.5
1930.....	14.8	15.0	14.9	15.0	14.9	11.7	12.5	12.1	11.9	12.6
1926—30.....	15.9	16.3	16.1	16.2	16.0	12.3	13.2	12.7	12.6	13.0
1931.....	14.5	15.0	14.8	14.4	15.6	11.6	12.6	12.1	11.7	13.0
1932.....	13.7	13.5	13.6	13.4	14.2	10.9	11.2	11.1	10.8	11.9
1933.....	11.8	12.3	12.0	11.9	12.3	9.4	10.3	9.9	9.7	10.2
1934.....	11.7	10.8	11.3	11.4	10.9	9.5	9.1	9.3	9.2	9.3
1935.....	10.9	10.2	10.6	10.6	10.6	8.8	8.4	8.6	8.5	8.9
1931—35.....	12.5	12.4	12.4	12.3	12.7	10.0	10.3	10.2	10.0	10.6
1936.....	10.5	9.8	10.2	10.2	10.0	8.2	8.1	8.2	8.2	8.2
1937.....	10.3	9.3	9.8	9.7	10.1	8.0	7.6	7.8	7.7	8.1
1938.....	9.4	8.2	8.8	8.5	9.7	7.7	6.9	7.3	7.0	8.1

Dødeligheten av alle former av tuberkulose tilsammen har i 1938 sunket ytterligere, og var i dette år 8.8 pr. 10 000 levende mot 9.8 i 1937, 10.2 i 1936 og 12.4 gjennomsnittlig for årene 1931—1935. Både lungetuberkulosedødeligheten og dødeligheten av de andre former av tuberkulose har sunket i 1938.

Følgende oversikt viser tuberkulosedødeligheten i Riket, bygdene og byene og i de enkelte fylker i fem-års perioder fra 1906—10 til 1931—35.

Dødeligheten av tuberkulose i alt og av lunge-
tuberkulose i de enkelte fylker 1906—1935.

*Mortalité de la tuberculose totale et de la tuberculose des poumons,
par préfecture 1906—1935.*

Fylker	Døde pr. 10 000 levende											
	Tuberkulose i alt						Lungetuberkulose					
	1906- 10	1911- 15	1916- 20	1921- 25	1926- 30	1931- 35	1906- 10	1911- 15	1916- 20	1921- 25	1926- 30	1931- 35
Østfold	22.3	19.1	16.6	15.0	12.2	10.6	17.3	14.9	13.4	11.6	9.5	8.7
Akershus	21.2	18.3	15.5	15.1	11.0	8.5	17.8	15.1	13.2	12.6	8.8	7.1
Oslo	25.9	22.5	20.1	17.9	15.8	12.5	20.7	17.9	16.3	14.3	13.4	10.6
Hedmark	25.1	21.9	23.2	17.9	14.4	10.3	19.4	17.3	18.1	14.2	10.9	8.5
Opland	19.2	17.1	17.4	15.1	11.0	9.6	14.1	13.1	13.3	11.6	8.3	7.5
Buskerud	24.1	19.9	17.5	16.6	13.4	10.1	18.4	15.4	13.5	13.1	10.8	8.4
Vestfold	23.2	18.8	17.9	15.3	12.4	10.6	17.7	15.3	14.1	12.1	10.1	8.7
Telemark	28.6	24.7	23.5	20.3	15.7	11.3	21.9	18.4	17.9	15.6	11.8	9.3
Aust-Agder	28.2	23.8	21.4	19.1	16.3	12.1	23.2	19.2	17.5	15.9	13.4	9.9
Vest-Agder	32.4	25.9	23.2	20.2	15.7	12.6	25.5	21.0	18.9	16.8	12.6	10.8
Rogaland	29.3	23.5	22.9	19.8	16.8	13.6	21.8	17.6	17.2	15.0	13.0	10.6
Hordaland	22.1	20.8	21.2	20.7	16.4	12.3	17.0	16.2	16.3	15.7	12.9	9.7
Bergen	26.6	24.9	25.8	21.2	15.4	11.2	20.7	20.3	19.9	16.7	12.2	9.8
Sogn og Fjordane	22.4	26.6	25.2	22.9	18.4	13.7	16.8	20.3	19.8	18.0	14.3	11.6
Møre og Romsdal	29.1	26.8	26.2	22.9	18.2	14.2	22.3	21.6	20.8	17.8	14.1	11.3
Sør-Trøndelag ..	39.2	35.6	31.4	29.1	20.8	16.1	31.6	29.2	26.3	23.7	17.0	13.5
Nord-Trøndelag	29.8	28.8	26.7	25.4	18.8	13.6	23.0	23.3	20.7	20.2	14.8	10.8
Nordland	28.7	29.3	30.3	27.6	21.6	15.5	22.3	23.0	24.1	22.0	16.7	12.5
Troms	30.6	29.5	32.3	30.3	24.0	17.1	21.7	22.5	25.1	23.2	18.5	13.9
Finmark	50.9	49.0	44.2	42.5	29.3	20.1	38.9	35.3	34.0	31.8	22.4	15.6
Riket	26.0	23.6	22.6	20.4	16.1	12.4	20.0	18.5	17.8	16.0	12.8	10.2
Bygder	24.9	23.0	22.0	20.4	16.2	12.3	19.3	18.1	17.5	16.0	12.7	10.0
Byer	28.7	25.1	23.9	20.3	16.0	12.7	21.6	19.4	18.7	16.0	13.0	10.6

Tallene er kommentert i medisinalberetningen for 1935.

Tabellen på neste side viser dødeligheten av tuberkulose i de enkelte aldersklasser.

Dødeligheten av tuberkulose etter kjønn og alder
i Riket 1896—1938.

Mortalité de tuberculose par sexe et âge 1896—1938.

Alder	Døde pr. 10 000 levende										
	1896- 1900	1901- 05	1906- 10	1911- 15	1916- 20	1921- 25	1926- 30	1931- 35	1936	1937	1938
Menn											
<i>Hommes</i>											
0—4 år ans	34.5	26.5	21.9	18.0	14.0	11.8	9.4	5.6	4.9	4.3	3.1
5—9 » »	15.0	11.9	10.3	8.6	7.7	5.9	4.5	2.0	1.8	2.5	1.3
10—14 » »	14.5	13.0	11.6	8.7	8.6	7.3	4.7	3.0	2.2	1.9	1.6
15—19 » »	31.9	30.9	28.9	27.2	26.6	23.2	15.0	10.1	8.3	9.1	6.6
20—24 » » ..... } 25—29 » » ..... }	50.4	49.5	45.8	{ 48.8	{ 49.3	{ 43.6	{ 32.1	{ 21.5	{ 17.8	{ 15.5	{ 12.6
30—39 » » ..... }	50.4	49.5	45.8	{ 43.6	{ 41.2	{ 36.7	{ 31.8	{ 23.3	{ 20.4	{ 16.2	{ 13.9
40—49 » »	36.0	32.4	31.2	29.0	28.4	25.4	22.1	19.1	14.9	15.4	16.2
50—59 » »	27.0	26.0	23.2	22.0	21.1	17.9	15.6	13.5	12.1	12.2	12.5
60—69 » »	28.1	23.7	23.4	21.9	18.6	15.9	13.7	11.6	8.9	10.5	9.3
70—79 » »	29.6	26.4	24.0	21.7	19.6	18.5	15.0	13.9	11.3	11.3	10.8
80 + » »	22.8	17.4	19.0	18.1	15.4	14.6	13.3	13.4	9.8	9.5	7.5
I alt. Total	10.2	9.1	7.5	8.4	5.8	6.3	10.5	8.3	4.3	5.4	8.6
Kvinner											
<i>Femmes</i>											
0—4 år ans	33.9	25.6	18.8	15.6	13.8	10.5	8.8	5.9	4.4	4.6	3.2
5—9 » »	19.2	14.3	12.9	10.4	8.5	7.1	4.5	2.3	2.4	2.1	1.8
10—14 » »	22.3	20.8	19.1	15.4	13.3	12.0	6.8	4.1	3.5	3.2	1.8
15—19 » »	37.5	39.0	35.5	33.3	32.8	32.2	21.6	14.6	10.1	8.7	7.5
20—24 » » ..... } 25—29 » » ..... }	41.9	43.8	43.9	{ 40.6	{ 40.7	{ 42.2	{ 30.7	{ 21.6	{ 18.3	{ 15.5	{ 12.7
30—39 » » ..... }	41.9	43.8	43.9	{ 39.5	{ 37.5	{ 36.8	{ 31.4	{ 23.4	{ 18.3	{ 18.1	{ 16.1
40—49 » »	41.1	40.4	38.5	33.6	31.8	25.8	21.6	17.7	13.5	14.0	12.8
50—59 » »	31.8	30.4	27.9	25.4	22.9	18.2	14.5	11.6	7.9	7.7	7.5
60—69 » »	28.9	25.3	23.8	19.3	18.9	15.7	12.6	9.6	7.3	7.0	6.0
70—79 » »	29.3	24.4	22.4	19.5	16.9	15.3	13.5	10.5	7.9	7.5	8.1
80 + » »	24.8	18.3	19.9	16.7	14.4	14.5	13.4	11.3	10.1	8.0	8.7
I alt. Total	9.2	8.1	8.1	9.2	6.8	8.2	9.4	9.8	11.2	8.5	4.6
I alt. Total	31.9	29.5	27.4	24.2	22.9	20.9	16.3	12.4	9.8	9.3	8.2

Dødeligheten blant menn er fra 1937 til 1938 sunket i alle aldersklasser unntatt alderen 30—49 år og 80 år og over. Blant kvinner er dødeligheten sunket i alle aldersklasser unntatt alderen 60—79 år.

Sammenligner en dødeligheten i 1938 med dødeligheten i perioden 1931—1935, finner en at dødeligheten er sunket i alle aldersklasser både blant menn og kvinner med et eneste unntak: menn i alderen 80 år og over.

I medisinalberetningen for 1935 er tuberkulosedødeligheten sammenlignet med dødeligheten av andre sykdommer. En viser til de beregninger som der er gjort.

I tabell 7 i tabellavdelingen finnes opplysninger om meldte tilfelle av tuberkuløse sykdommer, utarbeidd etter de mottatte utdrag av de offentlige

legers tuberkuloseprotokoller. Denne oppgave skulle bare omfatte tilfelle av smitteførende tuberkulose, da det bare er disse som etter tuberkuloseloven av 8. mai 1900 skal meldes til helserådsordførerne. Ikke desto mindre innføres visstnok mange steder alle meldte tilfelle. Tallene for de enkelte distrikter blir derved mindre sammenlignbare.

Etter utdragene av tuberkuloseprotokollene ble det i 1938 meldt 4991 nye tilfelle av tuberkulose, herav 4825 av lungetuberkulose og 166 av tuberkulose i andre organer. Det utgikk av protokollene i alt 5488, herav 2243 ved død. Den store nedgang i levende live skyldes for en stor del at en rekke tidligere pasienter er blitt strøket av protokollene under den pågående revisjon av disse. Innleggelse i sykehus eller tuberkulosehjem etter tuberkuloselovens § 6 fant sted i 2048 tilfelle, herav 1454 i bygdene og 594 i byene.

Tallet på meldte tilfelle av smitteførende tuberkulose i de siste år har vært:

År	Meldte nye tilfelle av			
	tuberkulose i alt	lunge- tuberkulose	tuberkulose i alt	lunge- tuberkulose
	Absolutte tall		Pr. 10 000 levende	
1923	7 509	7 180	27.7	26.5
1924	8 340	7 943	30.6	29.1
1925	7 827	7 487	28.5	27.3
1926	7 186	6 854	26.0	24.8
1927	7 154	6 841	25.8	24.7
1928	7 120	6 782	25.6	24.4
1929	7 430	7 030	26.6	25.2
1930	7 120	6 737	25.4	24.0
1931	6 582	6 325	23.3	22.4
1932	6 418	6 212	22.6	21.9
1933	5 752	5 562	20.2	19.5
1934	5 521	5 356	19.3	18.7
1935	5 261	5 072	18.3	17.6
1936	5 187	5 013	18.0	17.4
1937	4 938	4 782	17.0	16.5
1938	4 991	4 825	17.1	16.6

I årene 1930—1937 sank tallet på meldte nye tilfelle stadig til tross for at arbeidet med oppsporing av nye tuberkulosetilfelle i de senere år er drevet stadig mer energisk. I 1938 ble det meldt litt flere tilfelle enn i 1937.

Ved siden av de nevnte utdrag av tuberkuloseprotokollene, får Byrådet fra de offentlige leger oppgaver over nye tilfelle av tuberkulose fordelt etter pasientenes alder. Den følgende tabell er satt opp på grunnlag av disse oppgaver. De to sett oppgaver stemmer ikke overens, men forskjellen pleier ikke å være stor. For 1938 er tallet på meldte nye tilfelle av tuberkulose i alt oppgitt henholdsvis til 4991 og 4744. De tilsvarende tall for 1937 var 4938 og 4787. Mens det etter utdragene av tuberkuloseprotokollene ble meldt en del flere nye tilfelle i 1938 enn i 1937, viser altså oppgavene over tuberkulosetilfellene fordelt etter alder litt nedgang.

Meldte nye tilfelle av tuberkulose i 1931—1938
etter aldersoppgavene.

Cas de tuberculose déclarés répartis par âge.

Alder	Meldte nye tilfelle							
	Absolutte tall				Pr. 10 000 levende			
	1931-35	1936	1937	1938	1931-35	1936	1937	1938
0—11 mdr.	67	15	13	9	3.2	3.7	3.1	2.1
1—4 år	248	33	50	50	2.8	2.0	3.1	3.1
5—9 »	539	84	75	107	4.2	3.6	3.3	4.9
10—14 »	1 130	217	193	185	7.9	8.0	7.3	7.3
15—19 »	3 935	689	657	596	28.7	24.1	22.9	20.8
20—24 »	6 025	1 007	948	926	46.9	37.9	35.3	34.2
25—29 »	4 890	907	779	826	42.0	37.3	31.4	32.6
30—39 »	5 884	1 016	961	987	28.1	23.4	21.9	22.3
40—49 »	2 572	491	497	484	16.2	14.3	14.2	13.4
50—59 »	1 575	252	261	279	12.6	9.7	9.9	10.5
60—69 »	1 195	218	203	183	13.2	11.6	10.6	9.3
70 år og over	733	123	150	112	9.5	7.6	9.2	6.9
Tilsammen	28 793	5 052	4 787	4 744	20.2	17.5	16.5	16.3

Etter aldersoppgavene er tuberkulosemorbidityten liten før 15-års alderen. I alderen mellom 15 og 20 år øker den sterkt og i 20—24 års alderen når den sitt maksimum. Den synker så litt i alderen 25—29 år og senere er det ganske sterk nedgang.

Utdragene av tuberkuloseprotokollene gir også opplysning om hvor mange tuberkulosepasienter det var under behandling ved utgangen av året. Etter disse opplysninger var tallet på tuberkulosepasienter under behandling ved utgangen av 1938 23 174 eller 8.0 pr. tusen av folkemengden. I 1937 var det tilsvarende tall 23 838 og i 1936 24 097.

I tabellene 8, 9 og 10 finner en også oppgaver over meldte tilfelle av tuberkulose. Disse tabeller er satt opp på grunnlag av de offentlige legers årslister over epidemiske og andre sykdommer. På disse lister skal også tas med tilfelle av ikke smitteførende tuberkulose, mens det som nevnt i tuberkuloseprotokollene bare skal føres inn smitteførende tilfelle. Etter årslistene var i 1938 tallet på meldte tilfelle av lungetuberkulose 4283 og av tuberkulose i andre organer 688. Det er altså etter årslistene meldt færre tilfelle enn det er ført inn i tuberkuloseprotokollene. Dette tyder på at oppgavene på årslistene er mangelfulle.

10. Kreft.

Cancer.

Opgaver over dødsfall av svulster finner en i de alminnelige tabeller over alle dødsårsaker side 56 og side 76.

I 1938 er det oppgitt 3803 dødsfall av kreft og sarkom, 1793 blant menn og 2010 blant kvinner. I bygdene døde 2545 og i byene 1258. I prosent av alle tilfelle var 96.6 kreft og 3.4 sarkomer.

En fordeling av alle dødsfall av kreft og sarkom i ti-års perioden 1926—1935 etter svulstens lokalisasjon, finner en i medisinalberetningen for 1935.

I 1938 skyldtes 63.5 pst. av alle kreftdødsfall kreft i fordøyelsesorganene. De tilsvarende procenter særskilt for menn og kvinner i Riket, bygder og byer var:

	Riket	Bygder	Byer
Menn	71.0	72.4	50.5
Kvinner	56.8	59.5	51.6
I alt	63.5	65.7	59.1

Setter en tallet på dødsfall i forhold til folkemengden, får en disse forholds-tallene:

Dødeligheten av kreft og sarkom i alt og av kreft i fordøyelsesorganene 1921—1938.

Mortalité de cancer 1921—1938.

År	Døde pr. 10 000 levende					
	Kreft og sarkom i alt <i>Cancer, toutes formes</i>			Kreft i fordøyelsesorganene <i>Cancer des organes digestifs</i>		
	Riket	Bygder	Byer	Riket	Bygder	Byer
1921.....	10.9	10.3	12.2	7.5	7.2	7.9
1922.....	11.3	10.6	13.0	7.6	7.3	8.2
1923.....	11.0	10.3	12.7	7.2	7.0	7.8
1924.....	11.2	10.9	12.0	7.5	7.6	7.6
1925.....	11.9	11.3	13.2	7.8	7.7	7.7
1926.....	11.9	11.3	13.6	8.1	8.0	8.7
1927.....	11.2	10.6	12.7	7.3	7.0	7.8
1928.....	12.4	12.0	13.4	8.1	8.1	8.2
1929.....	11.9	11.4	13.4	7.8	7.7	8.2
1930.....	12.1	11.6	13.5	8.1	7.9	8.5
1931.....	12.7	12.4	13.3	8.2	8.2	8.2
1932.....	12.9	12.2	14.6	8.4	8.3	8.8
1933.....	12.8	12.3	14.1	8.3	8.1	9.0
1934.....	13.1	12.6	14.4	8.4	8.3	8.6
1935.....	12.7	12.3	13.1	8.3	8.2	8.8
1936.....	13.0	12.2	14.9	8.5	8.1	9.6
1937.....	13.1	12.1	15.6	8.3	7.9	9.4
1938.....	13.1	12.1	15.1	8.3	8.0	8.9

Den samlede kreftdødelighet er sunket litt i byene, men holdt seg uforandret i bygdene, slik at tallet for hele landet under ett blir det samme i 1938 som i 1937.

Dødeligheten av kreft og sarkom etter kjønn og alder
i Riket 1921—1938.

Mortalité de cancer par sexe et âge 1921—1938.

Alder	Døde pr. 10 000 levende											
	1921—25		1926—30		1931—35		1936		1937		1938	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Under 30 år	0.42	0.38	0.34	0.35	0.37	0.36	0.41	0.22	0.46	0.45	0.37	0.30
30—39 år ..	2.16	3.17	2.00	3.16	1.74	3.01	1.62	2.72	1.93	2.65	1.91	2.94
40—49 » ..	7.87	12.07	7.12	12.19	7.16	11.28	6.67	12.05	7.38	9.79	5.52	10.63
50—59 » ..	25.18	26.32	23.03	25.56	23.72	25.74	21.76	21.55	20.10	26.30	23.60	23.46
60—69 » ..	60.81	49.09	59.21	48.91	58.29	49.10	55.79	45.56	57.36	43.28	53.32	47.04
70—79 » ..	97.38	73.84	104.54	83.47	110.42	85.33	112.56	89.68	110.83	92.31	108.44	84.46
80 år og over	95.86	74.30	116.09	92.07	142.52	118.62	160.85	124.19	147.52	115.42	156.01	124.76
Tilsammen	10.93	11.25	11.46	12.34	12.39	13.29	12.67	13.33	12.66	13.53	12.55	13.53

Forandringene i de enkelte aldersklassers dødelighet fra 1937 til 1938 er gjennomgående ganske små, og synes ikke å være preget av noen bestemt tendens. En viser ellers til det som er skrevet om alderdomssykdommene i avsnitt 8 i medisinalberetningen for 1935.

II. Epidemiske sykdommer.

Maladies épidémiques.

I tabell 8 side 106 finner en oppgaver over meldte tilfelle av epidemiske sykdommer i landdistriktene og byene i hvert fylke. Tabell 9 og 10 side 108 og 109 viser hvor mange tilfelle det er meldt i de enkelte måneder på landet og i byene. Tabellene er satt opp på grunnlag av de offentlige legers årslister over epidemiske sykdommer.

Kopper har ikke forekommet i 1938, heller ikke flekkfeber.

Av tyfoidefeber ble det meldt 34 tilfelle mot 49 i 1937, 105 i 1936 og 103 gjennomsnittlig i årene 1928—1935.

Det er meldt 4 tilfelle fra hvert av fylkene Vestfold, Rogaland og Sør-Trøndelag, 9 fra Nordland, 5 fra Troms, 5 fra Finnmark og 1 tilfelle fra hvert av fylkene Akershus, Buskerud og Hordaland.

Av de 4 tilfellene i Vestfold forekom 1 i Sandefjord og 3 i Sem legedistrikt. Blant de siste var det 1 tilfelle som var kommet fra Danmark.

I Rogaland ble 3 av tilfellene meldt fra Stavanger hvor en 78 år gammel kvinne ble internert som tyfusbasilleutskiller.

I Sør-Trøndelag forekom 3 av tilfellene i Strinda legedistrikt. Smitten var kommet med melk fra en gård som eides av en smittebærer.

Av de 9 tilfellene i Nordland ble 4 meldt fra Bodin, 4 fra Hamarøy og 1 fra Vågan legedistrikt. I Bodin ble det ikke funnet noen smittekilde, men to av de syke hadde ca. 1 måned før vært på Røst, hvor det angivelig gikk en del diarré. Tilfellene i Hamarøy forekom alle på samme gård. Smittekilden var en eldre kone som for 10 år siden gjennomgikk en tyfoidfieber. Distriktslegen opplyser at tyfoidfieberen i Hamarøy er endemisk og opptrer med års mellomrom med 1 à 2 tilfelle. I årenes løp er det funnet 3 kroniske basilleutskillere.

I Troms forekom 1 tilfelle i Harstad, antagelig smittet fra Trondenes, 3 tilfelle i Gratangsbotn i Ibestad og 1 tilfelle på en gård i Berg distrikt, hvor det var noen tilfelle på nabogården i 1937. Som nevnt i forrige medisinalberetning var det i 1937 en epidemi i Gratangsbotn. I 1938 kostet fylket en masseundersøkelse av befolkningen her og i omegnen. Flere suspekter tilfelle ble funnet, men ingen kunne med sikkerhet utpekes som smittekilden. Epidemilegen opplyser at det ble funnet en 63 år gammel kvinne som utskilte tyfusbasiller i urinen.

I Finnmark ble alle 5 tilfellene meldt fra samme gård i Loppa legedistrikt. Det ble søkt iherdig etter smittekilden uten at denne ble funnet.

Paratyfus ble det også meldt forholdsvis få tilfelle av i 1938. Det er i alt kommet melding om 34 tilfelle mot 69 i 1937, 178 i 1936 og 142 gjennomsnittlig i årene 1928—1935.

I Hordaland forekom 7 tilfelle av sykdommen, i Møre og Romsdal 5 og i Sør-Trøndelag også 5 tilfelle. Ellers er det meldt fra 1 til 3 tilfelle fra fylkene Akershus, Oslo, Hedmark, Opland, Buskerud, Rogaland, Sogn og Fjordane og Troms.

I Engerdal legedistrikt i Hedmark forekom utpå vinteren og våren 3 tilfelle av sykdommen. Da det ved undersøkelser i de sykes omgivelser ikke kunne finnes noen smittekilde, ble det foretatt en masseundersøkelse, og det viste seg da at en 20-årig sinnssyk pike som ble forpleid hos sin mor, var smittebærer, og at smitten herfra var spredt med melk.

På Gjøvik forekom også et tilfelle av melkesmitte. En 13-års pike ble smittet gjennom melk fra familiens melkeleverandør på Østre Toten, hvor en kvinne som hadde hatt paratyfus for mange år siden, tok del i melkestellet. Melkeleveransen ble straks stoppet og flere tilfelle ble det ikke.

Av de 7 tilfellene i Hordaland forekom 3 tilfelle i Fusa og 4 i Askøy distrikt. Den ene av de syke i Fusa viste seg å være smittebærer. I Askøy hvor sykdommen opptrådte to forskjellige steder, ble det ikke funnet noen smittekilde.

Av epidemisk cerebrospinalmeningitt ble det meldt 21 tilfelle. Dette er litt færre enn det er meldt i de senere år. Fra Oslo ble det meldt 6 tilfelle, fra Opland 4 og fra Østfold 3. Ellers ble det ikke fra noe fylke meldt flere enn 2 tilfelle.

Epidemisk encephalitt opptrådte med 26 tilfelle. Dette er det høyeste tall som er notert for denne sykdom i de 11 årene en har oppgaver.

Det ble meldt 9 tilfelle fra Buskerud, 5 fra Aust-Agder, 3 fra Rogaland,

Epidemiske og andre sykdommer
Cas des maladies

År	Tyfoidefeber	Paratyfus	Cerebrospinal- meningitt, epidem.	Encephalitt, epidemisk	Poliomyelitt, akutt	Skarlagensefeber	Meslinger	Difteri	Dysenteri	Barselsefeber	Pyæmi, septicæmi	Pemfigus hos nyfødte	Rosen
1926	345		45	.	195	1 177	1 637	1 042	82	218	256	41	2 078
1927	824		32	.	178	1 313	15 138	1 028	43	178	365	52	1 934
1928	121	294	33	20	118	3 807	13 316	1 100	25	228	280	45	2 452
1929	115	219	38	19	214	6 258	7 374	1 053	71	215	267	47	2 873
1930	119	116	24	15	34	8 823	5 506	1 429	220	190	237	49	2 397
1931	153	122	23	12	58	5 194	8 163	1 367	59	160	177	45	1 973
1932	88	99	21	21	111	4 162	14 064	989	22	150	180	55	1 866
1933	56	109	15	21	286	2 817	8 063	837	247	114	174	82	1 997
1934	58	66	25	24	359	2 951	9 470	1 324	78	153	217	76	2 128
1935	110	111	22	9	112	3 672	17 967	625	61	106	169	83	2 026
1926—35 gj.snittlig	²⁾ 103	²⁾ 142	28	²⁾ 18	162	4 017	10 070	1 079	91	171	232	58	2 172
1936	105	178	31	18	927	4 726	10 765	361	64	133	203	103	2 520
1937	49	69	24	11	175	4 964	6 188	417	715	133	213	174	2 480
1938	34	34	21	26	105	3 691	21 263	187	25	151	221	262	2 990

Eksantematisk tyfus: 2 tilfelle i 1929. Kopper: 2 tilfelle i 1927.

¹⁾ For enkelte av de sykdommer som er tatt med har det ikke vært meldeplikt de 1928—1935. ²⁾ Årene 1929—1935. ³⁾ Gjennomsnitt ikke beregnet.

5 fra Hordaland og 1 tilfelle fra fire andre fylker. Alle 9 tilfellene i Buskerud ble meldt fra Gol distrikt, herav 6 i august.

Poliomyelitt har det ikke vært mye av siden epidemien i 1936 med 927 tilfelle. I 1937 kom det melding om 175 tilfelle og i 1938 ble det meldt 105. I årene 1926—1935 har tallene svinget mellom 34 og 359.

De fleste tilfelle ble i 1938 meldt fra Akershus (13), Møre og Romsdal (12), Sør-Trøndelag (25) og Nordland (11), Agderfylkene, Rogaland og Bergen gikk helt klar av sykdommen.

Av de 13 tilfellene i Akershus ble 7 meldt fra Skedsmo, men i to av disse var diagnosen meget tvilsom.

I Møre og Romsdal forekom 2 tilfelle i byene, 3 i bygdene på Sunnmøre og 7 på Nordmøre. Distriktslegen i Tingvoll, hvor det var 2 tilfelle av sykdommen, opplyser at det samtidig gikk en farang som ytret seg med lett feber, hodepine, litt stivhet i nakken og ryggmerter.

I Sør-Trøndelag ble 9 av tilfellene meldt fra Opdal og 7 fra Hemne. Det meldes om i alt 2 dødsfall, mens 6 av de angrepne har fått varige lammelser. Distriktslegene i Opdal, Hemne og Rissa opplyser å ha iaktatt flere abortive tilfelle av sykdommen.

meldt av legene i årene 1926—1938.¹⁾
épidémiques 1926—1938.

Kusma	Kikhoste	Influenta	Laryngitt og bronkitt, akutt	Bronchopneumoni	Lungebetennelse, krupøs	Erythema nodosum	Pleuritt	Giktfeber	Malaria	Febris undulans	Gastroenteritt, akutt	Skabb
2 660	12 921	38 994	134 275	7 317	.	.	5 888	3 172	29	.	18 998	.
9 150	11 969	81 990	116 501	7 367	.	.	5 650	2 775	50	.	17 833	.
9 194	12 803	42 936	103 305	5 828	7 117	.	6 056	2 891	46	.	13 509	4 948
1 606	9 263	88 835	93 543	6 601	7 490	.	5 766	3 066	35	12	15 014	5 304
791	4 735	24 573	87 230	4 833	5 671	.	5 534	2 970	61	4	23 980	5 450
663	10 355	69 365	98 066	6 696	5 567	.	5 427	2 581	60	6	14 692	5 787
2 156	16 458	51 556	88 899	6 479	5 883	.	5 106	2 268	18	17	18 628	6 159
15 313	10 097	57 468	84 956	5 810	4 198	402	4 287	2 439	49	11	25 410	6 362
18 028	6 367	24 875	86 892	5 040	3 556	1 487	4 231	2 351	20	27	20 260	6 514
1 416	8 238	66 275	97 266	6 746	4 700	1 824	4 057	2 225	59	5	19 310	6 218
6 098	10 321	54 687	99 093 ²⁾	6 004 ²⁾	5 523 ⁴⁾	.	5 200	2 674	43 ³⁾	12	18 763 ³⁾	5 843
552	14 729	66 804	108 362	7 496	5 239	2 181	4 147	2 527	53	9	29 871	7 121
263	10 755	69 428	105 150	8 221	4 703	1 972	3 888	2 210	59	10	27 827	8 523
2 265	9 190	34 810	107 774	8 702	4 949	1 684	3 461	2 252	70	7	23 672	9 605

første årene. Dette er betegnet med en prikk . i vedkommende rubrikk. ²⁾ Årene

Skarlagensfeber var det som en vil se av tabellen ovenfor ikke så mye av som i de to siste år. I alt kom 3691 tilfelle under legebehandling.

I forhold til folketallet var sykdommen mest utbredt i Østfold (360 tilfelle), Akershus (374), Hedmark (374), Vestfold (304), Møre og Romsdal (272), Nordland (397) og Finnmark (134).

Fra Østfold meldes at det i april rent eksplosjonsmessig brøt ut en skarlagensfeber-epidemi i Sarpsborg. Om denne epidemi skriver epidemilegen:

«I løpet av 92 dager opptrådte 111 tilfelle av scarlatina og 123 tilfelle av angina.

I halskulturer fra syke personer ble funnet mukoide streptokokker som alle tilhørte gruppe A, type 14.

Epidemien i Sarpsborg var en typisk melkeepidemi. Så snart melken ble pasteurisert stoppet epidemien.»

Ellers opptrådte spredte tilfelle av sykdommen over alt i fylket, særlig i Eidsberg legedistrikt.

Distriktslegen i Eidsvoll, Akershus, opplyser at 16 barn i Oslo feriekolonier ble angrepet av sykdommen. Fra Hurdal meldes at sykdommen ofte ble fulgt av nefritt og langvarige lymfadeniter.

I Hedmark og Opland har skarlagensfeberen hatt stor utbredelse i de siste årene. I 1938 synes det som om sykdommen er på retur i enkelte distrikter.

Fylkeslegen i Vestfold opplyser at sykdommen der til dels har vært komplisert med øre- og nyrelidelser.

I Sogn og Fjordane har sykdommen opptrådt epidemisk i Årdal i Lærdal distrikt og på Silda i Selje.

I Møre og Romsdal var tilfellene spredt utover i fylket med flest tilfelle i Ulstein legedistrikt. Det meldes fra flere distrikter om komplikasjoner i forbindelse med sykdommen, og særlig da nefritt.

I Nordland fortsatte i flere distrikter epidemiene fra 1937.

I Finnmark ble sykdommen meldt fra alle distrikter unntatt Alta og Talvik. Forløpet var stort sett ganske lett og mange tilfelle er av den grunn ikke blitt diagnostisert.

Meslinger hadde meget stor utbredelse i 1938. Det ble i alt meldt 21 263 tilfelle, mot 6188 i 1937, 10 765 i 1936 og 10 070 gjennomsnittlig i årene 1926—1935.

Sykdommen var mest utbredt i Østfold (2022 tilf.), Akershus (2966), Hedmark (2263), Telemark (2489) og Sør-Trøndelag (3193). Forholdsvis få tilfelle ble meldt fra kystfylkene mellom Telemark og Møre og Romsdal og fra Nordland og Finnmark.

Fra Østfold meldes at det i vårmånedene gikk en meslingepidemi i Sarpsborg. Sykdommen forløp i alminnelighet lett uten særlige komplikasjoner, men den medførte noen vanskeligheter da det i april brøt ut en skarlagensfeberpidemi i byen (se foran). Også fra andre steder i fylket ble det meldt mange tilfelle av sykdommen.

I Akershus opptrådte sykdommen epidemisk i flere distrikter i årets første måneder. Særlig utbredt synes sykdommen å ha vært i Frogn, Opegård, Bærum, Asker og Hurdal.

Også i Hedmark gikk det epidemier i en rekke distrikter. Fra Nord-Odal ble det meldt 268 tilfelle, men distriktslegen mener at tallet på syke var minst dobbelt så stort. I Tolga hvor meslinger ikke har forekommet på mange år, var sykdommen sterkt utbredt i juni og juli. Det var ikke så få voksne som ble angrepet, og disse var alle særlig dårlige.

I Opland ble sykdommen meldt fra alle distrikter unntatt Øystre Slidre, Vardal og Vågå. Fra Lesja opplyses at det især ved Lesjaskog var mange tilfelle av otitter etter meslingene, ofte dobbeltsidige. Det kunne være 3—4 akutte otitter samtidig på samme gård. Noen få fikk mastoiditter. Samtidig var det mange tilfelle av abscesser, lymfangitter og verkefingrer.

Fra Kongsberg opplyses at det samtidig med en meslingepidemi opptrådte mange tilfelle av røde hunde. En så tilfelle hvor pasienten gjennomgikk begge sykdommene etter hverandre.

I Telemark synes sykdommen å ha gått svært lett. Mange tilfelle er derfor ikke kommet til legens kunnskap.

I Møre og Romsdal later det til at sykdommen hadde en mer alvorlig karakter. Fra flere distrikter meldes at flere pasienter fikk lungebetendelse i tilslutning til meslinger. Fra Aure meldes om en heftig epidemi som særlig rammet unge voksne personer, og sykdommen var hos disse meget langvarig. En 33 års mann døde uten at det kunne påvises noen komplikasjoner. Distriktslegen i Tingvoll skriver at det i Tingvoll herred gikk en epidemi som var den hardeste han hadde sett i de 14 år han har vært lege. Mange hadde temperatur på over 41 og lå med tørr tunge og sprukne lepper helt dødssyke. 6 pasienter fikk bronchopneumoni etterpå. I Halse opptrådte sykdommen på noen avsides liggende steder i distriktet, hvor den ikke hadde vist seg på lang tid. Mange voksne, helt opp til 50-års alderen ble derfor angrepet, til dels meget alvorlig.

I Sør-Trøndelag begynte en meslingepidemi høsten 1937 og kulminerte våren 1938. Også her synes sykdommen å ha vært alvorlig. Fra Ørland meldes at en 19-års pike i umiddelbar tilslutning til meslinger fikk en meningitt som endte dødelig, og fra Frøya meldes at det kort tid etter meslinger i et tilfelle opptrådte tuberkuløs meningitt, i et annet tilfelle først pleuritt, senere raskt fremskridende lungetuberkulose.

I Vega distrikt, Nordland, kom det til et nærmest eksplosjonsartet utbrudd av sykdommen i de første dagene av juni. Folk ble smittet over hele øya og på øyene utenfor. Smittekilden var lofotfolk.

I Troms var sykdommen temmelig utbredt i de siste månedene av året og epidemien fortsatte inn i 1939. I Torsken herred i Berg distrikt herjet sykdommen stygt. Det var 15 år siden siste epidemi der, og mange voksne ble angrepet. Epidemien var særlig i begynnelsen nokså ondartet. Svært mange fikk komplikasjoner i form av ørebetendelse eller bronkitt. En del fikk også bronchopneumoni og svevet en tid på grensen mellom liv og død.

Difteri ble det bare meldt 187 tilfelle av. Dette er et påfallende lavt tall. I 1937 ble det meldt 417 tilfelle, i 1936 361 og i årene 1926—35 gjennomsnittlig 1 079 tilfelle.

De fleste tilfelle ble meldt fra Vestfold (15), Hordaland (40), Bergen (15), Møre og Romsdal (43), Nord-Trøndelag (16) og Troms (15). Ellers ble det ikke fra noe fylke meldt flere enn 8 tilfelle.

I Askøy distrikt i Hordaland blusset fjorårets epidemi opp igjen. Særlig var det skolebarn som ble angrepet. Alle syke og de fleste smittebærere, tilsammen 20, ble isolert på sykehus. Det lyktes på denne måten å få stanset epidemien. Bare et enkelt tilfelle ble senere iaktatt på stedet.

Av de 43 tilfellene som ble meldt fra Møre og Romsdal, forekom 32 i Ålesund i månedene januar—mars. To pasienter døde.

De 16 tilfellene i Nord-Trøndelag forekom alle i Stjørdal.

I Troms ble 14 av de 15 tilfellene meldt fra Akkarvik i Skjervøy distrikt. Lege ble først hentet da barna, som var hardt angrepne, hadde vært syke en uke, og serumbehandling og isolasjon ble derfor satt iverk for sent. To barn døde av tilstøtende myocarditt.

Dysenteri forekom sjelden i 1938. Det ble bare meldt 25 tilfelle i alt.

Fra Flekkefjord distrikt meldes om 6 tilfelle av basillær dysenteri med 1 dødsfall. Distriktslægen mener at smitten er kommet med drikkevannet som ble tatt fra en brønn som lå i bakkehellet nedenfor fjøset og stuebygningen. Brønnen var bare et hull i jorden uten noen beskyttelse mot overvann.

Barselfeber har det vært litt mere av enn i de senere år. I alt er det kommet melding om 151 tilfelle. Forholdsvis mange tilfelle ble meldt fra Nordland fylke (34).

Tallet på meldte tilfelle av pemfigus hos nyfødte fortsetter å stige. I 1938 ble det meldt 262 tilfelle mens tallet i 1937 var 174, i 1936 103 og i årene 1926—35 gjennomsnittlig bare 58. Sykdommen ble i 1938 meldt fra alle fylker, men i Opland var det bare 1 tilfelle. På et fødehjem i Moss inntraff 5 tilfelle av sykdommen, men ved desinfeksjon og isolasjon lyktes det hver gang å unngå spredning.

Av rosen ble det meldt 2 990 tilfelle, et forholdsvis høyt tall. Sykdommen opptrådte nokså jevnt over hele landet.

Kusma var det atskillig mere av enn i 1937. Det ble meldt 2 265 tilfelle, mot i 1937 bare 263. Tallet for 1938 kan allikevel ikke sies å være særlig høyt. I 1934 ble det f. eks. meldt 18 028 tilfelle og i 1933 15 313.

Sykdommen var mest utbredt i Østfold (226 tilfelle), Akershus (615) og Oslo (827). I Agder-fylkene var det mange tilfelle, ofte med komplikasjoner, i november og desember.

Av kikhoste ble det meldt 9 190 tilfelle. Tallet ligger litt lavere enn i de to foregående år. Relativt flest tilfelle opptrådte i Aust-Agder (553), Bergen (809), Sør-Trøndelag (1 002) og Nord-Trøndelag (528).

I Aust-Agder fortsatte epidemien fra 1937 med tallrike tilfelle i årets første måneder. På slutten av året begynte sykdommen igjen å vise seg. Fra Søndeled distrikt meldes om flere til dels alvorlige lungekomplikasjoner.

Ellers meldes om epidemier i en rekke distrikter. I Sogn og Fjordane forekom 5 dødsfall av kikhoste og dens komplikasjoner. Flere distriktsleger opplyser at de har brukt vaksine profylaktisk og terapeutisk. Distriktslegen i Vikna, Nord-Trøndelag, skriver at mange som var profylaktisk vaksinert allikevel fikk sykdommen, men han hadde det bestemte inntrykk at den i disse tilfelle gikk meget lett og hadde få komplikasjoner.

Influenza var det mindre av enn det har vært i de siste år. Det ble meldt 34 810 tilfelle, mot 69 428 i 1937, 66 804 i 1936 og 54 687 gjennomsnittlig i årene 1926—35. Sykdommen var mest utbredt i januar måned.

Av laryngitt og bronkitt og bronchopneumoni ble det meldt forholdsvis mange tilfelle. Av krupøs lungebetennelse ble det meldt flere tilfelle enn i 1937, men sammenliknet med tidligere år er tallet heller lavt (se tabellen).

Tallet på meldte tilfelle av erythema nodosum og pleuritt er i de siste år sunket betydelig.

Tallene for giktfeber har i de senere år vært omtrent uforandret.

Av malaria ble det meldt 70 tilfelle. Dette er et betydelig høyere tall enn vanlig. Fra Oslo ble det meldt 15 tilfelle og fra Rogaland 21.

Av febris undulans forekom 7 spredte tilfelle.

Akutt gastroenteritt (23 672 tilfelle) var det litt mindre av enn i 1937 og 1936, men sammenliknet med tidligere år, ligger tallet høyt.

Av skabb blir det for hvert år meldt flere tilfelle. I 1938 var tallet kommet opp i 9 605, mens det i 1937 var 8 523, i 1936 7 121 og i 1935 6 218. Sykdommen var i 1938 som i 1937 mest utbredt i Opland, Buskerud, Sør-Trøndelag og de tre nordligste fylker.

Fra Opland ble det i 1935 meldt 454 tilfelle, i 1936 617, i 1937 847 og i 1938 1 239 tilfelle. Distriktslegen i Lom tror at de mange tilfelle av skabb nærmest skyldes de dårlige boligforhold, da det ikke er ualmennelig at 3—4 barn ligger i samme seng. I beretningen fra Land skriver distriktslegen at det fremdeles er en masse skabb i distriktet, enda rensligheten må sies å stå ganske høyt. Han tror folk blir smittet i tømmerkojene.

Distriktslegen i Fyresdal, Telemark, opplyser at det var påfallende mange tilfelle av skabb i hans distrikt.

Tallene for Sør-Trøndelag viser samme sterke stigning som tallene for Opland. I 1935 ble det meldt 401 tilfelle, i 1936 611, i 1937 790 og i 1938 1 136 tilfelle. Distriktslegen i Hemne skriver at sykdommen synes å bre seg i foruroliggende grad.

Distriktslegen i Verdal i Nord-Trøndelag mener også at smitekilden er tømmerkojene.

I tabellen nedenfor har en satt sammen de meldte tilfelle og dødsfall av de viktigste epidemiske sykdommer. En vil gjøre oppmerksom på at mange sykdomstilfelle, særlig når det gjelder mer utbredte sykdommer, ikke blir meldt. Derimot omfatter statistikken visstnok alle dødsfall.

Meldte tilfelle og dødsfall av epidemiske sykdommer 1931—38.

Nombre de cas et de décès des maladies épidémiques 1931—38.

Sykdom	1932		1933		1934		1935		1936		1937		1938	
	Meldte tilfelle	Dødsfall	Meldte tilfelle	Dødsfall	Meldte tilfelle	Dødsfall	Meldte tilfelle	Dødsfall	Meldte tilfelle	Dødsfall	Meldte tilfelle	Dødsfall	Meldte tilfelle	Dødsfall
Eksantematisk tyfus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tyfoïdfeber. Paratyfus	187	27	165	16	124	21	221	22	283	25	118	10	68	9
Cerebrospinalmeningitt	21	17	15	12	25	12	22	13	31	26	24	15	21	18
Akutt poliomyelitt.	111	21	236	33	359	60	112	22	927	85	175	31	105	14
Skarlagensfeber ...	4 162	23	2 817	11	2 951	17	3 672	31	4 726	42	4 964	34	3 691	29
Meslinger	14 064	34	8 063	27	9 470	61	17 967	47	10 765	22	6 188	19	21 263	42
Difteri (croup).....	989	42	837	35	1 324	30	625	14	361	9	417	17	187	13
Dysenteri	22	7	247	1	78	4	61	1	64	2	715	6	25	3
Influenza	51 556	182	57 468	207	24 875	48	66 275	184	66 804	127	69 423	167	34 810	53
Kikhoste	16 458	121	10 097	129	6 367	45	8 238	35	14 729	53	10 755	55	9 190	36

12. Veneriske sykdommer.

Maladies vénériennes.

Oppgave over meldte tilfelle av veneriske sykdommer i de forskjellige fylker i 1938 er gitt i tabell 8, side 106.

Det ble i årets løp ialt meldt 6 486 tilfelle, mot 6 051 i 1937 og 5 937 i 1936. Tabellen nedenfor viser hvor mange tilfelle det er meldt av de forskjellige sykdommer:

Meldte tilfelle av venerisk sykdom 1928—38.

Nombre de cas déclarés des maladies vénériennes.

År	Ulcus molle	Syfilis, ervervet	Syfilis, medfødt	Gonorré, uretritt
1928.....	130	1 239	59	7 750
1929.....	104	899	77	6 694
1930.....	102	724	72	6 429
1931.....	114	543	68	6 061
1932.....	123	435	51	5 383
1933.....	80	393	58	5 095
1934.....	60	390	62	5 653
1935.....	61	397	51	5 470
1936.....	91	440	47	5 359
1937.....	70	364	49	5 568
1938.....	67	375	39	6 005

I følgende tabell er oppgitt de tilfelle av veneriske sykdommer som ble innlagt i sykehusene i 1938:

Innlagte tilfelle av venerisk sykdom på sykehusene i 1938.

Cas des maladies vénériennes traités dans les hôpitaux.

Fylker	Ulcus molle	Ervervet syfilis	Medfødt syfilis	Gonorré, uretritt	Fylker	Ulcus molle	Ervervet syfilis	Medfødt syfilis	Gonorré, uretritt
Østfold	—	4	3	15	Rogaland	2	4	6	32
Akershus.....	—	4	1	11	Hordaland	—	—	—	—
Oslo	12	74	30	425	Bergen	—	12	6	46
Hedmark	3	2	—	4	Sogn og Fjordane ...	—	1	1	4
Opland	—	—	—	5	Møre og Romsdal....	—	3	—	32
Buskerud	—	1	—	4	Sør-Trøndelag	1	1	—	15
Vestfold	1	—	—	53	Nord-Trøndelag	—	—	—	8
Telemark	—	11	1	21	Nordland	1	6	2	64
Aust-Agder.....	—	5	—	15	Troms	1	5	2	54
Vest-Agder	1	14	3	14	Finnmark	—	2	1	52
					Riket i alt	22	149	56	874

13. Spedalskhet.

Lèpre.

Ved utgangen av 1938 fantes det i alt 34 spedalske i Norge, herav 11 menn og 23 kvinner. Av disse ble 25 forpleid på anstalt eller i sykehus og 9 utenfor.

Følgende oversikt viser tilgangen og avgangen av spedalske i anstaltene i året:

Spedalske forpleid i anstaltene.

Lépreux soignés dans les hospices.

Anstalt	Tilbake- liggende fra 1937			Inn- kommet i 1938			I alt behandlet i 1938			Døde i 1938			Tilbake- liggende ved utgangen av 1938			Spedalsk- hetens form hos de tilbake- liggende			Antall for- plei- nings- dager	Dag- lig mid- delbe- legg
	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Knutet	Glatt	Blandet		
Pleiestiftel- sen nr. 1 St. Jørgens hospital ¹⁾	22	7	15	—	—	—	22	7	15	1	—	1	21	7	14	9	12	—	7 985	21.88
	3	—	3	—	—	—	3	—	3	—	—	—	3	—	3	—	2	1	1 095	3.00
Tilsammen	25	7	18	—	—	—	25	7	18	1	—	1	24	7	17	9	14	1	9 080	24.88

På Rikshospitalet i Oslo ble det behandlet 1 spedalsk kvinne.

De spedalske utenfor anstalter og sykehus er i tabellen nedenfor fordelt etter oppholdssted.

Spedalske utenfor anstaltene og sykehusene
fylkesvis ved utgangen av 1938.*Lépreux hors des hospices.*

Fylker	Til- sammen	Menn	Kvinner	Sykdomsform:	
				Knutet	Glatt
Rogaland	1	—	1	—	1
Hordaland	1	—	1	—	1
Sogn og Fjordane	3	2	1	—	3
Møre og Romsdal	1	—	1	—	1
Nord-Trøndelag	1	—	1	1	—
Nordland	2	2	—	—	2
Tilsammen	9	4	5	1	8

Ellers vises til publikasjonen «De spedalske i Norge 1931—35» (N. O. S. IX, 111) utarbeidd av Overlegen for den spedalske sykdom.

¹⁾ Det opptas ingen nye pasienter.

14. Fødsler, dødsfall på barselseng, obstetriske operasjoner m. m.

Nombre de naissances, mortalité puerpérale, opérations obstétricales etc.

Etter de offisielle fødselsregistre fødte i 1938 45 713 kvinner i alt 46 349 barn. Av disse var 45 319 levendefødte og 1030 dødfødte (født uten liv etter 28 ukers svangerskap). Barn født uten liv før i 8. svangerskapsmåned blir ikke ført inn i fødselsregistrene som føres av sogneprestene. Av alle fødslene i 1938 var 634 tvillingfødsler og 1 trillingfødsel. Tallet på levendefødte pr. 1000 innbyggere var 15.6 mot 15.1 i 1937 og 14.6 i 1936.

Etter de offentlige legers oppgaver utarbeidd på grunnlag av jordmødrenes og legenes fødselsmeldinger, har 45 086 barselkvinner benyttet jordmor eller lege, og det er av disse født i alt 45 692 barn. Av disse var 44 493 levendefødte, 968 dødfødte og 231 aborter (født uten liv i 5.—7. svangerskapsmåned). Forholdet mellom stedfunne fødsler etter fødselsregistrene og fødsler meldt av leger og jordmødre i de enkelte fylker ses av tabellen nedenfor.

Fylker	Fødte barn etter prestenes fødselsregistre		Fødte barn meldt av jordmødre og leger		Fylker	Fødte barn etter prestenes fødselsregistre		Fødte barn meldt av jordmødre og leger	
	Le-vende	Død-fødte	Le-vende	Død-fødte		Le-vende	Død-fødte	Le-vende	Død-fødte
Østfold	2 503	55	2 429	46	Hordaland	3 134	61	2 424	21
Akershus	3 965	90	2 403	44	Bergen	1 572	41	2 297	62
Oslo	2 475	60	4 368	118	Sogn og Fjordane	1 465	33	1 375	28
Hedmark	2 471	56	2 466	55	Møre og Romsdal	2 579	59	2 544	59
Opland	2 398	58	2 269	59	Sør-Trøndelag . .	2 700	57	2 706	59
Buskerud	1 917	48	1 873	37	Nord-Trøndelag .	1 667	30	1 650	28
Vestfold	2 097	55	1 910	45	Nordland	3 714	77	3 484	69
Telemark	1 644	36	1 556	43	Troms	1 979	46	1 885	42
Aust-Agder	1 085	30	1 055	25	Finmark	1 433	33	1 266	27
Vest-Agder	1 332	40	1 351	36					
Rogaland	3 189	65	3 182	65	Tilsammen	45 319	1 030	44 493	968

I den fullstendige fødselsstatistikk som bygger på fødselsregistrene, er barna delt etter foreldrenes (morens) bosted. I de offentlige legers statistikk — som bare omfatter de fødsler hvor jordmor eller lege har vært til stede — er fødslene derimot registrert etter barnets fødested.

En sammenlikning mellom legenes og prestenes oppgaver viser at det har vært brukt jordmor eller lege ved 98 pst. av alle fødsler.

I sammendraget av jordmødrenes og legenes fødselsmeldinger er det gitt oppgaver over hvor mange av barselkvinnene var førstefødende og hvor mange var flergangsfødende og hvor mange var gifte og ugifte. Dessuten finnes oppgaver over fostrenes leie og tallet på operasjoner utført av jordmødrene. Det gis videre opplysning om barnas utviklingsgrad og tallet på levendefødte og dødfødte. For de levendefødte er oppgitt tallet på dem som døde innen 24 timer.

Av 45 692 fødte barn i 1938 ble 447 eller 1.0 pst. født i 5.—7. svangerskapsmåned, 1070 eller 2.3 pst. i 8. måned og 44 175 eller 96.7 pst. etter 8. måned. I årene 1926—35 fordelte fødslene seg slik etter svangerskapets varighet:

Fødte barn fordelt etter svangerskapsmåned
1926—1935.

Nombre d'enfants répartis par mois de gestation.

Årlig gjennomsnitt <i>Moyenne annuelle</i>	Barn født: <i>Enfants nés:</i>									Fødte barn i alt <i>Total</i>		
	i 5.-7. måned <i>en 5.-7. mois</i>			i 8. måned <i>en 8. mois</i>			etter 8. måned <i>après 8. mois</i>			M.	K.	Tils.
	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.			
1926—30:												
Antall. <i>Chiffres absolus</i>	297	233	530	608	530	1 138	23 930	22 478	46 408	24 835	23 241	48 076
Pst.	1.2	1.0	1.1	2.4	2.3	2.4	96.4	96.7	96.5	100.0	100.0	100.0
1931—35:												
Antall	221	189	410	487	426	913	21 315	20 045	41 360	22 023	20 660	42 683
Pst.	1.0	0.9	1.0	2.2	2.1	2.1	96.8	97.0	96.9	100.0	100.0	100.0
1926—35:												
Antall	259	211	470	548	478	1 026	22 623	21 261	43 884	23 430	21 950	45 380
Pst.	1.1	0.9	1.0	2.3	2.2	2.3	96.6	96.9	96.7	100.0	100.0	100.0
Gutter pr. 100 piker. <i>Garçons par 100 filles</i>												
		122.8			114.6			106.4			106.7	

Av alle fødte barn meldt av jordmødre og leger i 1938 var 44 493 eller 97.4 pst. levendefødte og 1199 eller 2.6 pst. født uten liv. Av de barn som var født uten liv var 231 aborter (født i 5.—7. måned) og 968 dødfødte. Av disse siste var 226 født i 8. måned og 742 etter 8. måned. 38 pst. av alle barn født uten liv fantes altså blant de for tidlig fødte.

I 1938 ble 51.7 pst. født uten liv av de barn som var født i 5.—7. måned, av barn født i 8. måned 21.1 pst. og av barn født etter 8. måned 1.7 pst. De tilsvarende hyppighetstall for disse grupper var i årene 1928—1938:

1928—38	Barn født uten liv pr. 100 fødte <i>Mortinatalité en p. c. par mois de gestation</i>			
	i 5.-7. mnd. <i>en 5.-7. mois</i>	i 8. mnd. <i>en 8. mois</i>	etter 8. mnd. <i>après 8. mois</i>	I alt <i>Total</i>
Gutter. <i>Garçons</i>	50.9	23.2	2.0	3.0
Piker. <i>Filles</i>	52.4	23.0	1.6	2.6
Tilsammen. <i>Total</i>	51.6	23.1	1.8	2.8

Blant fullbårne barn har guttene en betydelig større dødfødselshyppighet enn pikene. Men blant de for tidlig fødte ser det ut som om dødfødselshyppigheten er omtrent den samme for de to kjønn.

Som dødfødte regnes i alminnelighet i statistikken bare barn født uten liv etter 7. svangerskapsmåned, mens barn født uten liv før denne tid betraktes som aborter. I 1938 ble etter jordmødrenes oppgaver 2.1 pst. av alle barn født etter 7. måned, født uten liv.

Av levendefødte barn i 1938 døde 336 innen 24 timer. Av disse var 37.8 pst. født i 5.—7. måned, 29.2 pst. i 8. måned og 33.0 pst. etter 8. måned. I alt var altså 67 pst. av alle barn som døde i første døgn, født for tidlig. Av de levendefødte i 1938 døde i første døgn 58.8 pst. av dem som var født i 5.—7. måned. 11.6 pst. av dem som var født i 8. måned og bare 0.3 pst. av dem som var født etter 8. måned. Dødeligheten i første døgn var i årene 1928—1938:

1928—38	Barn døde innen 24 timer pr. 100 levendefødte <i>Nombre d'enfants morts pendant les premières 24 heures par 100 enfants nés vivants</i>			
	i 5.—7. mnd. <i>en 5.—7. mois</i>	i 8. mnd. <i>en 8. mois</i>	etter 8. mnd. <i>après 8. mois</i>	I alt <i>Total</i>
Gutter. <i>Garçons</i>	62.3	15.5	0.3	0.9
Piker. <i>Filles</i>	55.6	11.3	0.2	0.7
Tilsammen. <i>Total</i>	59.3	13.5	0.3	0.8

Levedyktigheten for barn født før 8. måned synes å være stigende. I 1928—1938 overlevde innen denne gruppe 40.7 pst. det første døgn etter fødselen, i årene 1924—1927 derimot ikke flere enn 25 pst.

I 1938 er det meldt 113 dødsfall av svangerskaps- og barselsykdommer eller 2.5 pr. 1000 barselkvinner. Av barselfeber ble det i 1938 meldt 133 tilfelle, herav 49 med dødelig utgang. Det er imidlertid å merke at mens en får med alle dødsfall av barselfeber både etter fødsel og etter abort, har en sikkert ikke fått med alle tilfelle av barselfeber. En beregning av letaliteten på grunnlag av de oppførte tall vil derfor bli misvisende.

Antall dødsfall på barselseng i det hele og antall meldte tilfelle og dødsfall av barselfeber i de forskjellige fylker i 1938 ses av tabellen på neste side. Barselkvinnene er i denne tabellen ført opp etter hjemsted, det samme gjelder de døde. Derimot er de meldte tilfelle av barselfeber, i mangel av andre opplysninger, ført opp under det fylke hvor de er meldt fra.

Dødsfall på barselseng, fylkesvis.

Décès pendant les couches, par préfecture.

	Barsel- kvinner	Død på barselseng	Barselfeber			Barsel- kvinner	Død på barselseng	Barselfeber	
			Meldte tilfelle	Dødsfall				Meldte tilfelle	Dødsfall
Riket	45 713	113	151	49	Aust-Agder	1 099	-	1	-
Bygder	35 665	80	132	33	Vest-Agder	1 358	3	7	1
Byer	10 048	33	19	16	Rogaland	3 212	13	9	4
					Hordaland	3 159	7	5	3
Fylker:					Bergen	1 590	4	1	-
Østfold	2 525	7	3	3	Sogn og Fjordane .	1 476	6	8	2
Akershus	3 995	5	9	4	Møre og Romsdal	2 593	3	7	1
Oslo	2 499	9	2	7	Sør-Trøndelag	2 724	6	5	3
Hedmark	2 498	5	10	2	Nord-Trøndelag ..	1 663	3	8	2
Opland	2 426	3	5	1	Nordland	3 742	14	34	8
Buskerud	1 938	6	11	2	Troms	1 997	5	10	1
Vestfold	2 122	4	7	3	Finnmark	1 445	7	6	1
Telemark	1 652	3	3	1					

I de senere år har det inntruffet følgende antall dødsfall på barselseng:

Dødeligheten blant barselkvinner.

Mortalité puerpérale.

År	Antall barselkvinner			Død på barselseng			Døde pr. 1000 barselkvinner		
	Riket	Bygder	Byer	Riket	Bygder	Byer	Riket	Bygder	Byer
1924.....	58 280	44 571	13 709	170	120	50	2.9	2.7	3.6
1925.....	54 403	42 195	12 208	145	110	35	2.7	2.6	2.9
1926.....	54 121	42 383	11 738	172	121	51	3.2	2.9	4.3
1927.....	50 260	39 627	10 633	123	90	33	2.4	2.3	3.1
1928.....	50 147	39 364	10 783	151	100	51	3.0	2.5	4.7
1929.....	48 744	38 318	10 426	175	137	38	3.6	3.6	3.6
1930.....	48 370	38 118	10 252	145	105	40	3.0	2.8	3.9
1931.....	46 560	36 789	9 771	124	99	25	2.7	2.7	2.6
1932.....	45 951	36 431	9 520	120	83	37	2.6	2.3	3.9
1933.....	42 605	33 759	8 846	116	82	34	2.7	2.4	3.8
1934.....	42 265	33 485	8 780	122	89	33	2.9	2.7	3.8
1935.....	41 781	32 944	8 837	116	80	36	2.8	2.4	4.1
1936.....	42 713	33 523	9 190	109	83	26	2.6	2.5	2.8
1937.....	44 209	34 409	9 800	130	96	34	2.9	2.8	3.5
1938.....	45 713	35 665	10 048	113	80	33	2.5	2.2	3.3

Tabellen nedenfor viser hvor mange obstetriske operasjoner det er utført av legene i de forskjellige fylker:

Obstetriske operasjoner utført av leger i de forskjellige fylker i 1938.

Opérations obstétricales effectuées par les médecins en 1938.

	Operasjoner			Herav									
	I alt	Herav på sykehus	I alt pr. 100 barselkvinner ¹⁾	Tangforløsning	Vending	Uttrekning	Partus præmaturus artificialis	Keisersnitt	Perforasjon	Embryotomi	Abortus provocatus Andre	Operasjoner Etterhyrdsoperasjoner	
Riket	4 419	2 601	9.8	2 450	112	²⁾ 348	27	224	29	7	400	423	399
Fylker:													
Østfold	355	185	14.4	195	15	39	4	18	1	—	55	6	22
Akershus	191	50	7.9	91	7	20	3	1	—	—	11	31	27
Oslo	876	871	19.8	625	—	79	—	63	8	—	—	62	39
Hedmark	203	111	8.1	76	2	15	1	7	2	—	53	36	11
Opland	122	49	5.3	77	7	7	—	3	1	—	—	10	17
Buskerud	111	29	5.9	77	3	9	—	3	1	—	—	9	9
Vestfold	273	184	14.0	99	4	10	5	9	—	—	99	34	13
Telemark	180	78	11.5	122	4	6	—	9	—	1	2	2	34
Aust-Agder	137	54	12.8	90	4	10	1	1	1	—	12	4	14
Vest-Agder	127	72	9.2	76	10	22	—	9	—	—	—	—	10
Rogaland	301	134	9.3	144	3	15	2	10	—	—	19	85	23
Hordaland	128	18	5.2	78	3	9	1	2	1	1	—	17	16
Bergen	304	228	12.9	177	13	26	5	23	6	1	12	—	41
Sogn og Fjordane	111	51	8.0	49	2	12	1	5	1	—	10	16	15
Møre og Romsdal	236	143	9.2	112	6	14	—	22	2	—	20	44	16
Sør-Trøndelag ...	267	140	9.8	119	2	16	—	13	—	—	76	19	22
Nord-Trøndelag .	85	30	5.1	43	5	5	2	5	—	—	2	10	13
Nordland	225	104	6.4	119	15	22	1	5	3	3	18	16	23
Troms	102	37	5.4	52	7	6	1	10	2	1	1	7	15
Finnmark	85	33	6.6	29	—	6	—	6	—	—	10	15	19

Denne oppgaven som bygger på beretninger fra leger og sykehus til de offentlige leger, er ikke på langt nær fullstendig. Således gir f. eks. medisinalberetningen fra Oslo Helsesråd ikke noen opplysning om tilfelle av foretatt abortus provocatus.

¹⁾ Etter jordmødrenes og legenes oppgaver (fødestedene).

²⁾ Herav 29 i forbindelse med vending og 1 med tangforløsning.

Følgende oversikt viser utfallet av de obstetrisiske operasjoner for mødre og barn:

Obstetrisiske operasjoners utfall for mødre og barn.

Résultats des opérations obstétricales pour les mères et les enfants.

Operasjon	Opera- sjoner i alt	Herav på syke- hus	Operasjonenes utfall for							
			mødre:			barn:				
			levde	døde	uopp- gitt utfall	fødtes le- vende	født uten liv			
før 28 ukers svangerskap	etter 28 ukers svangerskap	med uoppgitt utviklings- grad								
Tangforløsning.....	2 450	1 275	2 434	10	6	2 287	5	139	—	24
Vending	112	62	110	2	—	76	2	34	—	1
Uttrekning	¹⁾ 348	205	342	3	—	290	2	48	—	7
Partus præmaturus ar- tificialis	27	22	25	2	—	11	7	5	—	4
Keisersnitt	224	224	207	16	1	190	5	19	—	10
Perforasjon.....	29	25	26	3	—	—	2	27	—	—
Embryotomi	7	5	7	—	—	—	—	7	—	—
Abortus provocatus ..	400	349	400	—	—	—	—	—	—	—
Andre operasjoner ...	²⁾ 423	281	422	—	—	—	—	—	—	—
Etterbyrdsoperasjoner	³⁾ 399	153	386	5	—	—	—	—	—	—

For operasjoner utført av jordmødrene vises til utdraget av jordmødrenes bøker, tabell 11, side 110.

¹⁾ Herav 29 kombinert vending og uttrekning og 1 tang og uttrekning.

²⁾ Herav 1 operasjon i forbindelse med en tangforløsning. Resultatet for mor og barn er oppført under den andre operasjonen.

³⁾ Herav 8 operasjoner i forbindelse med en annen operasjon. Resultatet for mor og barn er oppført under den andre operasjonen.

Résumé.

A la fin de 1938 le Royaume comptait 375 sections médicales civiles. Le nombre total des médecins autorisés était de 2 351, dont 169 femmes. L'augmentation nette de médecins en 1937 était de 72. Le nombre de dentistes était de 1 481, le nombre de sages-femmes diplômées de 1 521; et le nombre de pharmacies de 273.

Dans le tableau 2 page 47 se trouve un relevé du mouvement des hôpitaux généraux et dans le tableau 3 page 52 un relevé du mouvement des établissements antituberculeux. Le nombre total des hôpitaux généraux, en 1938, était de 195 avec 13 378 lits disponibles. Pour le traitement des tuberculeux il y avait 144 hôpitaux avec 5 781 lits: 17 sanatoriums avec 1 665 lits, 120 maisons de tuberculeux avec 3 450 lits, 5 hôpitaux maritimes avec 507 lits, et 2 établissements avec 159 lits pour le traitement de la tuberculose chirurgicale et la scrofule. En outre plusieurs des hôpitaux généraux reçoivent aussi des tuberculeux. Le nombre total des lits disponibles pour le traitement de cette maladie était à la fin de 1938 6 415.

La vaccination a été pratiquée sur 18 831 personnes, soit par des médecins soit par des aides-vaccinateurs.

Le nombre total des décès enregistrés en 1938 était de 29 211 correspondant à une mortalité de 10,0 par mille habitants. Dans les tableaux pages 12 et 13 on trouvera le taux de la mortalité générale et celui de la mortalité infantile 1928—38 et la mortalité par sexe et groupes d'âge 1926—38. Pour renseignements détaillés de la mortalité en Norvège voir les publications annuelles sur le mouvement de la population, l'aperçu général pour les années 1921—32 (Norges Offisielle Statistikk IX. 70) et Tables de mortalité selon les expériences 1921/22—1930/31. (Norges Offisielle Statistikk IX. 36.)

La statistique des causes de décès comprend tous les cas enregistrés par les pasteurs. La statistique est généralement établie d'après les certificats de décès. Dans les villes tous les certificats de décès doivent être délivrés par un médecin autorisé, mais dans les districts ruraux les certificats de décès sont généralement dressés par le bailli d'après les renseignements reçus de la personne qui lui annonce le décès. Le médecin officiel a l'obligation de veiller à ce que la cause de décès soit indiquée d'une manière satisfaisante et au besoin il doit demander des renseignements supplémentaires au médecin qui a traité le décédé. Mais à la campagne, spécialement dans l'ouest et le nord du pays, il y a un assez grand nombre des décédés qui n'a pas été traité par un médecin pendant leur dernière maladie. Pour 10 p. c. des décédés des districts ruraux en 1938 la cause de décès n'a pas été constatée par un médecin.

Depuis 1927 la statistique des causes de décès a été élaborée d'après le lieu de résidence du défunt.

Pour la classification des causes de décès on a employé la nomenclature interscandinave établie en collaboration avec le Danemark et la Suède et adoptée par l'administration médicale de la Norvège en décembre 1927. Une traduction en latin de la liste des causes de décès on trouvera dans la statistique médicale pour 1927 page 31*.

Dans les tableaux 4 et 5 sont rendus des renseignements sur les causes de décès par préfecture et par groupes d'âge. La proportion des causes de décès les plus importantes par 100 000 habitants en 1921—38 a été calculée dans le tableau page 15, et sur page 16 est rendue la mortalité des causes de décès les plus importantes parmi les enfants de moins d'un an.

Tuberculose: Les décès occasionnés par les différentes formes de la tuberculose répartis par préfectures et par groupes d'âge se trouvent dans les tableaux 4 et 5 sous les numéros 1400—1470. Dans le tableau 6 on a groupé tous les décès de tuberculose par districts, sexe et âge. La mortalité de tuberculose totale et la tuberculose pulmonaire en 1921—38 se voit par le tableau page 18. Dans le tableau page 20 on a calculé la mortalité par sexe et âge 1896—1938.

En tableau 7 on trouvera le nombre de cas de tuberculose ouverte, qui selon la loi (8 mai 1900) doivent être déclarés par les médecins et inscrits dans les registres de tuberculose, et dans le tableau page 22 les cas déclarés par les médecins sont répartis par âge. Le nombre des cas de tuberculose déclarés par les médecins est maintenant environ 5000 par an.

Cancer: Le nombre de décès par tumeurs malignes se voit par les tableaux 4 et 5, numéros 7001—7550. La mortalité de cancer par sexe et groupes d'âge 1921—38 se voit par le tableau page 24.

Maladies épidémiques: Des renseignements sur les cas de maladies épidémiques déclarés par les médecins dans les différentes préfectures et par mois sont rendus dans les tableaux 8, 9 et 10. Pour le mouvement des cas et des décès des maladies épidémiques dans les dernières années voir les tableaux pages 26 et 31.

Maladies vénériennes: Pour le nombre des cas de maladies vénériennes déclarés par les médecins en 1938 voir tableaux 8, 9 et 10 et le tableau page 33 en haut. Le nombre des cas traités dans les hôpitaux se voit par le tableau page 33 en bas.

Lèpre: Le nombre des lépreux dans les hôpitaux et au dehors de ceux-ci à la fin de 1938 était de 34. Voir les tableaux page 33. Pour des renseignements sur la lèpre en Norvège on est aussi renvoyé à la publication quinquennale «Rapport sur les lépreux en Norvège 1931—35.» N.O.S. IX. 111.

Natalité, mortalité puerpérale, opérations obstétricales: Le nombre d'enfants nés enregistrés en 1938 était de 46 349, dont 45 319 nés-vivants et 1 030 mort-nés (enfants nés après 28 semaines de gestation sans aucun signe de vie). La natalité par 1 000 habitants était de 15.6 en 1938 contre 15.1 en 1937 et 14.6 en 1936. Pour la répartition géographique des naissances voir le tableau au page 34.

Dans le tableau 11 page 110 on trouvera le nombre de naissances déclarées par les sages-femmes et les médecins. Suivant ces rapports 98 % de toutes les femmes en couches ont été assistées par sages-femmes.

Le total des enfants nés-vivants et mort-nés répartis par mois de gestation et le pourcentage nés pendant les différents mois de gestation en 1926—35 se voit page 35. Les taux de mortinatalité et de mortalité pendant les premières 24 heures de vie en 1928—38 sont indiqués dans les tableaux pages 35 et 36.

Le nombre des décès puerpéraux de la grossesse et de l'accouchement se voit par les tableaux 4 et 5, numéros 5500—5700. La mortalité puerpérale en 1924—38 se voit par le tableau page 37.

Les opérations obstétricales effectuées par les médecins et leurs résultats pour les mères et les enfants sont indiqués dans les tableaux pages 38 et 39.

Tabell 1. Legedistrikter og medisinalpersonale ved utgangen av 1938.

Sections et personnels médicaux à la fin de 1938.

Legedistrikter <i>Sections médicales</i>							Legedistrikter <i>Sections médicales</i>						
	Leger <i>Médecins</i>	Tannleger <i>Dentistes</i>	Jordmødre <i>Sages-femmes</i>	Utd. sykepleiersker <i>Infirmières</i>	Apotek og fillalapotek <i>Pharmacies</i>	Eksaminert apotekpers. <i>Pharmaciens</i>		Leger <i>Médecins</i>	Tannleger <i>Dentistes</i>	Jordmødre <i>Sages-femmes</i>	Utd. sykepleiersker <i>Infirmières</i>	Apotek og fillalapotek <i>Pharmacies</i>	Eksaminert apotekpers. <i>Pharmaciens</i>
Østfold fylke . . .	94	70	63	62	23	54	Vinger	5	4	2	2	1	2
Halden stadslegedistr. . .	15	10	3	5	3	8	Eidskog	3	1	4	1	1	2
Sarpsborg stadslegedistr. . .	12	15	4	5	4	9	Brandval	1	—	2	1	—	—
Fredrikstad stadsfysikat . .	20	17	4	4	4	11	Grue	3	3	4	3	1	2
Moss stadslegedistrikt . . .	11	11	2	1	3	7	Åsnes	6	3	5	2	1	3
Skiptvet	2	—	2	3	—	—	Våler	2	1	2	1	—	—
Rakkestad	3	2	3	4	1	2	Elverum	10	5	4	4	1	3
Eidsberg	9	10	9	9	3	9	Trysil	3	1	6	2	1	3
Aremark	3	—	3	2	1	1	Åmot	2	1	3	1	1	2
Idd	1	2	2	2	—	—	Stor-Elvdal	1	2	3	2	1	2
Hvaler	1	—	2	3	—	—	Rendal	1	1	2	—	—	—
Borge	2	—	3	3	1	1	Alvdal	2	2	3	2	—	—
Tune	5	1	11	7	1	2	Tynset	2	2	4	2	1	3
Glemmen	3	—	6	5	—	—	Tolga	1	1	3	2	—	—
Råde	4	—	4	4	1	2	Engerdal	1	—	3	1	—	—
Rygge	1	—	3	3	—	—	Kvikne	1	—	1	1	—	—
Hobøl	2	2	2	2	1	2							
Akershus fylke	289	122	76	81	24	68	Opland fylke	76	54	64	66	11	31
Kråkstad	6	6	4	3	1	3	Lillehammer stadsl.distr. . .	13	8	3	3	2	7
Frogn	8	2	7	5	2	5	Gjøvik stadsl.distrikt	4	8	3	2	2	6
Oppegård	4	1	1	2	1	2	Lesja	2	1	3	3	—	—
Aker	175	53	18	22	9	27	Lom	1	1	4	3	—	—
Bærum	21	21	6	5	3	9	Vågå	1	—	1	1	—	—
Asker	31	7	2	3	1	3	Sel og Heidal	2	1	2	2	1	3
Aurskog	2	1	2	4	—	—	Nord-Fron	1	2	1	2	—	—
Høland	4	3	5	5	1	1	Sør-Fron	2	1	2	1	—	—
Enebakk	2	—	2	2	—	—	Ringebu	2	1	1	1	1	2
Ullensaker	7	7	5	10	2	5	Øyer	2	1	1	3	—	—
Lillestrøm	10	7	4	3	1	4	Fåberg	5	3	4	7	—	—
Skedsmo	9	4	6	6	1	3	Biri	1	2	1	1	—	—
Nes	3	2	6	2	1	3	Snertingdal	1	—	1	1	—	—
Eidsvoll	6	7	7	8	1	3	Vardal	2	1	—	4	—	—
Hurdal	1	1	1	1	—	—	Østre Toten	5	4	3	4	1	3
Oslo stadsfysikat	518	434	61	300	33	146	Vestre Toten	6	4	3	5	—	—
							Lunner	2	2	1	2	—	—
							Jevnaker	3	2	1	2	1	2
Hedmark fylke	85	52	75	59	16	39	Gran	6	6	7	6	1	2
Hamar stadslegedistr.	11	11	2	5	2	6	Land	7	2	5	3	1	3
Ringsaker	8	2	5	6	1	2	Torpa	1	—	1	—	—	—
Nes	1	1	1	2	—	—	Sør-Aurdal	1	—	4	3	—	—
Vang	5	4	5	8	1	2	Nord-Aurdal	3	4	3	3	1	3
Romedal	10	4	6	8	2	5	Etnedal	1	—	1	—	—	—
Sør-Odal	4	2	2	1	1	2	Nordre Valdres	1	—	6	3	—	—
Nord-Odal	2	1	3	2	—	—	Øystre Slidre	1	—	2	1	—	—

Tabell I (forts.). Legedistrikter og medisinalpersonale ved utgangen av 1938.

Legedistrikter	Leger	Tannleger	Jordmødre	Utdannede sykepleiersker	Apotek og filialapotek	Eksaminiert apotekpers.	Legedistrikter	Leger	Tannleger	Jordmødre	Utdannede sykepleiersker	Apotek og filialapotek	Eksaminiert apotekpers.
Buskerud fylke ..	109	77	58	61	17	40	Aust-Agder fylke.	51	30	47	42	8	19
Drammen stadsfysikat...	43	36	8	8	5	12	Risør stadslegedistr.	2	2	2	1	1	2
Kongsberg stadsd.district	6	7	2	4	2	5	Arendal stadslegedistr. ...	19	14	5	4	2	7
Norderhov	10	9	8	9	2	7	Holt	4	4	6	6	1	2
Ådal	1	-	3	3	-	-	Sønedeled	1	-	4	2	-	-
Nes	2	2	2	2	1	2	Åmli	2	-	3	2	1	2
Gol	1	1	2	2	-	-	Froland	2	1	3	2	-	-
Ål	2	1	2	3	-	-	Tromøy	4	-	4	4	-	-
Hol	2	1	3	2	-	-	Grimstad	4	5	5	7	1	2
Sigdal	1	1	2	1	-	-	Lillesand	4	3	6	4	1	2
Krødsherad	1	1	1	1	-	-	Vegsdal	1	-	2	1	-	-
Modum	8	4	7	4	2	5	Evje	2	1	5	6	1	2
Eiker	9	6	4	8	2	5	Bygland	5	-	1	2	-	-
Drammens legedistrikt ..	18	6	6	6	2	3	Valle	1	-	1	1	-	-
Sandsvær	2	1	2	3	1	1	Vest-Agder fylke.	57	43	62	46	7	20
Rollag	1	-	3	2	-	-	Kristiansand stadsfysikat	31	29	8	7	3	11
Nore og Opdal	2	1	3	3	-	-	Oddernes	4	1	8	8	1	1
Vestfold fylke ...	91	69	52	48	14	36	Søgne	1	1	3	2	-	-
Horten stadslegedistr. ...	11	11	3	2	2	5	Halse	5	5	5	3	1	3
Tønsberg stadsd.district	26	19	6	2	3	12	Laudal	1	-	4	2	-	-
Sandefjord stadsd.district	10	13	6	2	2	7	Bjelland	1	-	3	3	-	-
Larvik stadslegedistr. ...	9	7	4	6	3	6	Audnedal	1	1	5	4	-	-
Holmestrand stadsd.district	5	3	-	1	1	2	Lista	2	1	3	2	-	-
Skoger	4	2	5	6	1	2	Farsund	3	2	5	4	1	2
Hof	4	1	7	5	-	-	Lyngdal	2	-	4	2	-	-
Våle	2	-	1	1	-	-	Hægebostad	1	-	2	1	-	-
Borre	2	1	-	1	-	-	Kvinesdal	1	-	3	3	-	-
Stokke	1	3	3	5	1	1	Flekkefjord	3	3	7	5	1	3
Sem	5	1	7	4	-	-	Sirdal	1	-	2	-	-	-
Nøtterøy	6	5	4	4	-	-	Rogaland fylke ..	105	79	103	73	16	45
Brunlanes	6	3	6	9	1	1	Stavanger stadsfysikat ..	49	37	19	13	6	22
Telemark fylke ..	82	52	64	53	13	35	Egersund stadslegedistr. .	4	5	2	2	1	3
Notodden stadsd.district	4	5	2	1	1	3	Haugesund stadsfysikat ..	14	14	5	8	3	8
Skien stadsfysikat	19	12	4	3	3	10	Sokndal	2	-	3	-	-	-
Porsgrunn stadsd.district	13	10	4	4	2	6	Lund	1	-	2	2	-	-
Drangedal	3	2	4	2	-	-	Eigersund	1	-	6	4	-	-
Skåtøy	6	4	4	1	4	4	Time	3	3	10	7	1	2
Bamble	2	1	4	3	1	1	Sandnes	6	10	5	4	1	3
Eidanger	4	3	2	2	1	2	Hetland	8	1	10	4	-	-
Gjerpen og Siljan	3	1	2	3	-	-	Høgsfjord	2	1	6	3	-	-
Solum	7	-	5	4	-	-	Finøy	1	-	4	3	-	-
Holla	7	5	10	10	2	3	Nedstrand	1	-	3	4	-	-
Tinn	4	5	4	2	1	3	Hjelmeland	1	-	4	4	-	-
Hjartdal	2	-	3	2	-	-	Sand	5	4	5	3	2	3
Seljord	1	1	1	2	-	-	Kopervik	4	4	11	7	2	4
Kviteseid	3	1	2	2	1	3	Skåre	3	-	8	5	-	-
Nissedal	1	1	2	2	-	-	Hordaland fylke	62	32	119	85	8	17
Fyresdal	1	-	3	1	-	-	Strandebarm	1	-	3	1	-	-
Lårdal	1	1	5	3	-	-	Jondal	1	-	1	2	-	-
Vinje	1	-	3	3	-	-	Kvinnherad	2	1	5	3	-	-
							Skånevik	1	-	4	5	-	-

Tabell 1 (forts.). Legedistrikter og medisinalpersonale ved utgangen av 1938.

Legedistrikter							Legedistrikter						
	Leger	Tannleger	Jordmødre	Utdannede sykepleiersker	Apotek og filialapotek	Ekksaminert apotekpers.		Leger	Tannleger	Jordmødre	Utdannede sykepleiersker	Apotek og filialapotek	Ekksaminert apotekpers.
Ølen	3	2	3	3	-	-	Vanylven	2	-	2	2	-	-
Sveio	3	-	3	2	-	-	Sande	1	-	2	1	-	-
Finnås	2	-	6	3	-	-	Herøy	1	-	6	1	-	-
Stord	3	2	7	4	1	2	Ulstein	2	1	3	3	1	1
Tysnes	1	-	3	3	-	-	Volda	4	2	5	2	1	2
Fusa	2	-	5	2	-	-	Ørsta	1	2	2	2	-	-
Fana	5	5	3	8	2	4	Hjørundfjord	1	-	2	1	-	-
Os	5	2	2	2	-	-	Stranda	1	1	6	3	-	-
Sund—Austevoll	1	-	6	3	-	-	Norddal	1	-	3	2	-	-
Askøy	8	3	11	8	1	2	Ørskog	1	-	5	3	-	-
Haus	3	1	8	8	1	2	Borgund	3	1	7	5	-	-
Bruvik	2	-	3	4	-	-	Haram	1	-	3	2	-	-
Hosanger	1	1	4	2	-	-	Vestnes	1	-	4	2	-	-
Manger	2	-	9	2	-	-	Eid	1	-	3	2	-	-
Lindås	2	-	7	5	-	-	Grytten	1	-	4	3	1	2
Røldal	1	-	2	1	-	-	Neset	1	-	4	2	-	-
Odda	4	4	3	-	1	3	Molde	12	6	5	5	1	3
Ullensvang	1	1	6	4	-	-	Bud	1	-	6	3	-	-
Ulvik	1	2	4	4	-	-	Aukra	1	-	3	2	-	-
Kvam	2	2	3	2	1	1	Kvernes	1	-	7	2	-	-
Voss	5	6	8	4	1	3	Gjemnes	1	-	5	3	-	-
Bergen stadsfysikat . . .	118	102	30	298	12	40	Tingvoll	1	1	3	3	-	-
Sogn og Fjordane fylke	43	17	98	41	7	9	Sunddal	1	-	4	3	-	-
Hafslo	1	-	7	1	-	-	Surnadal	1	2	2	2	1	1
Luster	5	-	3	2	-	-	Stangvik	1	-	1	1	-	-
Lærdal	2	1	5	2	1	2	Rindal	1	-	3	2	-	-
Sogndal	1	1	2	1	-	-	Aure	1	-	2	3	-	-
Aurland	1	1	2	1	-	-	Halsa	1	-	10	8	-	-
Leikanger	1	-	3	1	-	-	Edøy	1	-	4	2	-	-
Balestrand	2	-	4	1	-	-	Sør-Trøndelag fylke. 120	58	88	88	16	47	
Vik	1	1	3	1	1	1	Trondheim stadsfysikat.. 66	46	11	17	10	36	
Kyrkjebø	5	2	5	3	-	-	Bjørnør	1	-	3	2	-	-
Lavik	1	-	4	3	-	-	Åfjord	2	-	3	4	-	-
Gulen	2	-	8	2	-	-	Bjugn	1	-	4	6	-	-
Askvoll	1	1	7	1	1	1	Rissa	1	-	6	4	-	-
Fjaler	1	-	3	1	-	-	Ørland	2	1	3	3	1	1
Gaular	1	-	3	1	-	-	Frøya	2	-	5	2	-	-
Førde	1	1	5	3	1	1	Hitra	2	-	5	3	-	-
Gloppen	2	2	4	3	-	-	Hemne	1	1	5	3	1	1
Naustdal	1	-	4	1	-	-	Orkdal	5	2	9	4	1	3
Kinn	4	2	6	1	1	1	Meldal	2	2	6	2	-	-
Bremanger	1	-	3	2	-	-	Rennebu	1	-	1	2	-	-
Selje	1	-	3	1	-	-	Opdal	2	1	2	3	-	-
Vågsøy	2	2	3	1	1	1	Røros	4	2	3	2	1	2
Davik	1	1	2	2	-	-	Singsås	1	-	4	5	-	-
Nordfjordeid	3	1	3	1	1	2	Støren	2	1	5	6	1	3
Innvik	2	1	6	5	-	-	Melhus	1	-	3	2	-	-
Møre og Romsdal fylke 69	40	129	82	11	27		Børsa	1	1	4	2	-	-
Ålesund stadsfysikat . . .	11	16	8	4	3	10	Leinstrand	6	-	1	4	1	1
Kristiansund stadsfysikat	11	8	5	3	3	8	Strinda	13	1	1	4	-	-
							Malvik	2	-	2	4	-	-
							Selbu	2	-	2	4	-	-

Tabell 1 (forts.). Legedistrikter og medisinalpersonale ved utgangen av 1938.

Legedistrikter	Leger	Tannleger	Jordmødre	Utdannede sykepleiersker	Apotek og filialapotek	Eksaminert apotekpers.	Legedistrikter	Leger	Tannleger	Jordmødre	Utdannede sykepleiersker	Apotek og filialapotek	Eksaminert apotekpers.
Nord-Trøndel. fylke	48	26	60	73	7	17	Steigen	1	—	1	—	—	—
Meråker	1	1	1	2	—	—	Hamarøy	1	1	3	1	—	—
Hegra	1	—	1	5	—	—	Tysfjord	1	—	3	—	—	—
Stjørdal	3	3	3	7	1	2	Ankenes	1	—	3	1	—	—
Leksvik	1	3	4	1	—	—	Evenes	2	—	4	1	1	1
Frosta	1	—	1	3	—	—	Lødingen	2	1	5	1	1	1
Skogn	2	—	2	1	—	—	Vågan	2	—	4	1	1	2
Levanger	5	3	4	3	1	2	Gimsøy	1	—	2	—	—	—
Verdal	3	2	4	3	1	3	Borge	1	—	4	—	—	—
Verran	1	—	4	3	—	—	Buksnes	3	1	2	3	1	2
Inderøy	3	3	4	6	—	—	Flakstad	1	—	3	3	—	—
Stod	7	5	3	7	2	6	Værøy	1	—	2	2	—	—
Snåsa	2	—	2	2	—	—	Hadsel	7	2	10	—	2	3
Beitstad	2	—	4	7	—	—	Bø	2	1	2	1	—	—
Grong	2	1	4	4	—	—	Øksnes	1	—	3	—	—	—
Lierne	1	—	2	—	—	—	Sortland	1	1	1	—	1	1
Overhalla	1	1	3	4	—	—	Dverberg	2	—	5	2	—	—
Namsos	6	3	1	2	1	3	Troms fylke	41	14	86	34	7	16
Klinga	1	—	2	2	—	—	Tromsø stadslegedistr.	14	8	7	3	3	9
Fosnes	1	—	2	3	—	—	Harstad stadslegedistr.	7	4	5	4	1	4
Flatanger	1	—	1	1	—	—	Kvæfjord	1	—	5	1	—	—
Vikna	1	1	2	2	1	1	Trondenes	2	1	5	2	—	—
Leka	1	—	2	1	—	—	Bjarkøy	1	—	2	1	—	—
Kolvereid	1	—	4	4	—	—	Ibestad	1	—	7	2	—	—
							Salangen	1	1	3	2	1	1
							Tranøy	1	—	5	2	—	—
Nordland fylke	96	31	132	51	18	31	Sørreisa	1	—	4	1	—	—
Mosjøen stadslegedistr.	2	2	2	2	1	2	Berg	1	—	5	1	—	—
Bodø stadslegedistr.	9	5	2	2	2	4	Lenvik	2	—	3	1	1	1
Narvik stadslegedistr.	9	7	6	2	2	4	Hillesøy	1	—	1	—	—	—
Svolvær stadslegedistr.	2	3	1	1	1	2	Målselv	1	—	3	3	—	—
Bindal	1	—	2	1	—	—	Bardu	1	—	1	1	—	—
Vik	1	—	1	1	—	—	Balsfjord	1	—	4	2	—	—
Brønnøy	2	1	2	3	1	2	Tromsøysund	1	—	6	2	—	—
Vega	1	—	1	1	—	—	Lyngen	1	—	6	3	—	—
Velfjord	1	—	1	—	—	—	Karlsøy	1	—	6	1	—	—
Tjøtta	1	—	5	1	—	—	Skjervøy	1	—	5	2	1	1
Vefsn	2	—	2	2	—	—	Nordreisa	1	—	3	—	—	—
Hattfjell	1	—	1	1	—	—	Finnmark fylke	28	8	54	22	5	11
Alstahaug	6	2	6	2	1	2	Alta	1	—	4	3	—	—
Herøy	1	—	2	1	—	—	Talvik	2	—	6	2	—	—
Nesna	1	—	2	2	—	—	Loppa	1	—	4	—	—	—
Hemnes	2	1	5	1	1	2	Hammerfest	5	3	7	3	1	3
Mo	2	1	3	1	1	1	Måsøy	1	—	3	1	—	—
Lurøy	1	—	3	1	—	—	Kjelvik	2	1	3	3	1	2
Rødøy	2	—	3	1	—	—	Kistrand	1	—	2	1	—	—
Meløy	2	—	4	1	—	—	Karasjok	1	—	1	—	—	—
Gildeskål	1	—	2	1	—	—	Lebesby	1	—	3	1	—	—
Beiarne	1	—	1	1	—	—	Tana	1	—	2	2	—	—
Bodin	4	—	5	1	—	—	Gamvik	2	—	3	1	—	—
Skjerstad	1	—	2	1	—	—	Vadsø	2	1	4	2	1	1
Fauske	3	1	4	1	1	2	Sør-Varanger	5	2	8	2	1	3
Saltdal	5	1	2	1	—	—	Vardø	3	1	4	1	1	2
Sørfold	1	—	3	—	—	—	Riket. <i>Royaume</i>	2182	1410	1521	1665	273	748
Nordfold	1	—	2	2	—	—							

Tabell 2. Sykeplasser og behandlede syke på sykehusene i 1938.

Nombre des lits et des malades soignés aux hôpitaux en 1938.

Sykehus <i>Hôpitaux</i>	Sykesenger <i>Lits</i> pr. 31/12 1938	Belegg					Pr. 31/12 1938	Forplei- nings- dager i året ¹⁾	Gjen- nom- snittl. daglig be- legg ²⁾
		Pr. 1/1 1938	Inn- lagt <i>Ad- mis- sions</i>	Utgått <i>Sorties</i>		Pr. 31/12 1938			
				Lev. <i>Viv.</i>	Døde <i>Déc.</i>				
O s l o.									
Rikshospitalet	715	488	8 877	8 624	274	467	234 789	643	
Kvinneklinikken	128	80	3 048	3 047	7	74	41 716	114	
Oslo militære sykehus	62	43	859	859	12	31	20 410	56	
Oslo kommunale sykehuser	2 326	1 713	18 423	17 083	1 431	1 622	697 395	1 911	
Oslo kommunale kvinneklinikk	54	41	1 410	1 414	4	33			
Vor Frue hospital	110	63	2 423	2 381	37	68	31 913	87	
Røde Kors' klinikk	121	67	2 110	2 039	57	81	37 886	104	
Diakonissehusets sykehus	165	111	1 725	1 605	101	130	53 943	148	
Oslo sanitetsforenings rheumatismesykeh.	40	—	84	42	—	42	3 399	40	
Wergelandsveiens klinikk	30	19	693	690	7	15	8 068	22	
Betanien klinikk	68	47	1 503	1 509	12	29	20 570	56	
Jervell & Huitfeldts klinikk	25	9	510	504	9	6	4 634	13	
Menighetsøstrenes klinikk	30	17	180	154	27	16	7 590	21	
Klinikken for vanføre	71	50	238	228	—	60	24 551	67	
Ø s t f o l d.									
Østfold fylkessykehus, Fredrikstad	59	22	378	351	24	25	13 540	37	
Fredrikstad komm. sykehus	58	27	347	329	14	31	11 013	30	
Fredrikstad epidemilasarett	50	2	8	10	—	—	381	1	
St. Josefs hospital, Fredrikstad	80	59	2 142	2 098	35	68	31 955	88	
Betesda sykehus, Fredrikstad	25	15	342	330	8	19	8 129	22	
Moss kommunale sykehus	32	23	474	454	20	23	9 875	27	
Moss epidemilasarett	20	1	19	15	5	—	731	2	
Halden komm. sykehus	65	46	708	666	49	39	19 469	53	
St. Josefs hospital, Halden	30	30	253	237	28	18	10 637	29	
Sarpsborg komm. sykehus	70	52	1 008	977	51	32	20 421	56	
Askim komm. sykehus	20	11	333	326	6	12	5 033	14	
Trøgstad sykestue	12	3	107	99	6	5	1 786	5	
Mysen sykestue	15	5	173	167	2	9	3 234	9	
A k e r s h u s.									
Akers kommunale sykehus ³⁾ 4)	400	347	5 416	5 242	211	310	128 923	353	
Diakonhjemmets sykehus	125	101	937	869	87	82	39 223	107	
Psykiatrisk klinikk	96	99	369	381	1	86	34 702	95	
Det Norske Radiumhospital	86	84	1 676	1 640	36	84	31 326	86	
Bærum komm. sykehus ⁴⁾	193	155	1 951	1 863	86	157	65 151	178	
Eidsvoll komm. sykehus	52	30	788	768	20	30	17 099	47	
Lillestrøm komm. sykehus	40	22	624	595	25	26	12 618	35	
Røde Kors' sykestue, Ski	21	—	237	199	16	22	5 070	18	
Fet Røde Kors sykehjem ⁴⁾	35	26	44	29	9	32	11 225	31	
Søndre Hølands sykestue	12	4	130	127	3	4	2 066	6	
Epidemilasarettet, Drøbak	15	—	33	28	2	3	533	4	

1) Journées d'entretien. 2) Moyenne quotidienne.

3) Budsjetåret 1937—38.

4) Kombinert med tuberkulosehjem. (For tuberkulosehjemmet se også tabell 3).

Tabell 2 (forts.). Sykeplasser og behandlede syke på sykehusene i 1938.

Sykehus	Syke- senger pr. ³¹ / ₁₂ 1938	Belegg				Pr. ³¹ / ₁₂ 1938	Forplei- nings- dager i året	Gjen- nom- snittl. daglig be- legg
		Pr. ¹ / ₁ 1938	Inn- lagt	Utgått				
				Lev.	Døde			
H e d m a r k.								
Hedmark fylkessykehus, Elverum	154	104	2 451	2 332	112	111	53 328	146
Hamar komm. sykehus	88	69	1 202	1 148	55	68	29 920	82
St. Torfinns klinikk, Hamar	26	1	312	297	3	13	4 722	13
Røde Kors' klinikk, Hamar	36	12	1 112	1 099	7	18	9 793	27
Trysil sykehus	22	17	199	205	1	10	5 311	15
Kongsvinger epidemisykehus	12	9	11	10	3	7	3 198	9
Eidskog komm. sykehus ¹⁾	26	15	154	141	12	16	6 233	17
Stange komm. sykehus ¹⁾	40	34	137	122	16	33	13 786	38
Ringsaker komm. sykehus ¹⁾	40	33	233	213	12	41	13 997	38
Finsal sykehjem ¹⁾	42	30	118	98	13	37	13 532	37
Furnes sykehjem ¹⁾	30	31	59	52	6	32	11 581	32
Løten sykehjem ¹⁾	30	30	91	79	18	24	8 921	24
Stor-Elvdals sykehus ¹⁾	14	6	66	64	5	3	1 926	5
Tynset sykehus ¹⁾	28	23	262	254	10	21	8 191	22
Tolga og Os sykehus ¹⁾	22	16	125	119	5	17	6 265	17
Øvre Rendal sykestue	8	4	57	57	3	1	1 301	4
Østby sykestue, Trysil	14	2	99	98	1	2	1 690	5
Sør-Ødal sykehus	39	25	887	857	27	28	14 464	40
O p l a n d.								
Opland fylkessykehus, Lillehammer . . .	120	90	1 753	1 658	90	95	41 370	113
Lillehammer Røde Kors' klinikk	25	14	509	497	17	9	7 133	20
Lillehammer epidemilasarett	42	1	41	38	—	4	1 352	4
Det felles komm. sykehus, Gjøvik	90	58	1 385	1 354	40	49	27 737	76
Epidemilasarettet, Gjøvik	14	—	—	—	—	—	—	—
Søndre Lands sykehus	57	41	926	863	43	61	17 420	48
Vestre Slidre sjukeheim ¹⁾	26	23	42	41	4	20	8 383	23
Østre Totens sykehus ¹⁾	55	30	157	138	18	31	12 274	34
Ottadalens tuberkulosehjem og Lom og Skjåk sykestue ¹⁾	29	13	91	69	6	29	6 927	21
B u s k e r u d.								
Drammens komm. sykehus ²⁾	200	235	4 597	4 438	188	206	85 671	235
Drammens epidemilasarett	16	2	36	32	5	1	820	2
«St. Josefs» hospital, Drammen	50	13	1 092	1 088	7	10	11 403	31
Kongsberg sykehus	34	7	166	153	10	10	3 769	10
«St. Franciscus» hospital, Hønefoss	28	22	374	363	14	19	8 430	23
V e s t f o l d.								
Vestfold fylkessykehus, Tønsberg	310	230	3 942	3 942	—	230	104 598	287
St. Olavs klinikk, Tønsberg	30	7	1 014	1 011	—	10	7 926	22
Marinens sykehus, Horten	99	49	1 200	1 175	33	41	21 112	58
Holmestrand komm. sykehus	15	8	202	195	3	12	3 828	11
Larvik komm. sykehus	25	20	550	538	9	23	8 381	23
Larvik epidemisykehus	20							

1) Kombinert med tuberkulosehjem. (For tuberkulosehjemmet se også tabell 3.)

2) Budsjettåret 1937—38.

Tabell 2 (forts.). Sykeplasser og behandlede syke på sykehusene i 1938.

Sykehus	Sykesenger pr. $\frac{31}{12}$ 1938	Belegg				Pr. $\frac{31}{12}$ 1938	Forplei- nings- dager i året	Gjen- nom- snittl. daglig be- legg
		Pr. $\frac{1}{1}$ 1938	Inn- lagt	Utgått				
				Lev.	Døde			
Sandefjord komm. sykehus	61	32	782	761	23	30	13 445	37
Stavern isolasjonslokale	7	5	52	51	3	3	1 200	3
Telemark.								
Telemark fylkessykehus, Solum	120	102	1 641	1 551	90	102	46 092	126
Skien lasarett	35	16	123	107	16	16	5 538	15
Dr. Abels klinikk, Skien	11	6	227	228	3	2	3 007	8
Lutherske sykehus, Porsgrunn	50	41	1 486	1 464	20	43	19 148	52
«St. Josefs» hospital, Porsgrunn	56	21	751	699	31	42	19 242	52
Porsgrunn lasarett	18	-	1	1	-	-	9	-
Brevik sykehus	22	20	320	312	11	17	7 889	22
Langesund sykehus	10	4	41	41	2	2	1 181	3
Kragerø komm. sykehus	21	11	252	241	10	12	5 467	15
Notodden sykehus	28	21	593	574	16	24	11 384	31
Notodden lasarett	30	-	-	-	-	-	-	-
Rjukan sykehus	70	40	599	597	20	22	12 712	35
Aust-Agder.								
Aust-Agder og Arendals sykehus	165	116	2 360	2 288	58	130	57 739	158
«St. Franciskus» hospital, Arendal	50	26	1 082	1 091	7	10	17 140	47
Høgedal lasarett, Ø. Moland	20	-	21	21	-	-	731	2
Risør sykehus	23	7	242	225	8	16	5 729	16
Tvedestrand sykehus	11	5	197	187	9	6	2 586	7
Grimstad sykehus og lasarett	30	9	149	135	6	17	4 091	11
Vest-Agder.								
Vest-Agder fylkessykehus, Flekkefjord ..	26	16	260	247	13	16	5 292	15
Kristiansands komm. sykehus	153	122	2 591	2 503	80	130	55 056	151
«St. Josefs» hospital, Kristiansand	112	57	2 409	2 351	66	49	32 627	89
Mandals komm. sykehus	24	15	154	145	12	12	5 524	15
Farsund sykehus	59	-	-	-	-	-	-	-
Rogaland.								
Rogaland fylkessykehus, Stavanger ...	156	96	2 307	2 180	126	97	45 993	126
Stavanger sykehus og lasarett	270	226	2 734	2 715	-	245	86 710	238
«St. Franciskus» hospital, Stavanger ...	50	14	1 070	1 069	5	10	11 911	33
Sanitetsforeningens klinikk, Stavanger .	56	20	1 004	986	10	28	17 439	48
Egersund komm. sykehus	18	13	272	264	9	12	5 410	15
Sandes komm. sykehus	23	7	174	165	5	11	4 785	13
Haugesund komm. sykehus	81	63	1 160	1 095	52	76	30 977	85
«St. Franciskus» hospital, Haugesund ..	28	15	428	423	8	12	6 856	19
Sauda sykehus	38	15	419	399	18	17	6 660	18
Kopervik sykehus	22	13	77	76	6	8	4 645	13
Hordaland.								
Odda komm. sykehus	29	12	484	456	17	23	7 989	22
Odda epidemilasarrett	14	-	4	4	-	-	150	-
Voss private sykehus	23	14	243	240	8	9	5 628	15
Voss komm. epidemisykehus	11	3	6	9	-	-	149	-

Tabell 2 (forts.). Sykeplasser og behandlede syke på sykehusene i 1938.

Sykehus	Sykesenger pr. 31/12 1938	Belegg				Pr. 31/12 1938	Forplei- nings- dager i året	Gjen- nom- snittl. daglig be- legg
		Pr. 1/1 1938	Inn- lagt	Utgått				
				Lev.	Døde			
Ålvik sykehus, Kvam	17	14	97	105	2	4	2 409	7
Fredheim sykehus og pleiehjem, Fana ..	15	13	80	80	3	10	3 901	11
B e r g e n.								
Bergens komm. sykehus ¹⁾	541	493	5 654	5 353	275	519	199 590	547
«St. Franciskus» hospital	140	65	2 875	2 843	38	59	41 199	113
Hospitalet Betanien	142	106	2 063	1 975	99	95	53 028	145
Bergens diakonissehjems klinikk.....	58	29	1 215	1 204	12	28	18 694	51
Røde Kors' klinikk	34	17	475	450	17	25	9 810	27
Kvinneklubben	100	67	2 135	2 111	13	78	—	—
S o g n o g F j o r d a n e.								
Fylkessykehuset, Florø	66	60	812	780	32	60	24 051	66
Fylkessykehuset, Lærdal ²⁾	50	41	352	340	18	35	15 399	42
Høyanger sykehus	44	18	679	654	16	27	12 955	36
Førde sykestue	12	2	89	88	—	3	1 656	5
Røde Kors' sykestue, Balestrand	8	4	56	52	6	2	1 744	5
Nordfjord sykehus	42	25	1 044	1 028	21	20	16 063	44
M ø r e o g R o m s d a l.								
Møre fylkessykehus, Molde.....	75	73	1 325	1 283	40	75	25 765	71
«St. Carolus» hospital, Molde	29	13	281	281	9	4	10 462	29
Ålesunds komm. sykehus	141	107	1 945	1 878	76	98	42 849	117
Kristiansunds komm. sykehus.....	93	60	965	923	37	65	26 555	73
«Stella Maris» klinikk, Kristiansund.....	12	7	64	68	2	1	1 701	5
Herøy sykehjem ²⁾	22	23	125	115	10	23	10 118	28
Olafs Minde sykehus, Borgund	35	25	867	863	5	24	13 584	37
Søre Sunnmør sykehus, Volda	53	—	694	648	18	28	13 600	37
S ø r - T r ø n d e l a g.								
Trondheims sykehus ¹⁾	350	303	4 285	4 275	—	313	118 805	326
Kalvskindet sykehus, Trondheim	124	122	143	59	79	127	46 087	126
St. Elisabeths hospital, Trondheim	110	74	1 709	1 694	45	44	31 096	85
Røde Kors' klinikk, Trondheim	95	67	1 464	1 444	37	50	31 010	85
Tilfredshets sykehus, Trondheim	34	28	88	91	—	25	11 085	30
E. C. Dahls Stiftelse, Trondheim	44	24	736	739	1	20	9 286	25
Meldals sykehjem ²⁾	34	34	58	55	9	28	11 662	32
Orkdal sjukehus ²⁾	105	84	1 484	1 407	56	105	40 818	112
Opdal sykehjem ²⁾	21	18	89	77	12	18	7 093	19
Strinda sykehus	54	53	1 065	1 020	46	52	27 719	76
Frøya sykehjem ²⁾	16	17	27	24	6	14	6 161	17
Rørsherredenes sykehus	22	13	271	265	6	13	5 395	15
Løkken Verks sykestue.....	8	3	54	54	1	2	462	1
N o r d - T r ø n d e l a g.								
Innherreds sykehus, Levanger ¹⁾	174	147	2 298	2 181	63	201	66 430	182
Namdalens sykehus, Namsos	200	139	2 512	2 405	98	148	72 801	199
Steinkjer sanitetsforenings sykestue ...	8	5	63	62	1	5	1 768	5
Meråker sykehjem ²⁾	28	25	41	33	9	24	9 217	25
Lierne sykestue.....	10	4	41	38	3	4	2 083	6
Steinkjer isolasjonslokale	12	—	—	—	—	—	—	—

1) Budsjettåret 1937—38.

2) Kombinert med tuberkulosehjem. (For tuberkulosehjemmet se også tabell 3.)

Tabell 2 (forts.). Sykeplasser og behandlede syke på sykehusene i 1938.

Sykehus	Sykesenger pr. 31/12 1938	Belegg				Pr. 31/12 1938	Forplei- nings- dager i året	Gjen- nom- snittl. daglig be- legg
		Pr. 1/1 1938	Inn- lagt	Utgått				
				Lev.	Døde			
Nordland.								
Sandnessjøen sykehus	100	77	1 367	1 323	50	71	35 157	96
Gravdal sykehus	43	31	615	592	26	28	16 069	44
Stokmarknes sykehus	97	50	1 276	1 231	40	55	30 834	85
Bodø sykehus	150	106	3 987	3 922	53	118	65 054	178
Bodø epidemilasarrett	24	4	34	34	2	2	1 131	3
Narviks sykehus	90	44	1 335	1 263	45	71	21 000	58
Narvik epidemilasarrett	38	4	47	44	—	7	—	—
Svolvær sykehus	20	9	164	164	5	4	3 612	10
Svolvær epidemilasarrett	15	3	17	15	—	5	744	2
Sulitjelma sykehus	24	10	235	239	2	4	4 492	12
Brønnøysund sanitetsf.s sykestue	18	9	163	146	12	14	5 513	15
Vega sykestue	8	7	21	19	—	9	2 643	7
Mosjøen og Vefsn sykehus	20	18	112	118	5	7	6 779	19
Øksnes og Langenes Røde Kors' sykestue	11	11	97	96	3	9	3 663	10
Sortland sykestue	19	16	203	205	4	10	5 385	15
Andenes sykestue	8	8	63	64	—	7	1 921	5
Fauske sykehus	12	2	159	157	2	2	2 664	7
Saltdal sykehjem ¹⁾	15	—	30	28	2	—	426	1
Nordland Portland Cementfabr. sykestue	11	11	83	87	3	4	2 831	8
Beiarn sykestue	10	10	28	27	6	5	2 710	7
Bjørkåsen grubers sykestue ¹⁾	10	11	47	44	4	10	3 632	10
Lødingen sykestue	10	3	95	90	2	6	2 144	6
Troms.								
Troms og Tromsø sykehus	160	127	2 072	1 954	99	146	55 882	153
Harstad og Troms fylkes sykehus	100	64	1 326	1 308	22	60	26 640	73
Tromsø lasarett	32	1	24	23	1	1	777	2
«St. Elisabeth»s hospital, Tromsø	50	21	1 340	1 326	8	27	15 218	42
Skjervøy sykehus ¹⁾	18	14	126	114	12	14	5 005	14
Sykestuen «Heimly», Borkenes ¹⁾	18	13	41	31	4	19	6 211	17
Finnmark.								
Finnmark fylkessykehus, Vardø ²⁾	72	40	653	613	31	49	14 134	39
Finnmark fylkessykehus, Vadsø	45	36	434	408	28	34	14 528	40
Hammerfest sykehus	95	70	1 028	995	38	65	28 549	78
A/S Sørvaranger sykehus, Kirkenes	25	18	466	457	14	13	7 160	20
Berlevåg Røde Kors' sykestue	18	7	177	171	4	9	3 565	10
Honningsvåg sykestue	16	9	427	420	9	7	5 113	14
Kjøllefjord sykestue	12	5	99	95	3	6	1 699	5

¹⁾ Kombinert med tuberkulosehjem. (For tuberkulosehjemmet se også tabell 3.)

²⁾ Budsjettåret 1937—38.

Tabell 3. Sykeplasser og behandlede tuberkuløse på sanatorier, tuberkulosehjem og kysthospitaller i 1938.

Nombre des lits et des malades souffrant de tuberculose soignés aux sanatoriums, aux hôpitaux maritimes et aux maisons de tuberculeux en 1938.

Anstalter for kur og pleie av tuberkuløse <i>Etablissements pour le traitement des tuberculeux</i>	Syke- senger Lits pr. 31/12 1938	Belegg				Pr. 31/12 1938	Forplei- nings- dager i året ¹⁾	Herav for pa- sienter innl. etter tu- berku- loselov. § 6 ²⁾	Gjen- nom- snittlig daglig be- legg ³⁾
		Pr. 1/1 1938	Inn- lagt Ad- mis- sions	Utgått <i>Sorties</i>					
				Lev. <i>Viv.</i>	Døde <i>Déc.</i>				
Statssanatorier.									
Glitre sanatorium, Hakedal	167	166	403	397	11	161	59 500	676	163
Glitre arbeidshjem, Hakedal	30	19	23	23	—	19	6 765	—	19
Landeskogen sanatorium, Setesdal ..	132	122	285	273	4	130	47 532	—	130
Reknes sanatorium, Molde	155	138	321	323	7	129	58 108	—	159
Vensmoen sanatorium, Saltdal	150	155	476	466	5	160	59 691	—	166
Ringvål sanatorium, Leinstrand ...	150	148	452	452	5	143	54 580	—	149
Komm. folkesanatorium.									
Vardåsen sanatorium, Asker	247	229	498	489	14	224	85 901	289	235
Andre folkesanatorier.									
Oslo san.for. sanatorium, Grefsen ...	139	127	328	310	6	139	49 153	—	134
Lyster sanatorium, Sogn	152	149	295	286	9	149	54 751	—	150
Private sanatorier og kursteder.									
Mesnalien kursted pr. Lillehammer ..	50	42	128	129	7	34	16 515	—	45
Kornhaug sanatorium, Follebu	45	36	69	70	5	30	12 970	—	36
Granheim — — — — —	55	51	108	105	8	46	19 538	—	53
Røde Kors' sanat., Sand i Ryfylke ..	58	54	127	125	—	56	20 533	8 114	56
Gjøsegården kursted, pr. Kongsv. ...	40	27	34	38	4	19	9 092	6 207	25
Skogsborg sanatorium, Lillehammer ..	29	26	39	40	5	20	8 165	—	22
Gardarheim kursted, Fetsund	17	17	16	16	2	15	6 153	3 772	17
Bådshaugen sanatorium, Mesnali ...	29	27	65	64	5	23	10 016	—	27
Øvre Toft kursted	20	9	21	14	3	13	5 462	3 801	15
I alt på sanatorier og kursteder ...	1 665	1 542	4)3688	3 620	100	1 510	—	—	—
Tuberkulosehjem:									
Østfold.									
Østfold fylkes tub.hjem, Mysen ...	34	19	19	21	4	13	2 212	2 150	—
Østfold fylkes tub.hjem, Glemmen ..	34	34	35	20	16	33	11 456	9 136	31
Åsebråten tub.hjem	40	39	43	27	21	34	12 386	8 053	34
Haldens tub.hjem	35	28	25	13	6	34	12 275	10 480	34
Akershus.									
Akers sykehus' tub.avd. 5) 6)	39	33	140	121	17	35	12 856	—	35
Asker tuberkulosehjem	22	21	17	12	5	21	7 645	6 493	21
Marie Plahtes Minde ⁶⁾	33	32	25	23	7	27	10 215	6 957	28
Follo tuberkulosehjem	22	22	6	4	5	19	7 565	6 845	21
Jesseim tuberkulosehjem	32	28	24	12	8	32	11 542	8 867	32
Nordstrand tuberkulosehjem	32	31	46	38	11	28	10 929	—	30
Fet tuberkulosehjem ⁶⁾	30	26	36	21	9	32	—	6 745	31
Ullern tuberkulosehjem	33	31	34	27	7	31	11 688	5 137	32
Hurdal tuberkulosehjem	5	—	3	—	2	1	260	—	1

1) Journées d'entretien. 2) Dont pour patients admis d'après la loi du 8. mai 1900 § 6.

3) Moyenne quotidienne. 4) Herav 58 for annen sykdom enn tub. 5) Budsjettåret 1937—38.

6) Tuberkulosehjemmet.

Tabell 3 (forts.). Sykeplasser og behandlede tuberkuløse på sanatorier, tuberkulosehjem og kysthospitaller i 1938.

Anstalter for kur og pleie av tuberkuløse	Sykesenger pr. 31/12 1938	Belegg				Pr. 31/12 1938	Forplei- nings- dager i året	Herav for pas- sienter innl. etter tu- berku- loselov.s § 6	Gjen- nom- snittlig daglig belegg
		Pr. 1/1 1938	Inn- lagt	Utgått					
				Lev.	Døde				
H e d m a r k.									
Elverum tuberkulosehjem.....	15	11	2	11	1	1	1 042	879	3
Trysil tuberkulosehjem.....	15	11	9	2	4	14	4 326	4 188	12
Syningom tuberkulosehjem.....	27	23	20	16	6	21	8 021	6 344	22
Vinger tuberkulosehjem.....	15	11	8	1	4	14	4 627	-	13
Eidskog komm. sykehus ¹⁾	12	7	13	9	2	9	2 598	2 598	7
Stange komm. sykehus ¹⁾	20	24	9	4	7	22	8 559	8 101	23
Ringsaker komm. sykehus ¹⁾	24	15	36	22	6	23	7 916	6 899	22
Finsal sykehjem ¹⁾	20	16	27	14	9	20	6 866	5 532	19
Furnes sykehjem ¹⁾	18	18	9	2	5	20	6 689	5 867	18
Løten sykehjem ¹⁾	20	19	14	6	12	15	6 299	6 299	17
Stor-Elvdal sykehus ¹⁾	-	4	4	4	4	-	1 926	518	5
Tynset sykehus ¹⁾	16	9	6	3	3	9	3 130	2 777	9
Tolga og Os sykehus ¹⁾	14	9	11	7	3	10	3 676	3 454	10
O p l a n d.									
Lillehammer tuberkulosehjem.....	28	28	16	13	3	28	10 357	8 181	28
Røde Kors' sykehus for tub., Føllebu	27	24	14	9	2	27	9 317	6 935	26
Østre Totens sykehus ¹⁾	24	19	22	12	10	19	7 689	6 439	21
Vestre Slidre sjukeheim ¹⁾	14	13	7	5	2	13	8 383	4 709	23
Ottadalens tuberkulosehjem og Lom og Skjåk sykestue ¹⁾	19	13	12	4	2	19	5 665	4 831	16
Solås tuberkulosehjem, Vardal.....	32	30	64	56	6	32	11 756	4 550	32
B u s k e r u d.									
Lier tuberkulosehjem.....	42	39	41	32	9	39	14 815	-	41
Drammens tuberkulosehjem.....	47	42	54	44	9	43	16 530	9 219	45
Modum tuberkulosehjem.....	35	31	34	25	10	30	11 330	10 071	31
Trøgstad tuberkulosehjem.....	50	46	29	21	11	43	16 453	12 749	45
Kongsberg tuberkulosehjem.....	18	12	7	4	4	11	3 889	3 222	11
V e s t f o l d.									
Horten tuberkulosehjem.....	19	14	13	9	4	14	6 303	5 511	17
Larvik tuberkulosehjem.....	31	30	16	10	7	29	11 214	11 083	31
Rove tuberkulosehjem.....	95	88	109	95	11	91	33 959	21 216	93
Granli tuberkulosehjem.....	31	24	17	5	6	30	10 791	9 459	30
Preståsen tuberkulosehjem.....	40	36	26	23	7	32	13 261	9 628	36
T e l e m a r k.									
Høgås tuberkulosehjem.....	35	25	43	29	3	36	10 807	7 657	29
Furulund tuberkulosehjem.....	24	23	27	18	9	23	7 946	6 261	22
Solbakken tuberkulosehjem.....	44	32	23	15	10	30	12 056	11 376	33
Granlien tuberkulosehjem.....	20	15	23	11	4	23	7 068	6 733	19
Tinn komm. helseheim for tub.....	26	20	18	10	10	18	7 281	6 829	20
Lyngbakken tuberkulosehjem.....	35	35	31	25	9	32	12 327	8 731	34
A u s t - A g d e r.									
Egra tuberkulosehjem.....	58	50	69	53	8	58	21 030	10 582	58
Furukollen tuberkulosehjem.....	40	36	66	55	12	35	13 827	6 216	38
V e s t - A g d e r.									
Kongsgård tuberkulosehjem.....	40	29	29	13	10	35	12 547	11 538	34
Solhogda tuberkulosehjem.....	64	65	37	26	15	61	23 410	22 298	64

¹⁾ Tuberkulosehjemmet. ²⁾ Nedlagt 1/7, 1938. Belegget er tatt med, men ikke antall plasser.

Tabell 3 (forts.). Sykeplasser og behandlede tuberkuløse på sanatorier, tuberkulosehjem og kysthospitaller i 1938.

Anstalter for kur og pleie av tuberkuløse	Sykesenger pr. ³¹ / ₁₂ 1938	Belegg				Pr. ³¹ / ₁₂ 1938	Forplei- nings- dager i året	Herav for pasienter innl. etter tuberku- loselov.s § 6	Gjen- nom- snittlig daglig belegg
		Pr. ¹ / ₁ 1938	Inn- lagt	Utgått					
				Lev.	Døde				
Rogaland.									
Førre tuberkulosehjem	28	23	15	6	4	28	9 385	8 856	26
Nedstrand tuberkulosehjem	15	11	12	8	2	13	4 381	4 163	12
Ramsvåg tuberkulosehjem	53	53	29	17	19	46	17 845	10 446	49
Høyland helseheim	25	22	20	17	2	23	8 259	6 844	23
Skåland tuberkuloseheim	35	35	27	20	7	35	12 089	11 592	33
Hordaland.									
Fagerlid tuberkulosehjem	18	16	10	5	4	17	6 101	5 043	17
Bjørkelid tuberkuloseheim, Voss	34	31	24	17	11	27	10 729	10 079	29
Lindås tuberkulosehjem	44	42	36	24	10	44	15 931	15 163	44
Laksevåg tuberkulosehjem	33	32	23	12	10	33	11 870	10 498	33
Jondal sykehus for tuberkuløse ...	56	47	55	36	21	45	17 478	14 021	48
Sogn og Fjordane.									
Lærdal fylkessykehus ¹⁾	20	19	8	6	5	16	6 775	3 376	19
Lavik helseheim	22	21	11	8	2	22	7 864	7 161	22
Måløy sjukeheim	16	16	8	7	2	15	5 846	4 978	16
Gloppen tuberkulosehjem	45	37	33	21	6	43	14 548	11 211	40
Askvoll pleiehjem	14	10	6	3	2	11	4 194	3 430	11
Møre og Romsdal.									
Vestnes tuberkulosehjem	40	38	22	11	11	38	14 509	14 509	40
Vonheim tuberkulosehjem	48	42	19	2	11	48	16 734	16 504	46
Haukås tuberkulosehjem	30	24	25	13	6	30	10 391	10 391	29
Volda tuberkulosehjem	18	16	5	2	2	17	6 289	6 289	17
Kringsjø tuberkulosehjem	23	21	20	18	2	21	8 236	7 028	23
Herøy sykehjem ¹⁾	12	12	6	-	5	13	5 016	4 649	14
Sør-Trøndelag.									
Singsås helseheim	20	19	18	15	5	17	6 773	6 009	19
Åfjord tuberkulosehjem	26	23	14	8	3	26	9 076	8 412	25
Melhus tuberkulosehjem	20	19	9	2	6	20	7 212	6 571	20
Hemne tuberkulosehjem	22	19	18	2	13	22	6 821	6 439	19
Ålen helseheim	20	18	10	5	5	18	6 791	6 791	19
Rennebu helseheim	31	28	49	39	10	28	10 691	9 955	29
Opdal sykehjem ¹⁾	12	12	11	7	5	11	4 149	3 731	11
Orkdal sjukehus ¹⁾	36	36	42	30	12	36	12 818	9 666	35
Meldal sykehjem ¹⁾	23	24	13	5	6	26	8 895	4 522	24
Frøya sykehjem ¹⁾	14	16	12	9	5	14	6 161	5 369	17
Selbu sykehjem	39	40	24	14	12	38	14 180	10 430	39
Nord-Trøndelag.									
Meråker sykehjem ¹⁾	23	22	17	8	7	24	8 671	7 022	24
Namdals helseheim	57	51	40	20	14	57	20 547	-	56
Hegra tuberkulosehjem	15	13	10	10	-	13	4 488	2 874	12
Verdal pleiehjem	19	17	14	5	8	18	6 304	5 337	17
Steinkjer pleiehjem	20	14	12	7	4	15	4 853	1 108	13
Trondhjems lægef. s tub.hjem for barn	35	31	25	24	-	32	11 981	2 935	33
Innherreds helseheim	56	46	46	26	10	56	19 680	16 184	54

¹⁾ Tuberkulosehjemmet.

Tabell 3 (forts.). Sykeplasser og behandlede tuberkuløse på sanatorier, tuberkulosehjem og kysthospitaller i 1938.

Anstalter for kur og pleie av tuberkuløse	Syke- senger pr. ³¹ / ₁₂ 1938	Belegg				Pr. ³¹ / ₁₂ 1938	Forplei- nings- dager i året	Herav for pa- sienter innl. etter tu- berku- loselov.s § 6	Gjen- nom- snittlig daglig belegg
		Pr. ¹ / ₁ 1938	Inn- lagt	Utgått					
				Lev.	Døde				
N o r d l a n d.									
Brønnøysund tuberkulosehjem	18	18	11	7	4	18	6 547	6 483	18
Vefsn tuberkulosehjem	33	32	17	4	14	31	12 193	11 463	33
Mo tuberkulosehjem	29	26	14	4	7	29	10 193	9 887	28
Meløy tuberkulosehjem	18	17	15	8	6	18	6 949	6 765	19
Røvik tuberkulosehjem	43	41	31	24	6	42	15 056	13 568	41
Vågan tuberkulosehjem	53	39	64	40	10	53	17 706	14 053	48
Hadsel tuberkulosehjem	23	20	12	7	2	23	7 160	—	20
Sortland tuberkulosehjem	23	23	15	11	6	21	7 620	6 690	21
Narvik tuberkulosehjem	29	28	17	15	8	22	8 305	7 986	23
Bodin tuberkulosehjem	50	50	61	61	8	42	18 217	12 304	50
Hernes tuberkulosehjem	18	16	11	8	3	16	6 044	—	17
Bjerkåsen sykeh. ¹⁾	7	8	8	7	1	8	—	—	—
Saltdalen sykehjem ¹⁾	11	10	4	2	1	11	4 061	3 940	11
T r o m s.									
St. Elisabeths hospital, Harstad ...	43	25	145	112	15	43	14 511	10 096	40
Gullhaug tuberkulosehjem	41	40	41	34	8	39	14 574	13 006	40
Ibestad tuberkulosehjem	20	19	9	8	5	15	6 313	6 313	17
Salangen tuberkulosehjem	12	12	10	6	8	8	3 795	3 707	10
Målselv tuberkulosehjem	14	13	6	4	2	13	4 799	4 799	13
Tromsø tuberkulosehjem	38	36	24	13	12	35	13 222	12 956	36
Lyngen tuberkulosehjem	18	17	7	5	2	17	6 930	6 930	17
Skjervøy sykestue ¹⁾	10	9	14	7	6	10	—	2 605	14
Midt fylkets tuberkulosehjem	41	37	19	10	8	38	13 037	13 037	36
Sykestuen «Heimly», Borkenes ¹⁾	16	12	16	7	4	17	—	5 655	18
F i n n m a r k.									
St. Vinsenz hospital, Hammerfest ..	33	16	24	16	13	11	6 234	—	17
Talvik tuberkulosehjem	37	35	46	44	3	34	13 129	9 085	36
Tanagård tuberkulosehjem	23	20	23	16	7	20	7 221	6 983	20
Karasjok tuberkulosehjem	21	20	37	32	5	20	6 190	5 693	17
Vardø tuberkulosehjem	13	13	9	4	6	12	4 600	4 600	13
Nesseby tuberkulosehjem	15	11	6	—	4	13	4 697	4 697	13
Kjelvik tuberkulosehjem	38	31	50	43	4	34	12 183	9 423	33
I alt på tuberkulosehjem	3 450	3 050	3 032	2 110	834	3 138			
K y s t h o s p i t a l e r.									
Stavern kysthospital ³⁾	170	180	129	124	5	180	64 362	—	156
Hagevik — ³⁾	200	204	237	234	5	202	73 174	—	200
Tromsø —	80	76	135	135	6	70	27 833	3 598	76
Vadsø —	32	29	26	25	—	30	11 124	—	31
Saltburå skrofulehjem, Stjørdal ...	25	24	14	13	—	25	9 061	—	25
I alt på kysthospitaller	507	513	⁴⁾ 541	531	16	507			
Solvang lysinstitutt pr. Kristiansand for kirurgisk tuberkulose	44	27	⁵⁾ 74	72	3	26	10 948	1 340	30
Martina Hansens hospital	115	107	⁶⁾ 193	184	2	114	41 551	—	114

1) Tuberkulosehjemmet. 2) Herav 107 for annen sykdom enn tuberkulose. 3) Budsjett-
året 1937—1938. 4) Herav 71 for annen sykdom enn tuberkulose. 5) Herav 4 for annen
sykdom enn tuberkulose. 6) Herav 37 for annen sykdom enn tuberkulose.

Tabell 4. Dødsfall med kjent
Causes de décès,

Nomenklatur- nummer	Dødsårsaker Causes de décès ¹⁾ L = {Landdistrikter Districts ruraux} B = {Byer Villes}		Riket til- sam- men	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Opland		Buskerud		Vestfold	
				M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
<i>I. Misdannelser og sykdommer hos nyfødte.</i>																	
0000	Misdannelser	L	48	3	2	5	2	-	-	2	2	-	-	1	-	1	-
		B	10	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
0100	Medfødt svakhet	L	250	9	5	11	7	-	-	18	9	5	3	12	4	8	2
		B	65	1	2	1	-	13	3	-	-	-	-	1	1	2	3
0200	For tidlig fødsel	L	250	18	5	10	15	-	-	11	10	8	2	9	9	5	5
		B	91	2	3	-	-	12	11	1	-	-	-	1	2	4	-
0300	Andre dødsårsaker hos nyfødte	L	95	5	3	9	5	-	-	3	1	3	4	2	-	2	4
		B	35	-	-	-	-	9	5	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>II. Alderdomssykdommer.</i>																	
0500	Alderdomssvakhet	L	2 630	39	50	46	84	-	-	91	91	57	97	50	68	34	62
		B	524	9	12	-	3	29	69	-	4	4	8	3	19	13	19
0600	Alderdomsgangræn	L	111	4	4	4	6	-	-	1	3	2	4	4	6	-	3
		B	20	-	2	-	-	-	3	-	-	-	-	2	-	-	1
<i>III. Infeksjonssykdommer.</i>																	
1000	Tyfoidefeber	L	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
		B	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-
1010	Paratyfus	L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1050	Malaria	L	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1070	Vannkopper	L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
		B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1080	Meslinger	L	32	1	-	1	1	-	-	2	2	2	-	1	-	3	1
		B	10	-	1	-	-	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-
1090	Skarlagensfeber	L	20	-	1	1	2	-	-	2	2	-	1	2	1	-	-
		B	9	-	2	-	-	1	1	-	1	-	-	-	-	-	2
1100	Kikhoste	L	31	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
		B	5	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
1110	Difteri	L	10	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		B	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
1120	Influenza med lungeforandringer	L	32	-	2	2	2	-	-	-	1	7	-	1	-	-	-
		B	8	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	1	2	-	-
1121	Influenza uten lungeforandringer	L	9	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	-
		B	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
1150	Infeksjøs gastroenteritt, kolerine	L	84	7	5	2	2	-	-	1	2	3	3	3	-	1	2
		B	24	1	-	-	-	3	6	-	1	-	-	-	-	1	-

1) Une traduction en latin de la liste des causes de décès ou trouvera dans la statistique

dødsårsak fordelt etter fylker i 1938.

par préfecture 1938.

Telemark		Aust-Agder		Vest-Agder		Rogaland		Hordaland		Bergen		Sogn og Fjordane		Møre og Romsdal		Sør-Trøndelag		Nord-Trøndelag		Nordland		Troms		Finnmark	
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
2	-	1	-	2	3	1	3	2	3	-	-	2	1	2	1	-	-	2	1	1	-	1	-	1	1
1	-	-	1	-	-	2	-	-	-	2	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	3	8	4	5	2	6	7	17	6	-	-	2	4	14	4	10	3	14	4	10	9	5	3	6	5
1	2	2	1	5	1	4	5	-	-	2	1	-	-	-	1	4	1	1	2	-	1	1	1	2	2
8	-	4	3	3	2	10	7	10	8	-	-	1	8	4	7	6	1	14	4	9	17	6	3	6	2
5	3	3	2	2	2	7	4	-	-	9	6	-	-	5	-	2	3	-	-	1	1	1	-	-	1
2	1	2	1	-	1	1	2	3	2	-	-	4	1	6	2	-	5	2	-	8	4	2	-	2	3
2	2	-	-	-	1	2	3	-	-	3	2	-	1	-	2	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-
43	61	30	50	39	56	58	105	106	154	-	-	69	129	90	135	59	107	59	90	102	166	34	73	21	25
16	35	4	15	3	13	13	24	-	-	18	59	2	2	14	19	16	36	1	9	8	16	1	7	1	-
-	-	1	3	-	2	6	3	1	5	-	-	4	5	7	5	5	6	6	4	3	1	1	-	1	1
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	3	-	-	-	-	4	1	-	-	-	-	-	-	1	-
-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	2	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	4	1	2	3	1	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	1	1	1	1	-	-	-	1
1	1	1	-	-	-	-	2	-	1	-	1	4	1	2	2	-	-	3	1	2	5	-	1	-	1
-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	3	1	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
1	-	1	1	-	-	1	1	1	-	-	-	-	1	2	1	-	-	-	-	2	1	3	1	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-
-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	-	-	-
1	1	2	1	-	2	6	2	3	4	-	-	1	-	2	3	1	-	2	1	1	2	4	4	5	5
1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1	-	-	-	1	2	2	-	-	-	-	1	-	1	1

Tabell 4 (forts.). Dødsfall med kjent

Nomenklatur- nummer	Dødsårsaker	Riket til- sam- men	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Opland		Buskerud		Vestfold	
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
			1160	Dysenteri (basillær)	L B	1 1	- -	- -	- -	- 1	- -	- -	- -	- -	- -	- -
1161	Dysenteri (amøbe)	L B	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
1190	Weils sykdom, icterus hæ- morrhagica	L B	2 2	- -	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- 1	- 1	1 1	- -
1200	Giktfeber	L B	14 8	1 3	1 -	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 -	- -	- -	- -
1210	Rosen	L B	20 6	- 1	1 1	2 1	- -	- -	1 -	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	1 -
1220	Septikæmi, blodforgiftning .	L B	178 82	10 6	10 -	10 1	10 15	10 17	6 1	5 -	3 1	5 1	3 1	3 2	3 2	6 2
1230	Akutt poliomyelitt	L B	12 2	- -	- -	- -	- -	1 1	- -	- -	1 -	1 -	- -	- -	- -	- -
1240	Epidemisk encephalitt	L B	3 1	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 -	- -
1250	Epidemisk cerebrospinalme- ningitt	L B	13 5	2 -	1 -	- -	- 1	- 1	1 -	- -	2 -	- -	- 1	3 1	1 -	- -
1260	Pemfigus hos nyfødte	L B	11 3	- -	- -	- -	- -	1 1	1 -	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	1 -
1300	Stivkrampe	L B	11 -	- -	- -	3 -	- -	- -	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	1 -	- -
1310	Aktinomykose	L B	6 -	- -	- -	- -	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
1400	Lunge- og strupetuberkulose.	L B	1 457 671	49 27	40 16	68 -	63 124	- 88	49 1	42 4	19 5	24 3	29 20	28 5	33 13	27 11
1410	Tuberkuløs meningitt	L B	152 70	1 2	4 -	5 -	3 7	- 9	4 1	7 1	3 -	1 -	- 1	4 1	1 2	1 4
1420	Tarm- og bukhinnetuberku- lose	L B	36 13	- -	1 -	1 -	2 -	- 2	- -	1 -	2 1	1 -	- -	- 1	1 1	- -
1430	Urogenitaltuberkulose	L B	42 15	- -	- -	- -	- -	2 2	2 1	2 -	1 -	- -	3 -	1 -	1 1	- -
1440	Ben- og leddtuberkulose . . .	L B	28 8	1 -	- -	4 -	- -	- 1	3 2	2 -	- -	- -	- 1	- -	2 -	- -
1450	Miliærtuberkulose	L B	44 24	4 -	- 1	3 -	1 -	- 4	1 4	2 -	1 -	- -	4 -	- -	- -	1 -
1460	Skrofulose	L B	5 3	- -	- -	1 -	- -	- -	- -	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
1470	Tuberkulose i andre organer	L B	3 -	- -	- -	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
1500	Malign lymfogranulomatose .	L B	20 4	- -	1 -	3 -	1 -	- 1	- 1	- -	2 -	1 -	1 -	- 1	1 1	- 1

dødsårsak fordelt etter fylker i 1938.

Telemark		Aust-Agder		Vest-Agder		Rogaland		Hordaland		Bergen		Sogn og Fjordane		Møre og Romsdal		Sør-Trøndelag		Nord-Trøndelag		Nordland		Troms		Finnmark			
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
2	-	-	-	1	-	1	1	1	1	1	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-			
-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
-	-	1	1	-	-	2	1	-	-	-	-	2	-	-	-	2	1	-	-	-	1	2	1	-			
-	-	1	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-			
6	1	2	1	5	3	5	4	5	9	-	-	5	2	5	6	2	4	5	2	10	11	3	2	5			
1	1	2	-	-	1	5	2	-	-	6	10	-	-	1	-	2	-	1	1	2	2	-	1	1			
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	2	-	-	-	1	1	-	-	-			
-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	1	-			
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-			
24	38	21	17	24	23	18	33	57	55	-	-	25	29	47	59	71	66	35	35	77	83	53	50	17	29		
11	12	8	5	8	7	50	31	-	-	45	26	2	2	18	17	31	32	4	4	9	6	5	8	6	7		
1	1	1	4	1	-	5	-	3	9	-	-	3	2	3	6	12	12	6	2	13	9	9	3	8	5		
1	1	1	-	1	1	5	4	-	-	1	2	1	-	1	1	3	4	2	1	3	3	2	1	1	3		
-	3	1	-	3	1	1	1	-	-	-	-	1	1	1	1	2	3	-	1	4	-	1	-	2	-		
-	2	-	2	-	-	1	2	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-		
1	-	1	1	-	-	2	-	5	2	-	-	1	1	3	1	3	-	-	2	2	1	6	1	1	-		
1	-	-	-	-	-	1	1	-	-	1	-	-	-	1	1	-	-	-	1	1	1	2	-	-	-		
1	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	3	-	3	1	1	-		
-	-	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	2	3	1	3	2	1	-	-	3	2	2	3	-	-		
-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	3	2	-	1	3	3	1	1	-	-	2	2	-	-	-	1		
-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-		

Tabell 4 (forts.). Dødsfall med kjent

Nomenklatur-nummer	Dødsårsaker	Riket til-sammen	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Opland		Buskerud		Vestfold		
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
			2440	Lymfatiske diateser	L B	1 7	- -	- -	- -	- -	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
2450	Tymussykdommer	L B	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	
2460	Andre ernærings- og indre- sekresjonssykdommer	L B	6 2	- 1	- -	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	
<i>VI. Nervesykdommer. Sinns- sykdommer. Sanseorganenes sykdommer.</i>																	
2600	Apopleksi	L B	2 011 857	46 24	75 47	93 1	115 1	- 102	- 132	61 2	71 4	56 4	81 11	45 23	67 24	51 16	51 39
2610	Hjerneabscess, purulent men- ningitt	L B	104 25	3 -	1 -	8 -	2 -	- 3	- -	5 -	3 -	2 -	2 1	5 -	1 1	4 1	7 1
2620	Ryggmargstæring	L B	8 2	1 -	- -	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 -	- -
2630	Epilepsi	L B	60 16	4 -	- 1	2 -	3 -	- 1	- 2	4 -	2 -	4 -	4 -	- -	2 -	- -	- -
2640	Kramper hos småbarn	L B	53 6	6 1	1 -	1 -	1 -	- -	- -	- -	2 -	- -	1 -	1 -	1 -	1 -	- -
2660	Andre nervesykdommer	L B	180 76	6 2	3 3	11 -	12 -	- 9	- 12	8 -	4 -	12 -	3 -	2 1	6 1	4 1	2 4
2700	Paralysis generalis	L B	10 18	2 -	- -	2 -	- -	- 4	- 2	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- 1	2 -
2750	Andre sinnssykdommer	L B	29 9	1 1	1 -	- -	- -	- 2	- -	- -	2 -	2 -	- -	- -	- -	1 -	1 -
2800	Ørebetennelse	L B	20 12	- -	- -	1 -	- -	- 1	- 3	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 -	- -
2810	Andre sykdommer i sanse- organene	L B	2 1	- -	- -	- -	- -	- -	- -	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
<i>VII. Kretsløpsorganenes sykdommer.</i>																	
3000	Perikarditt	L B	13 2	- -	- 1	- -	1 -	- -	- -	1 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	2 -
3010	Akutt endokarditt	L B	23 8	- -	1 -	2 -	- -	- 1	- 3	2 -	- -	2 -	1 -	- -	- -	- -	1 -
3020	Kronisk endokarditt, klappe- feil	L B	1 041 493	24 8	39 20	30 2	54 3	- 103	- 104	34 1	43 -	31 -	68 3	13 5	35 9	21 13	37 15
3030	Kronisk hjertemuskelsykdom	L B	905 455	17 19	16 16	49 -	61 -	- 58	- 51	33 2	24 5	23 5	27 5	52 13	43 16	16 7	25 15
3040	Arteriosclerose	L B	1 166 507	41 16	34 23	71 3	57 2	- 53	- 69	42 1	33 1	60 2	48 3	28 11	30 15	27 19	38 23

dødsårsak fordelt etter fylker i 1938.

Telemark		Aust-Agder		Vest-Agder		Rogaland		Hordaland		Bergen		Sogn og Fjordane		Møre og Romsdal		Sør-Trøndelag		Nord-Trøndelag		Nordland		Troms		Finnmark	
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	1	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
23	39	37	38	32	35	40	42	98	87	-	-	40	47	68	83	56	72	36	62	79	78	30	41	17	19
23	19	17	21	14	14	26	31	-	-	38	44	-	-	16	32	27	47	10	4	13	8	8	5	4	6
1	4	1	-	3	-	1	-	5	5	-	-	2	2	8	2	3	6	1	-	4	4	5	1	1	2
1	2	-	-	1	-	3	-	-	-	3	2	-	-	1	2	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-
-	-	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	2	1	-	5	1	-	-	3	1	3	2	4	1	2	2	1	2	1	1	1	1
-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	1	1	3	3	1	-	-	2	2	1	1	1	1	1
1	1	1	2	3	1	3	2	5	1	-	-	1	1	1	-	3	-	2	2	1	2	1	-	1	4
-	-	1	-	-	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	6	1	6	2	1	3	1	9	8	-	-	5	7	6	6	3	6	3	3	6	5	2	1	4	2
2	1	2	2	-	1	6	3	-	-	5	6	-	-	2	1	5	3	1	-	2	-	-	-	-	1
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-
1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	4	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
-	2	-	-	1	1	-	-	2	-	-	-	3	2	1	-	1	-	1	-	2	3	1	-	1	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-
2	1	1	-	-	1	-	-	1	3	-	-	1	-	-	1	2	-	1	-	3	1	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	2	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	1	1	1	-	-	-	-	1	-
-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	1	1	-	-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	1	1	-	-	-	-
1	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	29	8	13	5	16	21	35	49	53	-	-	19	22	32	31	27	35	29	32	34	40	20	24	12	11
4	12	3	6	1	8	12	17	-	-	21	36	-	-	8	6	8	21	3	10	5	9	7	3	4	3
16	18	20	18	14	14	17	15	33	43	-	-	23	23	28	30	37	20	19	17	44	37	15	12	1	5
23	11	6	14	14	12	16	23	-	-	17	27	-	-	11	7	21	28	1	2	7	6	-	2	3	2
15	10	22	19	9	8	40	24	65	54	-	-	38	26	35	44	36	26	16	29	46	24	30	9	16	6
11	14	5	5	18	11	24	30	-	-	41	41	-	-	3	10	13	17	2	2	7	2	2	3	2	3

Tabell 4 (forts.). Dødsfall med kjent

Nomenklatur-nummer	Dødsårsaker	Riket til-sammen	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Oppland		Buskerud		Vestfold	
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
			4040	Blindtarmbetennelse.....	L B	129 48	3 1	2 1	5 1	2 1	- 12	- 6	5 1	6 1	3 1	6 1
4050	Brokk	L B	50 16	- -	1 -	- -	4 -	2 2	- 1	1 1	2 1	- -	1 1	- -	1 -	- -
4060	Tarmslyng	L B	163 47	7 1	4 2	6 -	4 -	- 2	- 8	6 1	4 1	4 1	6 1	7 4	6 2	3 1
4070	Andre sykdommer i mave og tarm	L B	35 20	- 2	- 1	4 -	3 -	- 3	- 7	1 -	2 -	- -	1 -	1 -	1 -	1 -
4100	Akutt gul leveratrofi.....	L B	5 3	- -	- -	- -	- -	1 1	2 2	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
4110	Leverkirrose	L B	23 24	2 -	- -	4 -	2 -	- 10	- 3	- -	1 -	1 -	- 1	1 1	1 1	- 1
4120	Galleveis sykdom med gallestein	L B	39 17	1 1	2 1	1 -	3 -	- 2	- 3	2 -	4 -	- 2	2 1	3 1	1 -	3 -
4130	Galleveissykdom uten gallestein	L B	26 23	2 -	1 -	3 -	3 -	- 2	- 10	3 -	2 -	- 1	2 1	1 -	1 1	1 1
4140	Andre sykdommer i leveren	L B	29 12	2 -	- 1	3 -	2 -	- 1	- 2	- -	2 -	1 -	- -	- -	1 2	2 -
4200	Sykdommer i pankreas	L B	7 5	- -	- -	- -	1 -	- 2	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
4300	Peritonitt uten kjent årsak .	L B	65 24	2 2	1 3	2 -	2 -	- 5	- 5	- 1	4 -	4 2	2 3	7 7	2 2	1 -
4500	Andre sykdommer i fordøyelsesorganene	L B	13 4	- -	1 -	1 -	1 -	- 2	- -	- -	1 -	- 1	- -	- -	- -	1 -
<i>X. Sykdommer i urinorganene.</i>																
5000	Akutt nefritt	L B	40 17	2 -	- 1	1 -	1 -	- 4	- 1	5 -	1 -	2 -	1 1	1 1	2 1	3 1
5010	Kronisk nefritt	L B	447 235	22 10	14 9	43 -	25 -	- 31	- 32	17 1	12 -	16 1	13 3	6 3	8 5	12 8
5020	Nyre- og blærestein	L B	13 7	- -	1 -	- -	- -	- 1	- -	- -	- -	- -	2 -	- -	1 -	- -
5030	Cystopyelonefritt.....	L B	95 51	1 1	1 1	5 -	7 -	- 2	- 7	6 -	2 -	2 -	1 3	1 -	2 1	2 2
5040	Andre sykdommer i urinorganene	L B	49 31	- -	- 3	6 -	1 -	- 6	- 7	1 -	- -	1 -	- -	1 -	1 -	2 -
<i>XI. Sykdommer i kjønnsorganene.</i> (Veneriske sykdommer unntatt.)																
5200	Urinrørsfornevring	L B	4 2	- -	- -	1 -	- -	- 1	- -	- -	- -	- -	- -	1 -	- -	- -
5210	Prostatahypertrofi	L B	199 73	5 4	- -	16 2	- -	- 18	- -	14 -	- -	10 -	- -	11 5	- 5	11 -

dødsårsak fordelt etter fylker i 1938.

Telemark		Aust-Agder		Vest-Agder		Rogaland		Hordaland		Bergen		Sogn og Fjordane		Møre og Romsdal		Sør-Trøndelag		Nord-Trøndelag		Nordland		Troms		Finnmark			
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
3	2	1	-	3	1	4	8	8	6	-	-	1	4	4	3	5	2	4	-	5	5	3	3	1	1		
-	-	1	1	2	-	3	2	-	-	2	-	-	-	2	1	-	1	-	-	1	1	2	1	-	-		
-	1	-	1	5	-	-	2	2	4	-	-	1	3	1	2	-	2	-	3	2	2	3	-	1	5		
-	1	-	-	1	1	2	1	-	-	1	1	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
6	6	1	1	6	2	8	2	9	8	-	-	7	1	3	5	1	9	1	5	11	4	5	1	3	-		
-	3	-	-	-	1	2	-	-	-	2	8	-	1	1	5	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-		
-	-	-	-	-	1	1	-	4	1	-	-	-	3	-	1	-	2	1	1	-	2	1	-	2	1		
-	-	-	1	-	-	3	-	-	-	1	-	-	-	-	1	1	-	1	-	2	-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-		
-	1	1	1	-	2	-	-	2	1	-	-	-	1	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-		
-	-	1	-	2	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	-	1	1	2	-	1	-	2	-	-	-	-	2	-	1	2	2	-	1	2	-	-	-	-		
-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	-	1	1	-	-		
-	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-		
-	2	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	2	3	-	-	1	-	1	4	-	1	-	-	-	-		
-	-	2	-	2	-	-	1	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-		
1	1	1	-	-	-	1	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
1	1	1	-	-	2	1	2	4	4	-	-	-	3	1	-	2	1	-	4	6	1	1	-	-	-		
-	-	-	-	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-		
1	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	2	-	1	1	-	2	3	1	3	-	-	1	-	-	-	1	-	-	2	1	1	-	1	-	-		
-	2	-	-	1	1	2	1	-	3	-	-	1	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-		
13	8	8	6	3	9	9	12	16	13	-	-	10	7	17	13	15	6	19	11	23	8	11	10	2	-		
3	8	5	6	5	2	11	9	-	-	18	10	-	-	4	5	6	7	6	1	3	4	3	4	2	1		
-	-	-	-	-	-	2	1	-	1	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-		
-	1	-	-	-	1	1	-	-	-	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
1	1	4	2	6	1	1	-	5	2	-	-	4	-	3	3	4	5	5	3	6	6	-	1	-	2		
-	-	-	-	3	2	-	-	-	-	8	7	-	-	7	-	-	3	-	-	2	-	1	-	1	-	1	
3	2	1	-	2	1	1	1	1	1	-	-	2	-	4	-	1	-	2	1	9	1	2	1	-	-		
1	-	-	-	3	1	2	-	-	-	2	2	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
10	-	8	-	5	-	9	-	25	-	-	-	19	-	9	-	15	-	16	-	6	-	10	-	-	-		
4	-	-	-	2	-	2	-	-	-	8	-	-	-	2	-	15	-	-	-	5	-	-	-	-	-		

dødsårsak fordelt etter fylker i 1938.

Telemark		Aust-Agder		Vest-Agder		Rogaland		Hordaland		Bergen		Sogn og Fjordane		Møre og Romsdal		Sør-Trøndelag		Nord-Trøndelag		Nordland		Troms		Finnmark			
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	-	-			
-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1			
-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-			
-	-	-	-	-	-	1	1	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	2			
-	-	-	-	-	-	-	1	2	1	-	1	2	-	1	-	-	-	-	-	3	1	-	-	1			
-	1	-	-	-	-	1	1	3	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1	1	2	-	2				
-	1	-	-	-	-	4	-	2	-	-	2	2	-	1	-	-	-	-	5	2	1	-	1				
-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-				
-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	1				
-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-				
1	-	-	1	-	-	-	-	2	-	-	-	1	-	-	2	1	-	-	1	-	-	-	1				
1	-	1	-	1	-	-	-	1	2	-	-	1	-	-	2	-	1	-	1	-	-	1	-				
-	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	2	2	-	1	-	-	1	1	-	-	-	-				
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-				
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-				

dødsårsak fordelt etter fylker i 1938.

Telemark		Aust-Agder		Vest-Agder		Rogaland		Hordaland		Bergen		Sogn og Fjordane		Møre og Romsdal		Sør-Trendelag		Nord-Trendelag		Nordland		Troms		Finnmark			
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
2	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	1	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-		
-	-	-	-	3	-	-	2	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-		
2	1	-	1	-	-	-	-	1	5	-	-	1	-	2	1	2	-	1	1	-	1	-	-	1	-		
-	-	-	1	-	-	1	-	-	1	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
-	1	-	1	-	-	-	1	-	1	1	1	-	1	-	1	-	1	2	1	-	-	-	-	-	-		
2	1	2	1	1	2	2	2	6	1	-	1	2	2	2	3	2	1	2	9	4	3	-	2	-			
1	1	1	1	1	3	-	-	-	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-			
33	23	17	22	18	18	27	33	50	47	-	-	24	34	40	42	39	22	22	33	56	45	18	12	13	7		
16	14	6	3	10	6	8	23	-	-	36	29	2	1	10	8	14	13	3	1	8	3	6	-	3	1		
-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	3	1	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-		
2	1	-	-	-	-	1	-	-	-	2	-	-	-	1	1	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-		
2	2	2	3	-	1	4	5	4	7	-	-	3	5	3	9	3	3	4	8	6	5	2	3	2	-		
5	-	-	1	1	-	1	5	-	-	6	6	-	-	2	-	-	5	-	-	2	2	1	-	-	-		
2	2	4	-	1	1	1	2	7	4	-	2	5	1	1	6	3	6	2	2	3	2	3	-	-	-		
-	1	1	1	1	1	1	-	-	-	2	5	-	2	2	1	1	2	1	-	1	-	-	1	1	-		
2	2	5	2	1	3	3	1	6	7	-	5	6	2	2	3	5	-	3	2	-	2	4	-	2	2	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	1	-	2	-	2	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	2	1	-	-	-	-	2	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	1	1	1	3	-	-	-	1	-	-	1	1	-	1	-	-	-	1	1	-	-	
1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	3	1	3	2	1	-	-	3	3	1	1	-	-	-	-	
1	-	2	-	-	-	2	-	-	-	2	-	-	-	1	1	-	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	
1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	1	1	-	-	1	1	-	-	1	-	-	
2	-	-	1	1	-	2	-	-	-	-	-	2	-	3	-	1	1	2	1	1	1	-	1	1	-	-	
-	1	-	-	-	-	1	2	-	-	5	2	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	2	-	-	
-	2	-	5	-	2	-	4	-	9	-	-	-	3	-	9	-	10	-	5	-	7	-	3	-	1	-	
-	4	-	3	-	1	-	6	-	-	7	-	-	-	-	8	-	8	-	-	-	1	-	1	-	2	-	
-	6	-	3	-	-	-	2	-	5	-	-	-	1	-	2	-	1	-	1	-	3	-	-	-	-	-	
-	1	-	2	-	1	-	4	-	-	-	2	-	-	-	2	-	4	-	-	2	-	-	-	-	-	-	
-	8	-	6	-	3	-	7	1	11	-	-	-	10	-	11	-	8	-	10	-	10	-	7	-	6	-	
-	3	-	2	-	2	1	6	-	-	-	10	-	-	-	3	-	3	-	-	-	5	-	-	-	-	-	
-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	
-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	
1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	

Tabell 4 (forts.). Dødsfall med kjent

Nomenklatur- nummer	Dødsårsaker	Riket til- sam- men	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Oppland		Buskerud		Vestfold		
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
			7043	Prostata	L B	104 50	11 3	- -	14 -	- -	20 -	10 -	- -	7 -	- -	6 2	- -
7044	Kjertelorganer (andre enn brystkjertelen)	L B	14 11	- -	- -	1 -	- 2	2 -	- -	- -	1 -	- 1	- 1	- -	- -	- -	
7050	Huden	L B	25 9	1 -	- -	- -	- -	1 -	- -	- -	2 -	3 -	1 -	- -	1 1	1 1	
7055	Underlivet (uten angivelse av organ)	L B	118 74	5 1	3 4	10 -	10 -	- 11	7 14	7 -	4 -	3 1	1 -	- -	2 1	3 2	
7060	Forskjellig lokalisasjon (uoppgitt)	L B	56 29	- -	3 1	4 -	3 -	- 4	- 10	2 -	- -	3 -	2 -	- -	- 1	- 1	
	Kreft i alt	L B	2 457 1 218	74 30	78 35	145 5	134 1	- 202	- 233	87 4	94 7	90 4	79 10	50 22	66 27	74 22	52 34
	S a r k o m:																
7500	Hud og bindevev	L B	13 4	1 -	1 -	- -	2 -	- -	- -	2 -	- -	- -	- 1	- 1	- -	1 -	- -
7510	Bensystemet	L B	32 17	- -	1 -	5 -	- -	- 5	1 -	1 1	1 -	1 1	- 1	- 2	- 2	- -	- -
7520	Sarkom i indre organer	L B	31 14	1 1	3 -	1 -	1 -	- 5	- 3	- -	- -	- -	1 -	- -	2 1	1 1	- -
7550	Sarkom i andre organer	L B	12 5	- -	1 -	- -	- -	- 3	- 1	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
	Sarkom i alt	L B	88 40	2 1	6 -	6 -	3 -	- 13	- 4	3 -	1 1	1 -	2 -	- 2	2 3	2 3	- 1
	Kreft og sarkom i alt	L B	2 545 1 258	76 31	84 35	151 5	137 1	- 215	- 237	90 4	95 8	91 4	81 10	50 24	68 30	76 25	52 35
7700	Andre svulster	L B	104 109	7 3	3 -	8 -	10 -	- 32	- 35	2 1	4 2	2 1	1 -	2 -	1 1	3 -	1 -
	<i>XVI. Kroniske for- giftninger.</i>																
8000	Kronisk alkoholisme	L B	2 6	1 1	- -	- -	- -	- 1	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
8100	Andre kroniske forgiftn. med uorganisk stoff	L B	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
8200	Andre kroniske forgiftninger med organisk stoff	L B	2 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	2 -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
	Alle dødsf. av sykdommer	L B	18 673 7 850	540 221	513 252	956 18	935 10	- 1210	- 1337	667 25	664 44	562 39	603 61	441 152	484 174	433 178	448 236

dødsårsak fordelt etter fylker i 1938.

Telemark		Aust-Agder		Vest-Agder		Rogaland		Hordaland		Bergen		Sogn og Fjordane		Møre og Romsdal		Sør-Trøndelag		Nord-Trøndelag		Nordland		Troms		Finnmark			
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
7	1	4	1	3	2	2	9	5	5	4	5	4	5	4	4	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1		
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
1	1	1	1	1	1	1	2	3	3	3	1	2	2	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1		
3	4	5	1	2	4	2	5	3	3	3	2	3	4	2	1	3	3	1	2	4	3	2	3	2	2		
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
59	33	57	35	36	51	29	39	49	62	97	114	43	71	74	96	72	63	47	70	92	95	36	37	26	19		
14	16	20	15	32	57	72	86	3	1	26	34	23	50	4	3	14	17	10	6	5	6	5	6	6	6		
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2		
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
3	1	2	1	2	6	1	2	4	1	3	1	2	4	2	1	1	5	2	6	7	2	2	2	3	1		
1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
62	34	58	37	36	51	31	45	50	64	101	115	45	75	76	97	73	68	49	76	99	97	38	39	29	20		
14	16	21	15	32	57	75	87	3	1	26	35	23	52	4	3	15	17	10	6	5	6	5	6	6	6		
1	5	2	1	4	2	4	4	2	6	8	10	4	2	4	3	1	4	2	6	1	1	2	1	1	1		
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
372	165	374	221	280	315	284	310	437	488	804	820	417	512	610	682	594	593	443	479	761	749	375	324	207	197		
95	126	131	127	321	331	450	503	8	9	150	188	251	327	40	45	92	106	65	54	43	45	45	45	45	45		

Tabell 4 (forts.). Dødsfall med kjent

Nomenklatur- nummer	Dødsårsaker	Riket til- sam- men	Østfold		Akershus		Oslo		Hedmark		Oppland		Buskerud		Vestfold		
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
8500	Drukning	L	378	14	2	21	1	-	-	8	1	5	-	10	1	20	-
		B	101	5	1	-	-	17	5	-	-	-	-	5	3	13	-
8510- 8699	Andre ulykker	L	491	16	7	53	29	-	-	23	9	24	9	22	9	27	9
B		¹⁾ 240	10	3	-	-	68	43	3	-	-	-	-	8	4	9	5
8700- 8799	Selvmord	L	134	6	-	8	5	-	-	7	5	13	4	7	1	10	1
B		70	2	1	-	-	18	2	2	-	1	-	1	-	5	-	-
8800- 8900	Mord og drap	L	16	2	-	2	1	-	-	6	-	1	1	-	-	-	-
B		6	1	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-
	Dødsfall ved voldsom og unaturlig død i alt ..	L	1019	38	9	84	36	-	-	44	15	43	14	39	11	57	10
B		417	18	5	-	-	103	51	7	-	1	-	14	7	27	5	-
9000	Plutselig død	L	566	28	22	58	35	-	-	27	29	21	12	14	7	28	14
		B	307	4	9	-	-	72	49	2	1	1	-	8	2	12	5
9010	Andre tilfelle	L	337	3	2	4	6	-	-	3	3	11	7	4	3	2	-
		B	42	1	-	-	-	20	11	-	-	-	-	1	-	1	1
	Sum døde i alt	L	20 595	609	546	1102	1012	-	-	741	711	637	636	498	505	520	472
B		8 616	244	266	18	10	1405	1448	34	45	47	61	175	183	218	247	-

An m. De nomenklaturnummer hvorunder det ikke forekom dødsfall i 1938 er ikke tatt

¹⁾ Herav 2 falt i den spanske borgerkrig.

dødsårsak fordelt etter fylker i 1938.

Telemark		Aust-Agder		Vest-Agder		Rogaland		Hordaland		Bergen		Sogn og Fjordane		Møre og Romsdal		Sør-Trøndelag		Nord-Trøndelag		Nordland		Troms		Finnmark			
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
7	2	9	1	9	1	26	-	32	2	-	-	15	1	16	3	12	2	8	-	64	8	33	9	35	-		
4	-	2	1	4	1	11	-	-	-	12	1	-	-	5	1	1	-	1	-	4	-	2	-	2	-		
21	6	11	4	16	-	10	7	24	10	-	-	14	2	12	10	26	8	18	3	19	2	12	3	12	4		
9	1	1	-	5	1	17	5	-	-	14	14	-	-	-	-	7	4	-	-	3	1	3	2	-	-		
1	2	1	2	5	1	3	3	9	4	-	-	9	-	3	-	3	2	9	1	3	2	2	1	1	-		
2	-	2	-	4	1	1	2	-	-	7	6	-	-	3	3	5	1	-	-	-	-	-	-	1	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
29	10	21	7	30	2	39	10	66	16	-	-	38	3	31	13	41	12	35	4	86	13	47	13	49	4		
15	1	5	1	13	3	29	7	-	-	34	22	-	-	8	4	13	5	1	-	7	1	5	2	3	-		
20	14	6	3	11	11	15	12	19	13	-	-	7	9	12	11	14	15	6	5	17	18	11	10	6	6		
14	5	4	2	6	1	20	21	-	-	15	15	-	1	7	7	2	5	1	1	3	4	2	5	1	-		
2	1	-	2	3	2	10	10	10	12	-	-	11	22	15	18	6	10	6	2	19	26	30	28	25	19		
-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-		
423	399	307	327	328	325	501	520	899	861	-	-	473	546	668	724	655	630	490	490	883	806	463	375	287	226		
194	227	104	129	150	131	372	361	-	-	499	540	8	10	166	199	266	338	42	46	102	112	72	61	47	45		

med i tabellen.

Tabell 5. Dødsfall med kjent dødsårsak fordelt

Causes de décès

Nomenklatur- nummer	Dødsårsaker <i>Causes de décès</i> ¹⁾ L = {Landdistrikter <i>Districts ruraux</i> B = {Byer <i>Villes</i>	Til- sam- men	Derav						Alder = fylte år <i>Age = années d'âge</i>						
			0—11 mnd.		1—2 år		3—4 år		0—4 år		5—9 år		10—14 år		
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
<i>I. Misdannelser og sykdommer hos nyfødte.</i>															
0000	Misdannelser	L	48	29	19	28	17	1	2	—	—	29	19	—	—
	B	10	6	4	5	4	1	—	—	—	6	4	—	—	
0100	Medfødt svakhet	L	250	166	84	164	84	2	—	—	166	84	—	—	
	B	65	39	26	39	26	—	—	—	39	26	—	—		
0200	Før tidlig fødsel	L	250	142	108	142	108	—	—	—	142	108	—	—	
	B	91	55	36	55	36	—	—	—	55	36	—	—		
0300	Andre dødsårsaker hos nyfødte	L	95	56	39	56	39	—	—	—	56	39	—	—	
	B	35	18	17	18	17	—	—	—	18	17	—	—		
<i>II. Alderdomssykdommer.</i>															
0500	Alderdomssvakhet	L	2 630	1 027	1 603	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	B	524	155	369	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
0600	Alderdomsgangræn	L	111	50	61	—	—	—	—	—	—	—	—		
	B	20	10	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
<i>III. Infeksjonssykdommer.</i>															
1000	Tyfoidefeber	L	6	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—		
	B	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
1010	Paratyfus	L	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	B	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
1050	Malaria	L	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	B	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
1070	Vannkopper	L	1	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—		
	B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
1080	Meslinger	L	32	21	11	2	1	2	1	2	5	2	4	2	5
	B	10	4	6	1	—	1	2	—	1	2	3	—	2	1
1090	Skarlagensfeber	L	20	7	13	—	—	1	1	1	1	1	4	5	—
	B	9	2	7	—	—	—	—	1	2	1	1	1	3	—
1100	Kikhoste	L	31	14	17	13	14	—	3	—	13	17	1	—	—
	B	5	2	3	2	2	—	1	—	2	3	—	—	—	
1110	Difteri	L	10	8	2	—	—	—	—	1	1	1	3	—	2
	B	3	1	2	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	
1120	Influenza med lungeforan- dringer	L	32	21	11	6	4	2	1	—	8	5	1	—	—
	B	8	3	5	1	—	—	—	—	1	—	—	1	—	
1121	Influenza uten lungeforan- dringer	L	9	4	5	1	—	—	—	—	1	—	—	—	
	B	4	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1150	Infeksjøs gastroenteritt, kolerine	L	84	45	39	30	20	6	4	1	—	37	24	1	1
	B	24	12	12	8	6	—	—	—	—	8	6	—	—	

1) Une traduction en latin de la liste des causes de décès ou trouvera dans la statistique

Tabell 5 (forts.). Dødsfall med kjent dødsårsak

Nomenklatur- nummer	Dødsårsaker	Til- sam- men	Derav		Alder = fylte år						Alder					
					0—11 mnd.		1—2 år		3—4 år		0—4 år		5—9 år		10—14 år	
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
1510	Spedalskhet	L	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1520	Syfilis, medfødt	L	4	3	1	2	1	—	—	—	—	2	1	—	—	1
		B	5	3	2	3	—	—	1	—	—	3	1	—	—	—
1521	» ervervet	L	14	11	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	29	21	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1570	Andre ormesykdommer ..	L	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1600	Andre infeksjonssykdom- mer	L	15	9	6	4	3	—	—	—	—	4	3	1	—	—
		B	16	8	8	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—
<i>IV. Blodsykdommer og hæmorrhagiske diateser.</i>																
2000	Perniciøs anæmi	L	46	28	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
		B	25	9	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2010	Leukæmi	L	47	28	19	—	—	—	1	2	1	2	2	2	2	4
		B	21	14	7	—	—	1	—	1	—	2	—	1	1	2
2020	Pseudoleukæmi	L	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2030	Hæmofili	L	2	2	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1
		B	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2040	Purpura, Werlhofs sykdom	L	6	4	2	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
		B	3	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2050	Andre blodsykdommer ..	L	29	14	15	2	1	—	1	—	—	2	2	1	—	—
		B	23	12	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>V. Ernærings- og indre- sekresjonssykdommer.</i>																
2300	Gikt (arthritis urica) ...	L	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2330	Pellagra	L	3	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2350	Rakitt, engelsk syke	L	10	5	5	3	3	1	1	—	1	4	5	—	—	—
		B	1	—	1	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—
2360	Sukkersyke	L	166	63	103	—	—	—	—	—	1	—	1	2	6	2
		B	97	44	53	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2370	Pituitaria-sykdommer ...	L	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2380	Diabetes insipidus	L	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2390	Basedows sykdom	L	13	1	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	4	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2400	Myksødem	L	5	1	4	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
		B	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
2410	Addisons sykdom	L	8	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	6	1	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2420	Infantil tetani	L	10	3	7	3	7	—	—	—	—	3	7	—	—	—
		B	2	2	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—

fordelt etter de dødes alder og kjønn 1938.

= differensen mellom dødsår og fødselsår

15—19 år		20—24 år		25—29 år		30—39 år		40—49 år		50—59 år		60—69 år		70—79 år		80—89 år		90—99 år		100 år og over		Uoppgitt alder	
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.		M.
-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	2	3	4	5	6	12	29	61	97	194	210	321	369	271	331	33	49	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	6	3	19	15	39	52	97	102	139	178	55	123	5	16	-	-	-	-	-
8	5	4	9	5	3	7	8	7	3	7	2	2	1	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-
1	-	2	-	2	-	-	1	-	2	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	2	-	1	-	2	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	4	4	3	3	1	5	2	2	2	3	4	4	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
2	2	-	-	1	-	1	1	-	-	2	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	4	4	1	2	3	11	4	6	13	16	15	20	12	19	13	3	4	-	-	-	-	-	-
-	1	-	-	-	-	1	1	5	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	1	1	6	-	5	-	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	2	-	2	3	4	3	3	2	2	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1	-	-	1	1	1	-	-	-	1	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	1	-	2	1	1	-	1	1	-	-	4	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	1	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	1	-	3	-	1	-	2	-	-	-	-	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
1	2	-	-	2	-	3	1	-	1	-	4	2	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	2	-	1	-	1	1	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	3	6	2	6	5	11	23	21	31	52	54	106	137	130	218	74	120	8	14	-	-	1	-
1	3	1	5	3	2	9	9	13	16	38	39	64	56	55	97	22	51	-	4	-	-	-	-
2	-	4	2	1	3	3	7	13	10	41	29	101	95	172	182	114	112	6	8	-	-	-	-
-	-	-	-	1	1	-	3	13	11	22	19	66	52	77	100	34	51	-	5	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	4	-	11	4	55	36	220	173	319	253	38	51	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	1	-	2	4	8	4	34	27	81	82	93	124	13	32	1	1	-	-	-

Tabell 5 (forts.). Dødsfall med kjent dødsårsak

Nomenklatur- nummer	Dødsårsaker	Til- sam- men	Derav		Alder = fylte år						Alder						
					0—11 mnd.		1—2 år		3—4 år		0—4 år		5—9 år		10—14 år		
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
3041	Aneurysma aortae	L	10	7	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
		B	14	12	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3050	Blodpropp	L	168	73	95	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	
		B	106	41	65	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3060	Blodåresykdommer	L	11	4	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
		B	5	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3070	Andre sykdommer i krets- løpsorganene	L	81	44	37	5	4	—	1	—	—	5	5	—	—	1	
		B	54	26	28	2	2	—	1	—	—	2	3	—	—	—	
<i>VIII. Åndedretsorganenes sykdommer.</i>																	
3500	Akutt strupe- og luftrørs- katarr	L	76	40	36	15	6	7	3	1	—	22	9	1	1	—	1
		B	8	5	3	1	—	2	1	—	—	3	1	—	—	—	—
3510	Kronisk bronkitt	L	130	60	70	—	1	1	1	—	—	1	2	—	—	1	—
		B	55	29	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3520	Katarrale lungebeten- nelse, kapillær bronkitt	L	1 114	505	609	96	74	24	21	7	6	124	99	8	6	1	2
		B	563	216	347	30	15	5	4	1	1	36	20	—	—	—	—
3530	Krupøs (lobær) lungebe- tennelse	L	782	432	350	37	23	25	13	3	2	65	38	4	2	4	5
		B	326	159	167	11	7	3	8	2	—	15	15	2	4	2	1
3540	Pleuritt, empyem	L	46	33	13	—	—	5	1	—	—	5	1	1	—	—	—
		B	12	6	6	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—
3550	Lungegangræn	L	8	7	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	5	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3560	Lungeabscess	L	19	13	6	—	—	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—
		B	13	8	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3570	Bronkial astma	L	88	55	33	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
		B	32	16	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3580	Lungeemfysem	L	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3590	Andre sykdommer i ånde- dretsorganene	L	29	22	7	2	—	1	1	—	—	3	1	—	—	—	—
		B	23	11	12	—	2	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—
<i>IX. Fordøyelsesorganenes sykdommer.</i>																	
4000	Mavesår	L	128	83	45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	41	25	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4010	Sår i tolvfingertarmen ..	L	19	14	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	16	14	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4020	Kronisk mavetarmkatarr	L	19	10	9	1	—	2	—	—	—	3	—	—	—	—	—
		B	16	4	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4030	Barneatrofi	L	17	7	10	3	8	4	2	—	—	7	10	—	—	—	—
		B	3	3	—	2	—	1	—	—	—	3	—	—	—	—	—

fordelt etter de dødes alder og kjønn 1938.

= differensen mellom dødsår og fødselsår

15—19 år		20—24 år		25—29 år		30—39 år		40—49 år		50—59 år		60—69 år		70—79 år		80—89 år		90—99 år		100 år og over		Uoppgitt alder	
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
8	10	8	3	6	1	16	6	9	5	6	7	7	3	3	1	5	1	2	-	-	-	-	-
3	1	2	1	5	1	2	3	7	5	5	1	3	-	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	6	4	7	7	9	4	8	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	5	2	2	-	-	-	-	-	-
2	1	2	1	1	1	6	2	7	10	8	6	18	6	25	22	16	17	1	2	-	-	-	-
-	-	-	2	-	1	-	3	3	3	1	4	2	8	-	6	2	8	1	1	-	-	-	-
2	-	-	1	1	1	1	-	1	-	2	2	-	5	2	6	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	1	-	1	-	2	1	-	1	3	1	1	5	1	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	1	3	4	3	4	3	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	9	3	4	4	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	1	-	2	-	2	1	2	5	6	1	10	3	4	2	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	4	3	1	3	1	3	-	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3	4	4	2	3	3	2	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	5	1	3	3	6	1	3	-	-	-	-	-	-
-	-	1	1	2	-	2	1	2	1	2	2	3	1	4	3	-	4	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	1	1	-	2	2	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	1	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	4	3	3	1	6	1	4	4	1	3	7	3	3	3	1	4	3	-	-	-	-	-	-
1	-	-	-	1	1	-	3	6	2	1	-	3	1	2	1	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	-	1	3	-	2	-	-	1	-	-	-	-
-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
3	-	-	2	1	1	6	1	1	3	-	1	4	1	-	1	2	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	-	-	1	-	1	2	-	1	1	-	2	4	-	2	-	-	-	-	-	-
2	2	2	3	8	3	13	17	23	25	33	24	49	36	74	55	51	18	5	1	-	-	-	-
2	5	2	-	2	2	13	10	18	11	14	23	28	23	32	28	5	10	4	2	-	-	-	-
-	-	-	-	1	-	2	-	1	-	3	-	1	2	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	1	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	1	-	1	-	3	1	1	1	1	7	2	6	7	24	9	15	9	2	2	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	-	1	1	2	6	3	3	8	8	11	5	-	-	-	1	-	-
-	-	-	-	-	-	3	-	4	2	2	1	5	2	13	5	5	1	2	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	-	-	-	1	1	3	2	4	3	2	2	6	-	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	26	-	81	-	76	-	13	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	-	37	-	22	-	2	-	-	-	-

fordelt etter de dødes alder og kjønn 1938.

= differensen mellom dødsår og fødselsår

15—19 år		20—24 år		25—29 år		30—39 år		40—49 år		50—59 år		60—69 år		70—79 år		80—89 år		90—99 år		100 år og over	Uoppgitt alder		
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	2	1	7	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	-	1	1	-	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-	4	1	3	1	2	1	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	1	4	2	1	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	1	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	1	3	3	4	6	4	-	3	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	2	2	1	2	-	1	2	3	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	-	-	2	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	3	2	8	2	14	8	16	8	9	7	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	3	3	11	1	6	2	7	8	3	2	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	1	11	10	33	30	103	60	166	144	232	198	84	105	4	6	-	-
-	-	-	-	-	-	5	3	17	11	41	28	67	48	62	62	71	36	38	2	5	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4	4	2	2	3	2	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	2	1	2	4	-	7	-	2	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	2	3	2	7	11	9	16	20	24	24	15	19	2	3	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	1	2	3	6	4	12	8	13	20	2	7	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	-	1	2	2	6	6	16	5	15	8	12	6	1	3	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	2	3	8	4	12	7	12	10	3	4	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	2	1	4	8	6	15	17	15	19	6	9	1	1	5	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	2	6	5	7	11	8	9	1	6	1	5	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	3	1	4	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	3	1	2	1	1	1	2	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	2	1	2	5	1	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	7	1	2	2	5	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	1	5	2	4	10	2	5	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	2	2	3	1	7	7	2	6	3	1	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	-	-	1	1	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	1	7	2	9	4	5	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	1	-	3	4	2	6	4	4	2	3	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	-	22	-	32	-	28	-	21	-	5	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	5	-	13	-	19	-	20	-	15	-	7	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	12	-	9	-	10	-	7	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-	1	-	5	-	8	-	10	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	10	-	27	-	42	-	37	-	19	1	8	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	2	-	17	-	27	1	13	-	15	-	12	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	3	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Tabell 5 (forts.). Dødsfall med kjent dødsårsak

Nomenklatur-nummer	Dødsårsaker	Til-sammen	Derav		Alder = fylte år						Alder							
					0—11 mnd.		1—2 år		3—4 år		0—4 år		5—9 år		10—14 år			
					M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.		
7043	Prostata	L	104	104	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	50	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7044	Kjertelorganer (andre enn brystkjertelen)	L	14	2	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	11	3	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7050	Huden	L	25	12	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	9	4	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7055	Underlivet (uten angivelse av organ)	L	118	57	61	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	74	24	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7060	Forskjellig lokalisasjon, (uoppgitt)	L	56	23	33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	29	13	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Kreft i alt	L	2 457	1 180	1 277	—	—	—	1	1	—	1	1	—	—	—	—	—
		B	1 218	545	673	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	1	—
	Sarkom:																	
7500	Hud og bindevev	L	13	8	5	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—
		B	4	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7510	Bensystemet	L	32	15	17	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	2
		B	17	9	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7520	Sarkom i indre organer .	L	31	16	15	—	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—	—	1
		B	14	10	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
7550	Sarkom i andre organer .	L	12	4	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	5	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Sarkom i alt	L	88	43	45	—	—	—	1	2	—	1	1	3	—	—	—	3
		B	40	25	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	Kreft og sarkom i alt	L	2 545	1 223	1 322	—	—	—	1	3	1	1	2	4	—	—	—	3
		B	1 258	570	688	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	1
7700	Andre svulster	L	104	55	49	—	—	—	1	—	2	—	3	—	2	—	—	1
		B	109	51	58	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—
	<i>XVI. Kroniske forgiftninger.</i>																	
8000	Kronisk alkoholisme	L	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	6	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8200	Andre kroniske forgiftn. med organisk stoff.	L	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Alle dødsfall av sykdommer	L	18673	9 183	9 490	708	486	114	91	42	24	854	598	79	65	83	69	
		B	7 850	3 654	4 196	221	131	26	29	9	10	253	168	19	22	16	18	

fordelt etter de dødes alder og kjønn 1938.

= differensen mellom dødsår og fødselsår															Uoppgitt alder								
15—19 år		20—24 år		25—29 år		30—39 år		40—49 år		50—59 år		60—69 år		70—79 år			80—89 år		90—99 år		100 år og over		
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	9	-	27	-	38	-	27	-	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	19	-	18	-	8	-	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	4	1	4	1	3	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	5	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	2	-	7	8	2	3	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	2	2	-	2	2	2	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1	1	2	2	2	6	10	11	11	9	25	20	5	11	1	1	-	-	-	-
-	1	1	-	-	-	1	2	3	3	7	10	17	3	16	5	5	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	3	-	3	4	5	6	9	8	8	4	5	1	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	2	2	4	4	4	2	3	3	2	1	1	-	-	-	-	-	-
-	-	1	2	5	2	24	43	53	123	175	201	305	319	407	365	195	199	14	22	-	-	-	-
-	1	1	1	-	-	12	18	33	66	104	121	168	167	147	196	72	91	6	11	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	3	2	3	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1	4	2	1	2	-	2	-	-	3	2	2	2	3	2	-	1	1	-	1	-	-	-	-
-	-	-	1	1	-	-	-	1	-	1	4	4	3	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-
1	-	2	-	1	-	3	4	1	3	2	1	2	1	2	4	-	1	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	1	-	-	-	2	-	3	1	3	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	2	-	-	-	1	-	-	3	1	1	-	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	1	-	2	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	4	6	1	3	1	4	6	4	8	9	6	4	7	5	4	2	2	-	1	-	-	-	-
-	-	-	2	3	-	1	-	6	1	5	5	7	5	2	1	-	-	1	-	-	-	-	-
2	4	7	3	8	3	28	49	57	131	184	207	309	326	412	369	197	201	14	23	-	-	-	-
-	1	1	3	4	-	13	18	39	67	109	126	175	172	149	197	72	91	7	11	-	-	-	-
-	2	4	3	2	4	7	7	10	8	4	10	8	6	11	6	1	3	2	-	-	-	-	-
1	1	-	1	2	1	4	3	6	7	11	11	11	15	9	10	6	6	1	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
167	162	230	200	222	225	451	450	468	506	707	711	1299	1267	2114	2216	2088	2376	412	642	9	-	-	3
54	46	80	82	99	103	237	222	295	257	437	399	702	682	838	1092	550	922	73	178	1	5	-	-

Tabell 5 (forts.). Dødsfall med kjent dødsårsak

Nomenklatur- nummer	Dødsårsaker	Til- sam- men	Derav		Alder = fylte år						Alder						
					0—11 mnd.		1—2 år		3—4 år		0—4 år		5—9 år		10—14 år		
					M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
8500	<i>XVII. Voldsom og unaturlig død.</i> Drukning	L	378	344	34	1	—	16	10	17	3	30	12	23	4	11	1
		B	101	88	13	—	—	1	—	6	1	7	1	5	—	1	—
8510- 8699	Andre ulykker	L	491	360	131	8	5	18	5	10	2	33	12	18	8	9	1
B		¹⁾ 240	¹⁾ 157	83	—	1	5	3	3	4	8	7	5	2	3	—	—
8700- 8799	Selvmord	L	134	100	34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
B		70	54	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8800- 8900	Mord og drap	L	16	13	3	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
B		6	4	2	1	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—	—
	Dødsfall ved unaturlig død	L	1019	817	202	9	6	34	15	27	5	63	25	42	12	20	2
		B	417	303	114	1	1	6	3	9	5	16	8	11	3	4	—
9000	<i>XVIII. Uoppg. eller ubestemt angitt dødsårsak.</i> Plutselig død	L	566	320	246	13	14	—	3	—	—	13	17	2	1	—	1
		B	307	174	133	11	4	1	—	—	1	12	5	—	—	—	—
9010	Andre tilfelle	L	337	164	173	46	40	2	5	1	1	49	46	1	4	—	2
		B	42	26	16	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
	Sum døde i alt	L	20595	10484	10111	776	546	150	114	70	30	979	686	124	82	103	74
		B	8 616	4 157	4 459	234	136	33	32	18	16	282	181	30	25	20	18

A n m. De nomenklaturnummer hvorunder det ikke forekom dødsfall i 1938 er ikke tatt

¹⁾ Herav 2 falt i den spanske borgerkrig.

fordelt etter de dødes alder og kjønn 1938.

= differensen mellom dødsår og fødselsår

15—19 år		20—24 år		25—29 år		30—39 år		40—49 år		50—59 år		60—69 år		70—79 år		80—89 år		90—99 år		100 år og over		Uoppgitt alder	
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
29	3	47	1	46	4	61	4	38	1	26	3	24	1	8	-	-	-	-	-	-	-	1	-
5	-	12	-	10	1	17	5	12	3	10	2	8	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
28	5	34	11	32	7	54	5	48	4	32	9	29	12	21	23	19	26	3	8	-	-	-	-
10	1	18	2	18	1	29	4	26	8	11	2	12	11	7	14	7	20	3	10	-	-	-	1
1	1	4	2	12	-	18	5	20	9	19	11	18	5	6	1	1	-	1	-	-	-	-	-
-	-	2	1	8	1	9	2	14	7	10	2	10	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
3	2	-	-	3	-	2	-	1	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
61	11	85	14	93	11	135	14	107	14	79	23	72	18	35	24	20	26	4	8	-	-	1	-
15	1	33	4	37	3	55	11	52	18	31	6	30	14	9	15	7	20	3	10	-	-	-	1
3	1	2	2	4	1	13	12	22	14	32	24	86	38	94	72	47	57	2	5	-	-	-	1
1	-	2	1	1	-	7	-	16	7	29	15	44	27	43	48	18	27	1	3	-	-	-	-
2	3	2	1	1	1	5	3	10	5	15	8	12	21	31	45	34	29	2	4	-	-	-	1
1	1	1	-	2	-	5	2	3	-	8	3	5	6	-	3	-	1	-	-	-	-	-	-
233	177	319	217	320	238	604	479	607	539	833	766	1469	1344	2274	2357	2189	2488	420	659	9	-	1	5
71	48	116	87	139	106	304	235	366	282	505	423	781	729	890	1158	575	970	77	191	1	5	-	1

med i tabellen.

Tabell 6. Dødsfall av tuberkulose i de forskjellige

Décès de tuberculose par

Fylker <i>Préfectures</i>	Alder = fylte år <i>Age = années d'âge</i>						Alder <i>Age</i>										
	0—11 mnd.		1—2 år		3—4 år		0—4 år		5—9 år		10—14 år		15—19 år		20—24 år		
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
Riket. <i>Royaume</i>	15	16	12	12	7	4	32	32	14	19	20	22	96	105	173	169	
Bygder. <i>Distric's ruraux</i>	8	10	7	9	6	2	19	21	11	15	16	14	65	82	121	118	
Byer. <i>Villes</i>	7	6	5	3	1	2	13	11	3	4	4	8	31	23	52	51	
Østfold	{ L	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	5	5	7	6	
	{ B	-	-	I	-	-	-	I	-	-	-	-	3	I	3	2	
Akershus	{ L	-	2	-	1	1	-	-	3	4	1	2	-	6	5	6	12
	{ B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Oslo	B	2	2	3	-	-	-	5	2	I	I	2	3	5	5	13	11
Hedmark	{ L	1	2	1	2	-	-	2	4	-	1	1	-	4	6	7	7
	{ B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	I	I	-	I
Opland	{ L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3	1	5	6
	{ B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	I	I	I
Buskerud	{ L	1	-	-	1	-	-	1	1	-	1	-	-	-	4	5	3
	{ B	-	I	I	-	-	-	I	I	-	-	-	-	-	-	3	-
Vestfold	{ L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	3	5	4
	{ B	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	I	-	6
Telemark	{ L	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	3	2	5	4
	{ B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	2	2	2
Aust-Agder	{ L	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	3	4	1	-
	{ B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	2	-	-
Vest-Agder	{ L	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	2	3	3	-
	{ B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	-	I
Rogaland	{ L	-	-	-	1	-	1	-	1	-	1	-	-	1	4	7	4
	{ B	-	-	-	-	-	-	-	-	I	-	-	8	4	5	8	-
Hordaland	L	-	-	-	1	1	1	1	-	2	-	1	4	9	9	7	-
Bergen	B	I	-	I	I	I	I	3	2	-	-	I	I	2	-	8	5
Sogn og Fjordane	{ L	-	-	2	1	-	-	2	1	-	-	3	2	2	2	5	3
	{ B	I	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Møre og Romsdal	{ L	-	-	-	1	-	-	-	1	-	2	-	1	4	8	11	12
	{ B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	6	2	-
Sør-Trøndelag	{ L	1	2	1	1	-	1	2	4	1	-	-	2	7	4	16	11
	{ B	-	-	-	-	-	I	-	I	-	-	I	2	3	3	5	7
Nord-Trøndelag	{ L	1	-	-	-	1	-	1	-	2	1	1	2	5	3	8	7
	{ B	-	-	-	I	-	-	I	I	-	-	-	-	-	I	I	1
Nordland	{ L	1	3	1	1	1	-	3	4	3	1	5	1	8	13	13	14
	{ B	I	I	-	-	-	-	I	I	-	-	-	I	3	I	2	2
Troms	{ L	-	-	2	-	-	-	2	-	1	-	1	-	8	6	6	7
	{ B	I	-	-	-	-	-	I	-	-	-	-	I	2	-	2	2
Finnmark	{ L	3	1	-	1	1	-	4	2	-	1	-	3	3	1	2	6
	{ B	I	2	-	-	-	-	I	2	-	-	-	-	I	-	-	-

aldersgrupper i 1938. Bygder og byer i hvert fylke.

åge et préfecture 1938.

= differensen mellom dødsår og fødselsår = la différence entre l'année de mort et l'année de naissance												Tuberkulose i alt <i>Tuberculose, total</i>		Herav lunge- tuberkulose <i>Dont tub. pulmon.</i>	
25—29 år		30—39 år		40—49 år		50—59 år		60—69 år		70 år og over		M.	K.	M.	K.
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.				
177	203	348	293	218	140	116	85	98	86	55	70	1 347	1 224	1 103	1 025
117	129	226	201	143	104	75	68	64	70	41	47	898	869	716	741
60	74	122	92	75	36	41	17	34	16	14	23	449	355	387	284
10	6	16	14	7	4	2	2	5	2	2	4	55	45	49	40
4	4	11	7	4	1	2	1	2	-	-	-	29	17	27	16
5	8	22	12	17	16	12	3	6	7	3	2	83	69	68	63
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	20	37	31	30	15	18	6	7	7	7	6	138	107	124	88
12	4	6	18	15	7	5	3	6	3	1	3	59	56	49	42
-	1	-	1	-	-	-	1	-	-	1	-	2	6	1	4
4	4	6	4	4	-	2	4	1	5	-	1	25	26	19	24
-	1	-	-	2	-	1	-	1	-	-	-	5	3	5	3
4	4	10	6	3	3	5	4	4	6	4	1	36	33	29	28
1	1	6	2	5	-	2	2	1	-	2	-	21	6	20	5
7	4	14	10	5	1	2	2	2	4	1	1	38	29	33	27
5	2	7	4	3	1	-	1	1	-	-	-	17	15	13	11
1	2	9	11	1	8	4	5	4	4	4	3	27	42	24	38
3	5	4	4	-	2	-	1	3	-	-	1	13	15	11	12
2	4	5	3	5	2	2	1	1	4	4	4	24	23	21	17
2	2	1	1	1	1	1	-	-	1	-	2	9	7	8	5
4	4	8	4	5	3	-	3	6	1	2	3	30	24	24	23
1	3	2	2	1	1	2	-	1	-	1	1	9	8	8	7
3	11	4	7	4	1	4	2	1	3	2	2	27	35	18	33
14	8	15	7	8	5	5	3	3	1	2	4	60	41	50	31
12	12	16	17	13	7	6	4	5	4	2	3	68	67	57	55
6	10	17	9	7	4	2	-	4	1	-	-	50	32	45	26
1	1	8	11	6	7	5	6	-	2	-	2	32	37	25	29
1	1	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	3	3	2	2
7	12	13	14	11	10	4	4	2	3	4	3	56	70	47	59
3	6	1	5	2	2	3	1	1	1	1	-	20	20	18	17
12	11	24	20	11	10	6	10	7	7	6	4	92	83	71	66
5	4	4	12	11	-	2	-	7	3	-	5	38	37	31	32
5	5	10	10	4	7	1	2	4	2	-	3	41	42	35	35
-	-	2	-	1	1	1	-	-	-	-	2	6	5	4	4
16	21	23	22	18	8	8	5	4	4	1	3	102	96	77	83
1	2	7	1	-	1	1	-	1	-	-	1	13	12	9	6
10	11	24	11	10	7	5	6	5	7	2	3	74	58	53	50
1	2	2	4	-	-	-	-	1	-	-	1	9	10	5	8
2	5	8	7	4	3	2	2	1	2	3	2	29	34	17	29
-	2	4	2	-	1	1	1	1	1	-	-	7	11	6	7

Tabell 7. Meldte tilfelle av tuberkuløse sykdommer i 1938 etter utdrag av tuberkuloseprotokollene sendt inn for byer og herreder.

Cas des maladies tuberculeuses déclarés d'après les registres des commissions de santé publique 1938.

Legedistrikter <i>Sections médicales</i>	Tilfelle innført i året <i>Cas déclarés pendant l'année</i>					Utgått <i>Sorties</i>		Tilf. under tilsyn <i>Cas sous surveillance</i> pr. ^{31/12} 1938			Tilfelle innlagt på sykehus etter tub.lovens § 6 ³)
	M.	K.	Tils.	Lunge-	Tub.	I alt	Døde	M.	K.	Tils.	
	H.	F.	Tot.	tub. ¹⁾	i andre org. ²⁾	Tot.	Décédés				
Riket	2605	2386	4991	4825	166	5488	2243	11403	11771	23174	2048
Bygder	1781	1660	3441	3311	130	3718	1504	7282	7912	15194	1454
Byer	824	726	1550	1514	36	1770	739	4121	3859	7980	594
Fylker:											
Østfold	175	150	325	319	6	299	141	533	472	1005	79
Halden stadsl.distr. ...	9	9	18	18	—	19	9	36	32	68	8
Sarpsborg —»— ...	14	13	27	26	1	21	13	33	26	59	3
Fredrikstad stadsfysikat	17	15	32	32	—	21	14	64	39	103	6
Moss stadslegedistrikt.	29	19	48	47	1	22	8	43	35	78	9
Skiptvet	2	3	5	5	—	4	1	9	10	19	2
Rakkestad	1	1	2	2	—	6	3	11	19	30	1
Eidsberg	13	11	24	20	4	28	14	30	34	64	8
Aremark	5	3	8	8	—	2	1	9	12	21	2
Idd	8	15	23	23	—	25	10	34	40	74	13
Hvaler	3	3	6	6	—	12	2	12	8	20	1
Borge	3	8	11	11	—	11	4	12	15	27	2
Tune	10	9	19	19	—	9	8	72	75	147	4
Glemmen	36	24	60	60	—	42	27	67	52	119	8
Råde	12	8	20	20	—	19	16	67	52	119	3
Rygge	12	6	18	18	—	42	7	26	18	44	9
Hobøl	1	3	4	4	—	16	4	8	5	13	—
Akershus	200	230	430	428	2	330	105	766	781	1547	68
Kråkstad	7	5	12	12	—	14	10	26	21	47	3
Frogn	9	2	11	11	—	24	1	22	16	38	—
Oppegård	5	4	9	9	—	3	1	19	23	42	—
Aker	85	115	200	200	—	178	40	332	368	700	16
Bærum	24	28	52	51	1	44	24	86	85	171	16
Asker	7	9	16	16	—	11	5	21	28	49	11
Aurskog	2	2	4	4	—	3	1	8	12	20	2
Høland	3	4	7	7	—	1	1	11	14	25	1
Enebakk	1	4	5	4	1	3	—	10	15	25	—
Ullensaker	7	9	16	16	—	16	7	37	45	82	8
Lillestrøm	10	18	28	28	—	7	3	58	51	109	3
Skedsmo	33	21	54	54	—	7	6	92	69	161	5
Nes	—	2	2	2	—	6	1	24	15	39	2
Eidsvoll	6	7	13	13	—	10	3	17	18	35	1
Hurdal	1	—	1	1	—	3	2	3	1	4	—
Oslo	274	246	520	508	12	475	241	1459	1298	2757	233
Hedmark	96	101	197	189	8	221	105	390	420	810	104
Hamar stadslegedistr. .	3	6	9	8	1	12	7	16	18	34	2
Ringsaker	9	4	13	13	—	12	4	31	33	64	2
Nes	—	—	—	—	—	2	—	4	4	8	—
Vang	9	6	15	13	2	27	15	17	19	36	10
Romedal	8	13	21	20	1	40	21	70	64	134	10

¹⁾ Tuberculose des poumons. ²⁾ Tuberculose des autres organes. ³⁾ Admissions dans hôpitaux d'après la loi du 8 mai 1900 § 6.

Tabell 7 (forts.). Meldte tilfelle av tuberkuløse sykdommer i 1938 etter utdrag av tuberkuloseprotokollene sendt inn for byer og herreder.

Legedistrikter	Tilfelle innført i året					Utgått		Tilfelle under tilsyn pr. ^{31/12} 1938			Tilfelle innlagt på sykehus etter tub.lo-vens § 6
	M.	K.	Tils.	Lunge- tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M.	K.	Tils.	
Sør-Odal	2	3	5	4	1	2	2	8	14	22	3
Nord-Odal	4	—	4	4	—	3	2	9	9	18	3
Vinger	5	3	8	8	—	—	—	15	10	25	4
Eidskog	2	6	8	8	—	4	2	16	28	44	9
Brandval	3	4	7	7	—	4	4	23	22	45	4
Grue	6	9	15	14	1	13	7	21	14	35	—
Hof	7	7	14	14	—	22	5	37	49	86	16
Våler	3	3	6	6	—	10	4	7	2	9	4
Elverum	7	12	19	18	1	21	8	21	31	52	—
Trysil	7	8	15	15	—	10	5	19	17	36	9
Åmot	5	4	9	9	—	11	4	29	27	56	10
Stor-Elvdal	1	1	2	2	—	1	—	—	1	1	—
Rendal	—	—	—	—	—	7	5	6	5	11	—
Alvdal	—	1	1	1	—	7	1	6	17	23	6
Tynset	2	2	4	3	1	4	3	13	12	25	2
Tolga	6	5	11	11	—	7	4	11	14	25	3
Engerdal	3	1	4	4	—	1	1	6	1	7	3
Kvikne	4	3	7	7	—	1	1	5	9	14	4
O p l a n d	51	60	111	105	6	104	49	221	254	475	65
Lillehammer stadsldistr	3	7	10	10	—	4	2	11	23	34	3
Gjøvik ———	2	—	2	2	—	10	4	16	9	25	—
Lesja	2	4	6	6	—	9	2	7	9	16	2
Lom	—	1	1	1	—	4	1	7	20	27	1
Vågå	—	4	4	4	—	2	1	4	6	10	3
Sel og Heidal	—	3	3	1	2	—	—	2	6	8	1
Nord-Fron	2	2	4	4	—	2	1	4	8	12	2
Sør-Fron	—	3	3	3	—	1	1	6	9	15	13
Ringebu	1	2	3	3	—	1	1	5	12	17	—
Øyer	1	—	1	1	—	2	—	3	2	5	2
Fåberg	5	1	6	5	1	6	2	16	14	30	2
Biri	2	3	5	4	1	2	1	4	4	8	—
Snertingdal	1	1	2	2	—	3	2	5	5	10	2
Vardal	3	4	7	6	1	1	1	13	16	29	2
Ø. Toten	1	2	3	3	—	10	3	7	9	16	2
V. Toten	5	1	6	6	—	7	4	21	6	27	6
Lunner	1	—	1	1	—	2	2	1	5	6	1
Jevnaker	5	5	10	9	1	6	2	7	9	16	—
Gran	3	2	5	5	—	7	3	8	6	14	2
Land	2	2	4	4	—	6	4	22	31	53	5
Torpa	—	—	—	—	—	3	3	12	3	15	1
Sør-Aurdal	3	2	5	5	—	—	—	7	8	15	3
Nord-Aurdal	5	3	8	8	—	5	3	11	8	19	4
Etnedal	—	1	1	1	—	1	1	3	3	6	—
Vestre Slidre	4	7	11	11	—	9	4	16	17	33	8
Øystre Slidre	—	—	—	—	—	1	1	3	6	9	—
B u s k e r u d	108	92	200	191	9	196	94	380	411	791	74
Drammen stadsfysikat	23	11	34	33	1	33	21	108	94	202	9
Kongsberg stadsldistr.	7	5	12	12	—	10	5	15	13	28	2
Norderhov	10	11	21	20	1	14	6	56	68	124	3

Tabell 7 (forts.). Meldte tilfelle av tuberkuløse sykdommer i 1938 etter utdrag av tuberkuloseprotokollene sendt inn for byer og herreder.

Legedistrikter	Tilfelle innført i året					Utgått		Tilfelle under tilsyn pr. ³¹ / ₁₂ 1938			Tilfelle innlagt på sykehus etter tub.lovens § 6
	M.	K.	Tils.	Lunge-tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M.	K.	Tils.	
Ådal	1	2	3	3	-	1	1	1	4	5	2
Nes	2	6	8	8	-	10	5	5	8	13	3
Gol	5	4	9	8	1	9	2	6	6	12	1
Ål	3	3	6	5	1	7	7	13	16	29	3
Hol	-	2	2	2	-	2	1	2	6	8	1
Sigdal	2	2	4	3	1	4	1	7	6	13	2
Krødsherad	3	1	4	4	-	2	1	4	2	6	3
Modum	13	12	25	24	1	21	10	23	34	57	9
Eiker	15	8	23	23	-	9	6	65	53	118	9
Drammen	14	15	29	29	-	57	18	58	63	121	19
Sandsvær	6	10	16	13	3	7	4	11	22	33	8
Rollag	1	-	1	1	-	1	1	3	6	9	-
Nore og Uvdal	3	-	3	3	-	9	5	3	10	13	-
Vestfold	102	96	198	194	4	220	76	377	362	739	106
Horten stadsdistrikt..	9	8	17	17	-	16	3	27	24	51	8
Tønsberg →—	18	16	34	33	1	27	10	50	40	90	24
Sandefjord →—	2	2	4	4	-	2	1	17	10	27	4
Larvik →—	4	3	7	6	1	11	6	31	22	53	5
Holmestrand →— ..	1	1	2	2	-	4	-	3	1	4	-
Skoger	7	8	15	13	2	14	9	30	42	72	5
Hof	9	16	25	25	-	11	2	37	69	106	5
Våle	4	2	6	6	-	3	1	6	5	11	5
Borre	2	6	8	8	-	6	4	10	10	20	4
Stokke	10	14	24	24	-	37	12	51	59	110	15
Sem	13	8	21	21	-	20	11	42	29	71	16
Nøtterøy	11	9	20	20	-	30	8	42	24	66	10
Brunlanes	12	3	15	15	-	39	9	31	27	58	5
Telemark	96	86	182	177	5	193	86	327	345	672	96
Notodden stadsdistrikt	2	1	3	3	-	6	3	9	9	18	1
Skien stadsfysikat ...	13	10	23	23	-	20	9	42	45	87	10
Porsgrunn stadsdistr.	6	7	13	12	1	12	1	24	30	54	9
Drangedal	1	7	8	8	-	5	4	9	16	25	2
Skåtøy	11	6	17	15	2	33	16	26	29	55	-
Bamble	9	6	15	15	-	10	2	17	8	25	5
Eidanger	11	5	16	16	-	13	7	34	31	65	6
Gjerpen og Siljan ...	6	6	12	12	-	7	3	17	23	40	5
Solum	4	4	8	8	-	4	3	27	24	51	2
Holla	4	6	10	10	-	32	9	16	22	38	9
Tinn	9	9	18	18	-	15	7	33	21	54	14
Hjartdal	11	6	17	17	-	8	8	29	31	60	16
Seljord	-	2	2	2	-	7	1	10	19	29	2
Kviteseid	4	1	5	5	-	1	1	11	8	19	7
Nissedal	2	1	3	3	-	2	2	6	6	12	-
Fyresdal	1	1	2	2	-	2	2	8	7	15	-
Lårdal	2	6	8	6	2	10	6	4	10	14	6
Vinje	-	2	2	2	-	6	2	5	6	11	2

Tabell 7 (forts.). Meldte tilfelle av tuberkuløse sykdommer i 1938 etter utdrag av tuberkuloseprotokollene sendt inn for byer og herreder.

Legedistrikter	Tilfelle innført i året					Utgått		Tilfelle under tilsyn pr. ³¹ / ₁₂ 1938			Tilfelle innlagt på sykehus etter tub.lo-ovens § 6
	M.	K.	Tils.	Lunge- tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M.	K.	Tils.	
A u s t - A g d e r	54	59	113	111	2	133	55	253	301	554	33
Risør stadslegedistrikt	3	1	4	4	—	4	3	5	4	9	3
Arendal —»—	5	6	11	11	—	12	8	43	58	101	2
Holt	6	10	16	16	—	16	11	23	28	51	4
Sønedeled	5	5	10	9	1	9	5	21	30	51	2
Åmli	3	1	4	4	—	3	3	26	27	53	4
Froland	3	5	8	8	—	11	5	25	32	57	—
Tromøy	7	4	11	11	—	15	5	20	20	40	6
Grimstad	9	9	18	17	1	13	8	37	31	68	4
Lillesand	—	6	6	6	—	21	3	12	20	32	2
Vegusdal	2	2	4	4	—	7	1	6	15	21	—
Evje	11	8	19	19	—	14	1	28	29	57	6
Bygland	—	2	2	2	—	2	—	4	4	8	—
Valle	—	—	—	—	—	6	2	3	3	6	—
V e s t - A g d e r	91	64	155	148	7	135	63	353	398	751	53
Kr.sand stadsfysikat . .	29	15	44	43	1	24	12	121	101	222	7
Oddernes	13	14	27	26	1	15	10	40	53	93	6
Søgne	5	8	13	13	—	4	2	23	25	48	5
Halse	4	3	7	7	—	6	6	30	47	77	1
Laudal	2	—	2	2	—	13	3	10	3	13	1
Bjelland	4	2	6	5	1	3	2	8	16	24	—
Audnedal	3	4	7	7	—	13	6	23	16	39	10
Lista	3	—	3	3	—	2	1	25	25	50	2
Farsund	2	4	6	6	—	4	3	8	18	26	3
Lyngdal	7	1	8	8	—	8	4	17	24	41	2
Hægebostad	1	2	3	2	1	2	—	5	3	8	—
Kvinesdal	5	4	9	8	1	7	3	11	20	31	4
Flekkefjord	5	5	10	10	—	32	9	24	39	63	8
Sirdal	8	2	10	8	2	2	2	8	8	16	4
R o g a l a n d	156	151	307	307	—	440	160	947	1039	1986	121
Stavanger stadsfysikat	55	45	100	100	—	206	87	359	408	767	49
Egersund stadsl.distr. .	1	—	1	1	—	11	—	9	7	16	—
Haugesund stadsfysikat	26	27	53	53	—	45	21	122	123	245	20
Sokndal	2	2	4	4	—	1	—	7	8	15	2
Lund	2	2	4	4	—	8	1	6	6	12	1
Eigersund	4	5	9	9	—	6	5	23	24	47	3
Time	4	5	9	9	—	6	1	92	121	213	—
Sandnes	11	2	13	13	—	47	9	44	50	94	5
Hetland	14	15	29	29	—	19	11	66	98	164	11
Høgsfjord	—	—	—	—	—	10	—	8	5	13	—
Finøy	3	1	4	4	—	6	4	15	17	32	5
Nedstrand	6	2	8	8	—	4	2	17	15	32	2
Hjelmeland	4	3	7	7	—	4	2	26	20	46	3
Sand	7	6	13	13	—	15	1	27	20	47	2
Kopervik	12	22	34	34	—	27	9	73	53	126	11
Skåre	5	14	19	19	—	25	7	53	64	117	7
H o r d a l a n d	149	117	266	251	15	272	118	598	556	1154	93
Strandebarm	7	—	7	7	—	11	3	9	5	14	1
Jondal	2	2	4	4	—	1	1	4	4	8	3
Kvinnherad	4	3	7	7	—	13	10	22	19	41	3

Tabell 7 (forts.). Meldte tilfelle av tuberkuløse sykdommer i 1938 etter utdrag av tuberkuloseprotokollene sendt inn for byer og herreder.

Legedistrikter	Tilfelle innført i året					Utgått		Tilfelle under tilsyn pr. ³¹ / ₁₂ 1938			Tilfelle innlagt på sykehus etter tub.lovens § 6
	M.	K.	Tils.	Lunge-tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M.	K.	Tils.	
Skånevik.....	2	4	6	6	—	7	3	27	35	62	3
Ølen	3	5	8	8	—	8	2	29	28	57	6
Sveio	5	4	9	7	2	13	7	31	18	49	—
Finnås	6	11	17	16	1	19	13	29	27	56	5
Stord	3	6	9	9	—	6	3	16	25	41	3
Tynes.	4	3	7	7	—	1	1	13	20	33	2
Fusa	6	3	9	5	4	5	5	27	27	54	—
Fana	15	10	25	23	2	37	9	43	41	84	—
Os	4	2	6	6	—	3	1	8	6	14	4
Sund-Austevoll	6	—	6	6	—	10	7	28	9	37	4
Askøy og Laksevåg....	25	20	45	44	1	38	15	67	66	133	21
Haus	10	5	15	15	—	25	2	50	28	78	4
Bruvik	3	4	7	7	—	8	2	13	13	26	2
Hosanger	9	5	14	13	1	11	7	21	24	45	3
Manger	5	5	10	9	1	9	4	34	33	67	14
Lindås	8	6	14	14	—	8	4	40	35	75	6
Røldal	1	1	2	2	—	1	—	4	4	8	1
Odda	9	3	12	12	—	15	6	32	38	70	5
Ullensvang	—	1	1	1	—	5	3	6	2	8	—
Ulvik	2	1	3	3	—	2	1	7	4	11	2
Kvam	4	2	6	5	1	10	3	14	16	30	1
Voss.....	6	11	17	15	2	6	6	24	29	53	—
Bergen	89	73	162	156	6	146	62	499	450	949	76
Sogn og Fjordane	75	70	145	131	14	176	66	336	345	681	40
Hafslo	3	—	3	2	1	1	1	8	10	18	—
Luster	2	3	5	5	—	8	5	8	7	15	—
Lærdal	1	—	1	—	1	1	1	13	6	19	—
Sogndal	2	—	2	2	—	1	—	7	3	10	—
Aurland	6	2	8	8	—	5	4	14	5	19	—
Leikanger	2	1	3	3	—	2	2	5	1	6	1
Balestrand	1	2	3	2	1	7	1	4	2	6	—
Vik	1	1	2	2	—	5	2	5	7	12	1
Kyrkjebø	10	8	18	15	3	5	4	25	27	52	3
Lavik	4	2	6	6	—	5	1	13	13	26	—
Gulen	3	6	9	9	—	7	3	27	25	52	1
Askvoll	5	1	6	5	1	6	4	20	21	41	—
Fjaler	1	—	1	1	—	6	3	16	17	33	3
Gaular	1	—	1	1	—	3	—	7	10	17	—
Førde	—	2	2	2	—	1	1	3	10	13	2
Gloppen	3	6	9	9	—	3	—	21	24	45	5
Naustdal	1	3	4	2	2	4	4	8	7	15	—
Kinn	13	15	28	28	—	63	14	32	15	47	9
Bremanger	1	2	3	2	1	5	2	19	24	43	—
Selje	9	1	10	9	1	9	4	30	27	57	5
Vågsøy (Ytre Nordfjord)	—	3	3	2	1	5	2	14	32	46	4
Davik	2	3	5	5	—	1	1	23	24	47	3
Nordfjordeid	—	2	2	1	1	11	1	4	12	16	2
Innvik	4	7	11	10	1	12	6	10	16	26	1
Møre og Romsdal.	153	145	298	285	13	334	162	888	1085	1973	79
Ålesund stadsfysikat	10	10	20	20	—	17	12	100	97	197	7
Kristiansund —>—	20	19	39	35	4	31	20	76	94	170	16

Tabell 7 (forts.). Meldte tilfelle av tuberkuløse sykdommer i 1938 etter utdrag av tuberkuloseprotokollene sendt inn for byer og herreder.

Legedistrikter	Tilfelle innført i året					Utgått		Tilfelle under tilsyn pr. ³¹ / ₁₂ 1938			Tilfelle innlagt på sykehus etter tub.lovens § 6
	M.	K.	Tils.	Lunge-tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M.	K.	Tils.	
Vanylven	2	1	3	3	-	6	3	31	24	55	2
Sande	6	4	10	10	-	10	10	21	20	41	1
Herøy	3	2	5	5	-	6	5	39	56	95	5
Ulstein	6	3	9	8	1	2	2	22	17	39	3
Volda	6	5	11	10	1	7	2	16	41	57	3
Ørsta	4	3	7	5	2	9	8	24	23	47	1
Hjørundfjord	1	-	1	1	-	3	2	9	15	24	-
Stranda	-	4	4	4	-	7	2	11	20	31	2
Norddal	1	-	1	1	-	3	-	3	7	10	-
Ørskog	1	5	6	6	-	16	4	17	32	49	3
Borgund	8	11	19	18	1	13	9	68	75	143	7
Haram	6	2	8	8	-	11	6	24	29	53	3
Vestnes	3	2	5	4	1	13	7	16	15	31	2
Eid	6	5	11	10	1	7	1	17	20	37	-
Grytten	2	2	4	4	-	6	3	20	23	43	1
Neset	3	2	5	5	-	14	1	17	30	47	1
Molde	12	10	22	21	1	23	7	33	34	67	-
Bud	9	12	21	21	-	18	14	84	99	183	3
Aukra	6	5	11	11	-	12	3	24	34	58	3
Kvernes	17	14	31	30	1	47	17	71	86	157	5
Gjemnes	2	5	7	7	-	2	2	52	82	134	1
Tingvoll	3	5	8	8	-	6	2	15	20	35	3
Sunnadal	1	1	2	2	-	1	1	4	6	10	2
Surnadal	2	-	2	2	-	2	1	9	8	17	-
Stangvik	1	-	1	1	-	-	-	7	5	12	-
Rindal	2	2	4	4	-	4	4	8	18	26	2
Aure	4	3	7	7	-	19	5	21	22	43	2
Halsa	1	2	3	3	-	10	5	19	20	39	-
Edøy	5	6	11	11	-	9	4	10	13	23	3
Sør-Trøndelag...	214	211	425	413	12	737	234	890	951	1841	155
Trondheim stadsfysikat	70	70	140	138	2	380	79	415	401	816	32
Bjørnør	3	2	5	4	1	9	8	17	12	29	4
Åfjord	5	4	9	9	-	31	9	28	24	52	3
Bjugn	10	17	27	27	-	22	9	34	34	68	10
Rissa	1	7	8	6	2	19	6	16	38	54	3
Ørland	12	3	15	13	2	12	7	20	13	33	7
Frøya	22	11	33	33	-	27	15	58	35	93	9
Hitra	4	3	7	6	1	13	4	29	19	48	17
Hemne	3	6	9	8	1	25	13	5	10	15	7
Orkdal	11	13	24	23	1	30	9	47	59	106	6
Meldal	7	2	9	9	-	7	5	25	28	53	7
Rennebu	1	1	2	2	-	7	3	6	9	15	3
Opdal	4	3	7	6	1	4	3	5	10	15	3
Røros	5	3	8	8	-	18	6	13	25	38	2
Singsås	-	3	3	3	-	9	5	11	29	40	1
Støren	7	9	16	16	-	20	9	17	37	54	13
Melhus	10	7	17	16	1	8	5	24	24	48	4
Børsa	7	9	16	16	-	10	5	19	23	42	3
Leinstrand	7	4	11	11	-	7	4	6	6	12	2
Strinda	21	25	46	46	-	59	18	68	67	135	15
Malvik	2	6	8	8	-	9	5	12	14	26	1
Selbu	2	3	5	5	-	11	7	15	34	49	3

Tabell 7 (forts.). Meldte tilfelle av tuberkuløse sykdommer i 1938 etter utdrag av tuberkuloseprotokollene sendt inn for byer og herreder.

Legedistrikter	Tilfelle innført i året					Utgått		Tilfelle under tilsyn pr. ³¹ / ₁₂ 1938			Tilfelle innlagt på sykehus etter tub.lovens § 6
	M.	K.	Tils.	Lunge-tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M.	K.	Tils.	
Nord-Trøndelag .	86	65	151	148	3	164	76	348	425	773	73
Meråker	7	3	10	10	—	8	6	17	15	32	5
Hegra	3	4	7	7	—	5	1	15	26	41	2
Stjørdal	4	8	12	12	—	11	10	25	34	59	12
Leksvik	4	1	5	5	—	2	—	7	13	20	2
Frosta	1	4	5	5	—	9	2	12	14	26	5
Skogn	7	1	8	8	—	8	4	19	11	30	1
Levanger	7	1	8	8	—	14	4	15	18	33	4
Verdal	5	5	10	10	—	15	11	16	23	39	5
Verran	5	1	6	5	1	5	1	8	15	23	3
Inderøy	5	4	9	9	—	3	3	14	14	28	3
Stod	6	6	12	11	1	5	3	27	43	70	5
Snåsa	1	1	2	2	—	4	1	4	10	14	1
Beitstad	6	1	7	7	—	14	1	38	32	70	—
Grong	2	5	7	7	—	12	5	17	21	38	4
Lierne	1	—	1	1	—	2	2	6	3	9	3
Overhalla	2	2	4	4	—	6	5	10	8	18	1
Namsos	5	3	8	8	—	4	3	17	23	40	—
Klinga	—	1	1	1	—	4	1	20	13	33	1
Fosnes	1	3	4	4	—	9	2	12	13	25	2
Flatanger	2	4	6	6	—	8	2	13	18	31	5
Vikna	2	1	3	3	—	6	4	9	9	18	3
Leka	1	—	1	1	—	4	3	5	11	16	1
Kolvereid	9	6	15	14	1	6	2	22	38	60	5
Nordland	233	190	423	406	17	450	173	951	962	1913	217
Mosjøen stadslegedistr.	—	1	1	1	—	5	2	7	5	12	1
Bodø —>	4	1	5	5	—	4	3	24	10	34	—
Narvik —>	9	9	18	17	1	25	12	58	55	113	4
Svolvær —>	2	5	7	7	—	2	—	13	20	33	2
Bindal	1	4	5	5	—	7	4	14	15	29	2
Vik	3	3	6	6	—	3	1	15	8	23	4
Brønnøy	7	8	15	12	3	12	5	14	13	27	5
Vega	1	2	3	3	—	4	4	19	11	30	2
Velfjord	—	1	1	—	1	1	1	7	9	16	3
Tjøtta	3	—	3	3	—	4	2	33	27	60	—
Vefsn	5	—	5	4	1	7	7	11	14	25	5
Hattfjelldal	—	—	—	—	—	1	—	8	9	17	—
Alstahaug	6	2	8	7	1	19	7	18	22	40	4
Herøy	14	10	24	21	3	27	3	25	26	51	8
Nesna	8	3	11	11	—	16	6	13	10	23	3
Hemnes	7	7	14	14	—	8	7	26	37	63	4
Mo	3	6	9	9	—	5	4	15	16	31	4
Lurøy	6	1	7	7	—	7	4	17	23	40	4
Rødøy	2	1	3	3	—	6	3	12	14	26	3
Meløy	6	2	8	8	—	4	3	14	13	27	4
Gildeskål	3	2	5	5	—	17	3	24	17	41	8
Beiarn	3	1	4	3	1	3	3	6	12	18	2
Bodin	4	3	7	7	—	12	6	25	17	42	7
Skjerstad	—	1	1	1	—	—	—	12	7	19	1
Fauske	6	9	15	14	1	35	5	26	28	54	12
Salt dal	2	4	6	6	—	11	—	11	13	24	5
Sørfold	6	2	8	8	—	3	1	20	25	45	8
Nordfold	1	4	5	5	—	4	1	10	12	22	2

Tabell 7 (forts.). Meldte tilfelle av tuberkuløse sykdommer i 1938 etter utdrag av tuberkuloseprotokollene sendt inn for byer og herreder.

Legedistrikter	Tilfelle innført i året					Utgått		Tilfelle under tilsyn pr. ^{31/12} 1938			Tilfelle innlagt på sykehus etter tub.lovens § 6
	M.	K.	Tils.	Lunge-tub.	Tub. i andre org.	I alt	Døde	M.	K.	Tils.	
Steigen	8	2	10	10	—	8	4	17	17	34	3
Hamarøy	5	6	11	11	—	8	1	14	15	29	3
Tysfjord	9	7	16	16	—	4	1	23	21	44	9
Ankenes	4	3	7	7	—	2	1	15	21	36	3
Evenes	6	3	9	9	—	23	9	50	43	93	10
Lødingen	11	5	16	15	1	30	6	48	34	82	19
Vågan	10	3	13	12	1	8	3	33	28	61	13
Gimsøy	1	1	2	2	—	7	3	13	10	23	2
Borge	6	5	11	11	—	5	5	25	23	48	5
Buksnes	2	2	4	3	1	5	4	30	36	66	6
Flakstad	2	5	7	7	—	8	6	15	25	40	6
Værøy	3	3	6	6	—	1	1	11	22	33	—
Hadsel	38	38	76	74	2	60	14	107	102	209	13
Bø	5	10	15	15	—	10	5	17	34	51	3
Øksnes	7	3	10	10	—	9	7	15	19	34	6
Sortland ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dverberg	4	2	6	6	—	10	6	21	24	45	9
T r o m s	121	101	222	209	13	332	112	502	486	988	162
Tromsø stadslegedistr.	5	5	10	10	—	6	4	28	46	74	6
Harstad —>—	3	1	4	4	—	5	3	13	1	14	4
Kvæfjord	6	2	8	8	—	9	2	7	9	16	7
Trondenes	16	12	28	27	1	26	12	56	59	115	21
Bjarkøy	4	6	10	9	1	3	1	13	16	29	4
Ibestad	8	6	14	14	—	25	12	41	32	73	13
Salangen	8	8	16	13	3	40	10	18	33	51	8
Tranøy	6	7	13	13	—	4	4	45	30	75	6
Sørreisa	2	4	6	6	—	7	4	12	16	28	9
Berg	6	6	12	11	1	4	4	35	44	79	10
Hillesøy	2	1	3	3	—	4	3	18	18	36	8
Lenvik	5	7	12	12	—	76	6	10	9	19	8
Målselv	7	7	14	12	2	16	7	15	11	26	8
Bardu	—	4	4	3	1	7	2	11	16	27	2
Balsfjord	3	6	9	9	—	36	5	25	23	48	6
Tromsøysund	14	8	22	22	—	22	5	52	43	95	10
Lyngen	6	3	9	9	—	23	10	27	30	57	10
Karlsøy	4	2	6	6	—	7	7	34	30	64	9
Skjervøy	12	4	16	15	1	7	7	30	16	46	10
Nordreisa	4	2	6	3	3	5	4	12	4	16	3
F i n n m a r k	82	79	161	149	12	131	65	385	430	815	121
Alta	2	6	8	8	—	4	3	14	23	37	7
Talvik	2	1	3	3	—	2	1	10	22	32	5
Loppa	4	7	11	8	3	16	5	26	37	63	9
Hammerfest	10	7	17	15	2	12	7	52	49	101	12
Måsøy	7	7	14	14	—	4	2	22	27	49	13
Kjelvik	5	5	10	9	1	11	3	25	20	45	8
Kistrand	1	—	1	1	—	4	3	9	16	25	—
Karasjok	1	—	1	1	—	3	1	8	9	17	4
Lebesby	2	1	3	3	—	4	1	21	20	41	3
Tana	1	1	2	2	—	3	3	6	10	16	3
Gamvik	5	5	10	10	—	12	5	24	16	40	13
Vadsø	4	5	9	9	—	22	6	38	41	79	5
Sør-Varanger	22	16	38	35	3	13	12	87	108	195	25
Vardø	16	18	34	31	3	21	13	43	32	75	14

¹ Oppgave mangler for Sortland.

Tabell 8. Tilfelle av epidemiske sykdommer meldt av
Cas des maladies épidémiques déclarés

Fylker <i>Préfectures</i>	Tyfoidfieber	Paratyfus	Cerebrospin. meningitt, epidemisk	Encephalitt, epidemisk	Poliomyelitt, akutt	Skarlagens- feber	Meslinger	Difteri	Dysenteri	Barsefieber	Pyæmi, septhæmi	Pemfigus hos nyfødte	Rosen
L = { Landdistrikter. <i>Districts ruraux.</i> B = { Byer. <i>Villes</i>													
Riket. <i>Royaume</i>	34	34	21	26	105	3691	21263	187	25	151	221	262	2990
Bygder. <i>Districts ruraux</i>	26	19	13	22	92	2780	13259	114	22	132	165	161	1967
Byer. <i>Villes</i>	8	15	8	4	13	911	8004	73	3	19	56	101	1023
Østfold	{L B	- -	3 -	- -	6 7	168 192	1073 949	- -	- -	3 -	18 16	9 9	122 52
Akershus	{L B	1 -	2 -	1 -	- -	13 6	368 8	2958 -	8 -	7 -	9 -	18 -	4 4
Oslo	B	-	3	6	5	201	1977	4	-	2	2	5	240
Hedmark	{L B	- -	3 -	2 -	2 -	368 6	2095 168	1 -	- -	10 -	11 1	30 -	140 9
Opland	{L B	- -	- 1	4 -	1 -	7 20	153 124	849 -	1 -	- -	5 -	4 -	1 3
Buskerud	{L B	- 1	1 -	1 1	9 1	2 21	142 892	609 -	- 1	8 3	14 2	3 4	139 42
Vestfold	{L B	3 1	- -	- -	- -	2 69	235 628	1042 -	6 9	4 3	6 4	11 17	93 61
Telemark	{L B	- -	- -	- -	2 1	33 16	1473 1016	3 -	- -	3 -	2 1	7 3	50 54
Aust-Agder	{L B	- -	- -	2 3	- -	29 15	129 46	- 4	- -	1 -	2 1	6 -	60 19
Vest-Agder	{L B	- -	- -	1 -	- -	37 27	15 19	1 -	6 -	6 1	2 3	1 7	63 49
Rogaland	{L B	1 3	1 -	- -	2 1	22 46	7 24	1 4	1 -	6 3	2 2	5 5	73 95
Hordaland	L	1	7	-	5	1	178	175	40	4	5	25	9
Bergen	B	-	3	1	-	-	104	199	15	-	1	19	27
Sogn og Fjordane	{L B	- -	1 -	- -	- -	1 -	130 19	212 -	7 -	8 -	5 -	7 -	54 -
Møre og Romsdal	{L B	- -	2 3	1 -	1 -	10 2	212 63	576 101	9 34	- -	6 1	15 1	10 1
Sør-Trøndelag	{L B	3 1	1 4	- -	1 -	23 2	76 28	1586 1607	- -	- 1	5 1	4 17	126 135
Nord-Trøndelag	{L B	- -	- -	- -	- -	7 2	101 -	93 -	16 -	- -	8 1	12 2	20 8
Nordland	{L B	9 -	- -	- -	1 -	11 63	334 18	81 1	7 2	3 2	32 1	19 1	10 7
Troms	{L B	3 2	1 1	- -	- -	3 1	75 20	272 207	14 1	1 -	7 3	4 1	53 36
Finnmark	{L B	5 -	- -	- -	- -	2 15	119 -	14 2	- -	- -	6 -	2 -	4 11

Miltbrann 6 tilfelle, herav 1 i Hedmark, 3 i Sør-Trøndelag, 2 i Nord-Trøndelag.

legene i 1938. Bygder og byer i hvert fylke.

par les médecins, répartis par préfecture en 1938.

Kusma	Kikhoste	Inflensa	Laryngitt og bronkitt, akutt	Broncho- pneumoni	Lunge- betennelse, krupøs	Erythema nodosum	Pleuritt	Tuberkulose i lungene	Tuberkulose i andre organer	Giktfeber	Malaria	Febris undulans	Gastroente- ritt, akutt	Skabb	Ulcus molle	Syfilis, ervertet (nye tilfelle)	Syfilis, medfødt	Gonorré, uretritt
2265	9190	34810	107774	8702	4949	1684	3461	4283	688	2252	70	7	23672	9605	67	375	39	6005
1058	5522	22110	66553	6053	3669	1139	2403	2908	481	1597	18	3	14756	7031	9	89	21	1478
1207	3668	12700	41221	2649	1280	545	1058	1375	207	655	52	4	8916	2574	58	286	18	4527
126	68	923	4782	315	175	64	126	153	21	117	-	-	891	142	-	11	3	86
100	49	643	3218	88	73	49	51	96	16	63	-	1	544	105	1	7	2	94
614	840	3705	10884	908	477	139	188	344	27	220	-	-	3200	503	1	19	4	166
1	42	90	209	3	2	1	3	6	-	1	-	-	47	2	-	1	-	2
827	297	3088	6316	552	165	117	137	473	11	88	15	-	1726	375	18	140	7	1810
84	470	1667	6508	544	391	86	175	144	28	117	1	-	1111	417	-	3	-	49
3	18	71	320	18	14	-	5	1	1	3	-	1	68	19	-	2	-	3
44	48	1509	4089	425	238	64	73	96	19	106	-	-	779	1218	-	1	-	35
8	3	120	361	17	8	7	6	8	2	3	-	-	57	16	-	-	-	15
19	520	1774	4563	253	244	66	153	127	39	147	-	-	1512	552	-	8	-	71
15	50	1665	3504	156	123	36	42	38	4	33	-	-	1127	128	-	9	-	194
24	76	1167	2990	328	186	35	80	91	19	50	-	-	1095	192	1	8	3	99
3	100	856	2422	210	65	26	79	64	7	36	5	-	547	129	4	12	2	193
12	376	1530	3062	275	149	43	69	94	9	73	1	-	918	283	-	1	1	36
7	156	616	2125	159	94	25	48	56	2	26	3	-	643	78	2	10	-	142
39	440	588	1936	225	126	35	61	72	5	34	-	-	409	134	-	3	-	14
65	113	397	915	44	21	11	25	14	-	11	1	-	209	19	2	1	-	33
8	114	238	1135	187	87	28	65	68	19	25	-	2	165	84	-	3	-	29
144	197	263	1936	310	108	10	71	53	52	13	3	-	465	91	2	13	-	113
7	162	642	1850	280	230	44	86	100	11	47	10	-	344	156	1	5	1	72
5	446	1533	4880	210	155	72	115	114	22	73	11	-	864	401	11	13	2	420
22	342	1383	4644	391	299	68	248	221	35	182	2	-	1067	466	-	5	2	40
9	809	929	6002	307	147	32	188	162	21	157	7	-	1193	428	1	27	1	306
3	301	614	1492	148	131	43	74	118	26	43	-	-	228	114	-	3	3	13
-	10	45	23	8	-	-	-	5	-	-	-	1	2	5	-	-	-	-
4	420	961	2965	324	251	80	176	203	15	68	2	-	494	339	-	-	-	120
8	292	427	1342	92	46	33	65	67	15	26	4	-	277	149	3	13	1	193
12	231	803	4330	465	250	77	212	245	42	91	1	-	536	765	4	10	1	76
6	771	687	5413	319	186	80	132	128	15	74	2	1	713	371	8	23	1	591
17	496	729	4108	334	187	51	128	121	11	70	-	-	419	312	2	2	-	66
2	32	195	402	23	9	6	7	10	1	5	-	-	48	15	-	-	-	16
14	479	2591	4486	340	148	155	311	388	111	128	1	-	773	820	-	2	2	219
4	242	751	967	65	24	19	30	35	10	12	-	-	124	60	5	13	-	169
6	125	695	1811	157	67	43	123	194	22	51	-	1	317	301	-	3	1	102
-	8	226	639	40	27	14	39	22	15	25	-	-	117	152	1	1	-	176
3	14	591	918	154	33	18	55	129	22	28	-	-	498	233	-	2	-	185
-	33	98	227	28	13	7	15	23	13	6	1	-	145	31	-	1	2	57

Postvaccinal encephalitt 5 tilfelle, herav 1 i Østfold, 2 i Nord-Trøndelag og 2 i Finnmark.

Tabell 9. Tilfelle av epidemiske sykdommer meldt av legene i bygdene etter måned i 1938.
Cas des maladies épidémiques déclarés par les médecins dans les districts ruraux par mois en 1938.

Sykdom <i>Maladie</i>	I alt <i>Total</i>	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	Desember	Uoppg. mnd. <i>Mois inc.</i>
Tyfoidfeber	26	4	2	7	1	3	2	-	1	3	1	1	1	-
Paratyfus	19	1	2	2	3	2	1	1	2	1	4	-	-	-
Cerebrospinalmeningitt, epidemisk	13	2	3	1	1	1	-	-	1	2	-	-	2	-
Encephalitt, epidemisk	22	-	1	1	3	-	2	1	7	2	1	3	1	-
Poliomyelitt, akutt	92	3	2	7	1	14	1	10	9	17	17	7	4	-
Skarlagensfeber	2 780	416	252	237	230	224	179	182	134	161	250	300	215	-
Meslinger	13 259	764	1 079	1 451	1 736	1 968	1 855	1 163	5 73	623	656	785	606	-
Difteri	114	22	6	22	4	6	8	5	9	5	15	6	6	-
Dysenteri	22	1	-	1	4	9	-	1	1	2	1	-	2	-
Barsel-feber	132	6	12	15	18	11	13	13	13	7	10	8	6	-
Pyæmi, septhæmi	165	16	13	11	11	15	13	15	18	13	14	15	11	-
Pemfigus hos nyfødte	161	12	8	17	14	15	19	13	13	13	13	11	13	-
Rosen	1 967	143	143	166	134	147	166	187	157	176	189	189	170	-
Kusma	1 058	50	50	63	71	64	90	75	79	50	92	140	234	-
Kikhoste	5 522	753	741	657	436	389	257	310	373	359	346	427	474	-
Influenza	22 110	3 413	3 325	3 033	2 314	2 030	1 349	790	593	880	1 053	1 382	1 938	-
Laryngitt og bronkitt, akutt	66 553	7 582	7 020	7 457	6 668	6 544	5 283	3 741	2 980	3 564	4 411	5 573	5 730	-
Bronchopneumoni	6 053	561	580	669	703	715	582	359	228	208	356	464	628	-
Lungebetennelse, krupøs	3 669	351	324	375	498	501	310	204	101	130	219	279	377	-
Erythema nodosum	1 139	138	111	136	126	129	105	71	63	43	58	73	86	-
Pleuritt	2 403	231	229	222	227	267	240	203	150	170	161	155	148	-
Tuberkulose i lungene	2 908	277	253	287	224	275	288	187	231	195	226	242	220	3
Tuberkulose i andre organer	481	61	58	47	38	58	41	28	33	23	25	37	32	-
Giktfeber	1 597	160	142	152	124	149	158	132	101	112	112	144	111	-
Malaria	18	-	-	2	-	8	-	1	1	1	2	-	3	-
Febris undulans	3	-	-	-	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Gastroenteritt, akutt	14 756	1 153	1 034	996	886	966	1 245	1 503	2 062	1 687	1 296	957	971	-
Skabb	7 031	688	601	665	469	432	378	332	363	646	790	867	800	-
Ulcus molle	9	-	1	-	-	1	2	1	-	1	3	-	-	-
Syfilis, ervervet (nye tilfelle)	89	8	8	9	4	5	7	3	7	8	8	11	10	1
Syfilis, medfødt	21	1	3	3	2	3	3	-	1	-	1	2	2	-
Gonorré, uretritt	1 478	120	106	119	80	101	103	104	162	165	163	148	107	-

Tabell 10. Tilfelle av epidemiske sykdommer meldt av legene i byene etter måned i 1938.

Cas des maladies épidémiques déclarés par les médecins dans les villes par mois en 1938.

Sykdom <i>Maladie</i>	I alt <i>Total</i>	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	Desember	Uppg. mnd. <i>Mois inc.</i>
Tyfoidfeber	8	—	—	—	—	3	—	—	1	—	3	—	1	—
Paratyfus	15	1	1	2	—	1	1	1	4	1	1	—	2	—
Cerebrospinalmeningitt, epidemisk	8	1	1	—	1	—	1	1	—	2	—	—	1	—
Encephalitt, epidemisk	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—
Poliomyelitt, akutt	13	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—
Skarlagensfeber	911	72	58	87	226	55	47	26	26	57	78	98	81	—
Meslinger	8 004	822	1 126	1 598	1 460	997	751	292	137	137	170	199	315	—
Difteri	73	14	22	4	7	5	5	—	2	2	4	7	1	—
Dysenteri	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
Barselfeber	19	1	—	3	—	1	—	2	5	2	5	—	—	—
Pyæmi, septhæmi	56	4	3	3	9	6	4	1	4	7	2	6	7	—
Pemfigus hos nyfødte	101	2	4	12	8	8	7	9	4	11	18	9	9	—
Rosen	1 023	97	99	92	65	92	64	62	68	86	101	103	94	—
Kusma	1 207	20	30	59	92	138	109	43	54	49	72	188	353	—
Kikhoste	3 668	330	394	372	275	314	252	205	235	238	324	355	374	—
Influenza	12 700	2 201	1 916	1 662	939	948	561	304	285	625	874	1 150	1 235	—
Laryngitt og bronkitt, akutt	41 221	5 075	4 645	4 645	3 457	3 531	2 617	1 696	1 679	2 738	3 465	4 104	3 569	—
Bronchopneumoni	2 649	281	324	447	267	256	155	109	94	113	160	220	223	—
Lungebetennelse, krupøs	1 280	146	140	174	145	135	111	42	40	66	69	101	111	—
Erythema nodosum	545	52	56	63	60	65	41	36	18	20	34	51	49	—
Pleuritt	1 058	100	108	109	97	100	78	74	74	74	74	87	83	—
Tuberkulose i lungene	1 375	124	115	152	103	121	125	99	94	94	125	114	109	—
Tuberkulose i andre organer	207	25	21	21	19	13	11	16	14	18	22	15	12	—
Giktfeber	655	69	61	54	48	51	60	40	57	49	48	70	48	—
Malaria	52	4	5	6	2	—	2	2	4	6	7	2	12	—
Febris undulans	4	—	—	1	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—
Gastroenteritt, akutt	8 916	910	709	634	556	637	656	763	1 250	1 050	740	505	506	—
Skabb	2 574	255	205	211	184	140	146	114	149	249	284	356	281	—
Ulcus molle	58	4	9	3	6	9	2	6	4	4	5	3	3	—
Syfilis, ervervet (nye tilfelle)	286	26	14	31	20	28	14	22	20	27	26	25	33	—
Syfilis, medfødt	18	2	4	2	1	1	1	—	2	1	2	1	1	—
Gonorrhé, uretritt	4 527	357	361	402	318	334	318	311	434	408	504	408	372	—

Tabell 11. Fødsler meldt av jordmødre og leger i 1938.
Naissances déclarées par les sages-femmes et les médecins en 1938.

Fylker <i>Préfectures</i>	Barselkvinner <i>Femmes accouchées</i>					Fosterleier: <i>Présentation du fœtus:</i>					Fødselen fullendt ved <i>Accouchement avec application de:</i>			
	I alt <i>Total</i>	Derav: <i>Dont:</i>				Isseleie <i>Tête</i>	Ansiktsleie <i>Face</i>	Sete- eller fotleie <i>Siège ou pied</i>	Tverrleie <i>Couche transverse</i>	Annet eller uopp- gitt leie <i>Autres couches</i>	tang <i>forceps</i>	vending <i>version</i>	uttrekning <i>extraction</i>	etterbyrds- operasjoner <i>autres opérations</i>
		Førstefødende <i>Primiparæ</i>	Flergangs- fødende <i>Multiparæ</i>	Giftte <i>Mariées</i>	Ugiftte <i>Célibataires</i>									
Riket. <i>Royaume</i>	45 086	18 765	26 321	42 484	2 602	42 379	241	1 705	92	1 275	123	24	168	175
Bygder. <i>Districts ruraux</i>	28 593	10 121	18 472	26 890	1 703	26 608	178	948	53	1 161	63	18	139	146
Byer. <i>Villes</i>	16 493	8 644	7 849	15 594	899	15 771	63	757	39	114	60	6	29	29
Østfold	2 464	1 134	1 330	2 344	120	2 363	7	100	2	17	3	-	9	3
Akershus	2 429	1 111	1 318	2 305	124	2 338	8	79	10	23	4	1	16	4
Oslo	4 432	2 638	1 794	4 140	292	4 268	11	199	10	17	-	-	-	-
Hedmark	2 513	986	1 527	2 319	194	2 357	16	103	4	58	20	-	18	12
Opland	2 310	854	1 456	2 177	133	2 180	17	72	2	68	-	-	3	16
Buskerud	1 895	877	1 018	1 810	85	1 822	5	68	6	21	34	5	14	20
Vestfold	1 944	846	1 098	1 875	69	1 883	11	62	6	6	3	-	7	5
Telemark	1 570	710	860	1 523	47	1 520	16	46	4	9	13	-	-	3
Aust-Agder	1 067	419	648	1 030	37	1 026	6	41	4	5	2	1	3	4
Vest-Agder	1 377	557	820	1 359	18	1 317	4	54	7	11	-	-	9	5
Rogaland	3 224	1 224	2 000	3 154	70	2 740	20	104	5	393	1	1	8	6
Hordaland	2 441	748	1 693	2 394	47	2 193	18	74	2	180	-	1	10	17
Bergen	2 349	1 118	1 231	2 257	92	2 254	2	108	2	15	-	-	-	-
Sogn og Fjordane	1 391	448	943	1 357	34	1 312	9	53	4	32	10	2	13	13
Møre og Romsdal	2 574	921	1 653	2 458	116	2 445	10	114	8	41	-	2	10	14
Sør-Trøndelag	2 737	1 130	1 607	2 446	291	2 589	16	104	3	60	16	4	12	7
Nord-Trøndelag	1 658	616	1 042	1 553	105	1 486	17	79	2	107	1	1	8	16
Nordland	3 525	1 373	2 152	3 180	345	3 328	21	123	7	91	16	6	22	14
Troms	1 906	631	1 275	1 696	210	1 769	15	77	3	67	-	-	-	-
Finnmark	1 280	424	856	1 107	173	1 189	12	45	1	54	-	-	6	16

Tabell 11 (forts.). Fødsler meldt av jordmødre og leger i 1938.

Fylker	Fødte barn i alt <i>Enfants nés au total</i>			Levendefødte barn <i>Enfants vivants</i>												Barn født uten liv <i>Enfants morts</i>						Tvillingfødsler <i>Acc. doubles</i>	Trillingfødsler <i>Acc. triples</i>
				Samlet antall <i>Total des nés-vivants</i>						Derav døde innen 24 timer ¹⁾						født i 5.—7. svanger- skaps- måned ²⁾		Dødfødte <i>Morts-nés</i>					
				født i 5.—7. svanger- skaps- måned ²⁾		født i 8. svanger- skaps- måned ²⁾		født etter 8. svanger- skaps- måned ²⁾		født i 5.—7. svanger- skaps- måned ²⁾		født i 8. svanger- skaps- måned ²⁾		født etter 8. svanger- skaps- måned ²⁾				født etter 8. svanger- skaps- måned ²⁾					
				Sum	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.		
Riket	45692	23571	22121	112	104	445	399	22325	21108	64	63	64	34	73	38	128	103	123	103	438	304	604	1
Bygder	28948	14925	14023	61	58	235	208	14247	13488	33	34	33	23	47	21	65	56	69	50	248	163	353	1
Byer	16744	8646	8098	51	46	210	191	8078	7620	31	29	31	11	26	17	63	47	54	53	190	141	251	-
Østfold	2489	1276	1213	2	8	32	26	1211	1150	1	5	10	2	4	2	5	9	13	10	13	10	25	-
Akershus	2458	1275	1183	7	10	26	22	1208	1130	3	5	3	3	1	-	7	4	7	4	20	13	29	-
Oslo	4505	2322	2183	6	12	69	59	2172	2050	2	9	14	4	9	5	8	11	10	14	57	37	73	-
Hedmark	2538	1321	1217	10	5	28	14	1239	1170	5	4	4	2	5	4	11	6	9	5	24	17	25	-
Opland	2339	1220	1119	2	1	17	19	1158	1072	-	-	1	1	2	2	5	6	5	6	33	15	29	-
Buskerud	1922	982	940	4	6	23	31	931	878	2	4	4	2	4	1	6	6	4	3	14	16	27	-
Vestfold	1968	1030	938	2	1	12	10	983	902	2	1	2	2	3	1	10	3	8	7	15	15	24	-
Telemark	1595	794	801	5	-	12	14	754	771	4	-	-	-	2	3	6	-	5	8	12	8	25	-
Aust-Agder	1082	563	519	6	5	10	6	534	494	6	4	1	1	2	1	-	2	-	-	13	12	15	-
Vest-Agder	1393	748	645	5	2	12	8	700	624	1	1	2	1	3	-	4	2	4	2	23	7	16	-
Rogaland	3262	1691	1571	13	8	26	18	1604	1513	8	5	4	1	4	5	6	9	11	7	31	16	38	-
Hordaland	2467	1297	1170	4	2	21	17	1249	1131	1	-	4	5	7	1	4	8	3	4	16	8	26	-
Bergen	2381	1252	1129	7	4	25	29	1170	1062	4	1	4	3	3	2	14	8	11	6	25	20	32	-
Sogn og Fjordane..	1410	738	672	-	5	15	10	699	646	-	4	-	1	2	-	6	1	3	4	15	6	19	-
Møre og Romsdal..	2618	1318	1300	8	9	24	28	1238	1237	5	5	2	1	2	1	11	4	8	3	29	19	44	-
Sør-Trøndelag	2772	1409	1363	5	4	25	30	1350	1292	3	2	3	-	6	1	4	3	7	6	18	28	35	-
Nord-Trøndelag ...	1691	886	805	10	4	19	7	830	780	7	3	2	1	7	2	8	5	2	1	17	8	33	-
Nordland	3570	1778	1792	7	13	22	25	1705	1712	5	8	2	2	4	6	5	12	3	6	36	24	45	-
Troms	1931	1018	913	6	1	12	12	973	881	3	1	1	1	2	-	2	2	8	3	17	14	23	1
Finnmark	1301	653	648	3	4	15	14	617	613	2	1	1	1	1	1	6	2	2	4	10	11	21	-

¹⁾ Dont décédés pendant les premières 24 heures. ²⁾ Mois de gestation.

Norges Offisielle Statistikk, rekke IX. (Statistique Officielle de la Norvège, série IX.)

Rekke IX.

Trykt 1939 (forts. *suite*):

- Nr. 160. Sjømannstrygden 1936. Fiskeretrygden 1936. (*Assurances de l'État contre les accidents des marins. Assurances de l'État contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 161. Telegrafverket 1937—38. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 162. Fagskolestatistikk 1935/36—1937/38. (*Écoles professionnelles.*)
- 163. Norges postverk 1938. (*Statistique postale.*)
- 164. Bedriftstillingen 9. oktober 1936. Annet hefte. Fylker, herreder, byer og enkelte industristrek. Særoppgaver om hoteller, biltrafikk, skipsfart. (*Recensement d'établissements. II. Les établissements dans les différents districts du Royaume. Données spéciales sur hôtels, automobiles et navigation.*)
- 165. Skattestatistikken 1938/39. (*Répartition d'impôts.*)
- 166. Sinnsykeasylenes virksomhet 1937. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
- 167. Det sivile veterinærvesen 1937. (*Service vétérinaire civil.*)
- 168. Industriarbeidertrygden 1936. (*Assurances de l'État contre les accidents pour les travailleurs de l'industrie etc.*)
- 169. Forbruket av trevirke på gårdene 1936/37. (*Consommation de bois sur les fermes 1936/37.*)
- 170. Arbeidstiden m. v. i jordbruk og gartneri 1939. (*Durée du travail etc. dans l'agriculture et les entreprises horticoles.*)
- 171. Folkemengdens bevegelse 1937. (*Mouvement de la population.*)
- 172. Norges fiskerier 1937. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 173. Norges Handel 1938. (*Commerce.*)
- 174. Norges private aksjebank og sparebanker 1938. (*Statistique des banques privées par actions et des caisses d'épargne.*)
- 175. Bedriftstillingen 9. oktober 1936. Tredje hefte. Oversikt over tellingsresultatene. De økonomiske enheter. (*Recensement d'établissements III. Aperçu général. Les unités économiques.*)
- 176. Norges bergverksdrift 1938. (*Mines et usines.*)
- 177. Norske skip i utenriksfart 1937. (*Navigation extérieure de la marine marchande norvégienne en 1937.*)
- 178. Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1937. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical 1937.*)
- 179. Det sivile veterinærvesen 1938. (*Service vétérinaire civil.*)
- 180. Meieribruket i Norge 1938. (*L'industrie laitière de la Norvège 1938.*)
- 181. Kommunenes gjeld m. v. pr. 30. juni 1939. (*Dette etc. des communes.*)
- 182. Forsikringsselskaper 1938. (*Sociétés d'assurances.*)
- 183. Rekruttering 1937. (*Recrutement.*)
- 184. Syketrygden 1938. (*Assurance-maladie nationale.*)

Trykt 1940.

- Nr. 185. Skolestatistikk 1936—37. (*Instruction publique.*)
- 186. Norges jernbaner 1938—39. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 187. Kriminalstatistikk 1937 og 1938. (*Statistique de la criminalité pour les années 1937 et 1938.*)
- 188. Norges industri 1938. (*Statistique industrielle de la Norvège.*)
- 189. Skattestatistikken 1939—40. (*Répartition d'impôts.*)

Rekke IX.

Trykt 1940 (forts. suite):

- Nr. 190. Telegrafverket 1938—39. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
— 191. Jordbrukstillingen 20 juni 1939. Første hefte. Arealet, Husdyrholdet m. v. Herredsvise oppgaver. (*Recensement du 20 juin 1939. I. La superficie, animaux domestiques etc.*)
— 192. Folkemengdens bevegelse 1938. (*Mouvement de la population.*)
— 193. Sinnssykeasylenes virksomhet 1938. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
— 194. Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1938. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical 1938.*)
— 195. Norges Fiskerier 1938. (*Grandes pêches maritimes.*)
-

Det Statistiske Sentralbyrå har dessuten bl. a. gitt ut disse verker:

- Statistisk Årbok for Norge, siste årgang 1939. (*Annuaire statistique de la Norvège.*)
Statistisk-økonomisk oversikt, siste årgang 1938. (*Aperçu de la situation économique en 1938.*)
Statistiske Meddelelser. Trykkes månedvis. (*Bulletin mensuel du Bureau Central de Statistique.*)
Månedsoppgaver over vareomsetningen med utlandet. Trykkes månedvis. (*Bulletin mensuel du commerce extérieur.*)
Fortegnelse over Norges Offisielle Statistikk m. v. 1828—31. desember 1920. Kristiania 1889, 1913 og 1922. (*Catalogue de la Statistique Officielle.*)
Statistiske Oversigter 1914. Kristiania 1914. Statistiske Oversikter 1926. Oslo 1926. (*Résumé rétrospectif 1914 et 1926.*)
-

Alle verker er til salgs hos H. Aschehoug & Co., Oslo.

Av følgende årganger av «Statistisk Årbok» og «Norges Handel» er Byråets beholdning meget knapp, og Byrådet er taknemlig for å få overlatt enkelte eksemplarer:

Statistisk Årbok 1914—1916, 1919, 1920, 1926—1930 og 1934.

Norges Handel 1911—1915, 1921 og 1929.

18. juli 1940.